

P.2129

Calul

magazin

GALOP PRIN
CIVILIZAȚII

ÎNTRE ARTĂ
ȘI ECHITAȚIE

DESPRE RASE

LEGEA CALULUI

MARILE CONCURSURI HIPICE

CAI LA PUTERE

LIPITĂNI DIN VIENA

anul 1 ■ nr. 1 ■ 6 lei

6423037100029

F.M.V.B. P. 2129

UN STRĂVECHI PRIETEN

Acad. Constantin Bălăceanu Stolnici ■

editorial

De când eram copil am fost crescut alături de cai. Mi-aduc și acum aminte că aveam șase ani când am încălecat la Sinaia prima oară pe un cal; era un cal de munte cu care mă plimbam pe Calea Codrului sau urcam până la Piscul Căinelui uneori până la Stâna Regală și chiar pe Vârful cu Dor. Mai târziu în anii în care am trăit la Stolnici am avut cai de călărie și cai de trăsură care mi-au deșteptat dragostea și admirația pentru acest splendid animal. Tata care era un călăreț format în școlile vechi de cavalerie m-a învățat cum trebuie să mă port cu caii și mi-a atras atenția că în raporturile mele cu ei nu trebuie să le dau ordine sau să-i bruschez, ci să vorbesc cu ei cu afecțiune și blândețe; nu trebuie să-i dresiez ca pe caii de circ, ci să-i învăț cum să se comporte și cum să colaboreze cu mine.

Încă de când eram adolescent aproape în fiecare duminică în care erau alergări mergeam cu sora mea și părinții la hipodromul Jockey Clubului de la Băneasa care a fost atât de samavolnic distrus de Gh. Gheorghiu-Dej și clica sa pentru a ridica mostruoasa clădire a Casei Scânteii, prima mare mutilare

urbanistică a Bucureștilor comisă de comuniști. Acolo am făcut cunoștință cu calul de galop pur sânge englez care se impune prin frumusețea formei sale, prin eleganța mișcărilor sale și prin viteza sa. Acolo am trăit fascinația turfului asistând la desfășurarea curselor, dar și la tot ritualul de dinainte, din timpul și de după alergare.

Din când în când, tata ne ducea la competițiile de călărie care se efectuau cu un farmec deosebit în maneje. Așa am cunoscut arta ecvestră pe care aveam să o admir la multe concursuri, apoi la Viena, la Școala Spaniolă de Călărie (Spanische Reitschule) și mai târziu în manejul de la Chantilly.

Prin Ardeal, dar mai ales prin țările din vestul Europei, am văzut acei cai uriași, de tracțiune care astăzi și-au pierdut rostul în fața tractoarelor. Prin parcurile și spațiile destinate copiilor am văzut și poneii mici și drăgălași care se pretau cuminiți la capriciile omuleților care se jucau cu ei.

Când răsfoiam cărțile ilustrate de istorie, sau parcurgeam muzeele de pictură și sculptură, admiram caii care erau angajați în bătălii sau care erau încălecați de personaje din diferite epoci și locuri. Priveam cu plăcere filmele cinematografice în care caii apăreau jucându-și rolurile lor străvechi în bătălii, la parăzi, vânători, în convoaie sau în viața de toate zilele înșeuăți sau înhămați la trăsuri, calești, sănii sau cupee. Prin orașele țării și cele ale lumii unde am putut ajunge, totdeauna mă opream cum mă opresc și acum, să admir statuile ecvestre care din antichitate și până astăzi au împodobit

străzi, bulevarde sau piețe.

Nu pot să uit cum, la începutul celui de al doilea război mondial, unitățile de cavalerie poloneze au executat ultima șarjă din istorie împotriva tancurilor germane (amplu relatată de mass media vremurilor de atunci) care a fost un adevărat dezastru pentru oamenii și pentru caii care-și încheiau într-o baie de sânge cariera lor militară multimilenară.

Toate acestea au făcut să resimt o adevărată prietenie pentru cal.

Am văzut și calul muncind cu greu, bătut și chinuit de niște nemernici; am văzut cai flămânzi, neîngrijiți, cu corpul acoperit de răni și escare; am văzut cai căzând în bătaia biciului epuizați și bolnavi și m-am îngrozit de ticăloșia cu care unii „oameni” se purtau cu acest animal frumos, cuminte și muncitor.

Calul apare după un lung proces de evoluție în Pleistocen odată cu primele Hominide. Nu cunoaștem relațiile dintre primii noștri strămoși și cai. Probabil că inițial caii au fost vânați pentru hrană. La Soloutre în sudul Franței s-au găsit dovezile privind vânarea cailor mânați spre o prăpastie în care se apreciază că au fost omorâți peste 30.000 de cai.

Hipodromul Băneasa

Vânătoare de cai la Soloutre (Muzeul din Soloutre)

Legăturile cailor cu Homo sapiens din paleolitic au fost însă mult mai strânse și mai complexe cum o dovedesc reprezentările cailor începând de acum circa 30.000 de ani în cadrul

46400/2007

picturilor murale din peșteri ca cele de la Lascaux, Altamira, Chauvet sau Peche Merle ca și frumoasele sculpturi de la Vogelsherd sau de la Mas d'Azyl.

E foarte greu să precizăm dacă aceste creații artistice remarcabile se refereau la cal doar ca vânat sau mult mai probabil ca un animal sacru.

Știm că mai târziu, în culturile neolitice, calul a fost un simbol zoomorf al cultelor solare, ca și leul sau ursul ceea ce dovedește aprecierea de care s-a bucurat acest animal încă din vremurile îndepărtate ale preistoriei.

Analizând comparativ picturile, gravurile și sculpturile de cai realizate în paleolitic a fost reconstituită imaginea cailor din acea epocă. Este vorba de un cal mic cu abdomenul mare care seamănă cu calul mongol, în special cu calul Pszewaski ce mai trăiește încă și astăzi. Afecțiunea și prețuirea de care se bucură

calul în preistorie se vede și din faptul că în necropole au fost înmormântați cai alături de oameni.

Toate acestea ne arată că prietenia dintre om și cal durează încă din vremea pietrei cioplite. Ea a

Peștera Peche Merle

devenit arhetipală și să sperăm că va mai continua și în mileniul care a început, iar dușmanii săi vor rămâne neputincioși.

Orice inițiativă ca și aceea de a publica această revistă este mai mult decât bine venită. Este o datorie a speciei noastre care se crede stăpâna incontestată a lumii față de animalul care, alături de câine, a sprijinit omul în lunga sa evoluție.

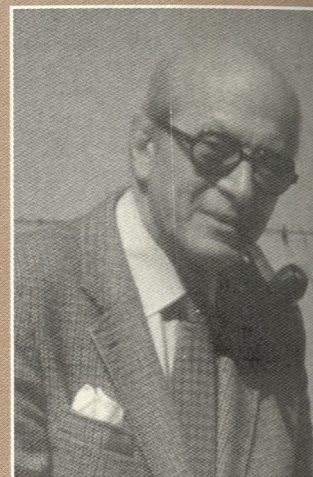
Peștera Lascaux

Mas d'Azyl

Omul călare

■ Alexandru Paleologu

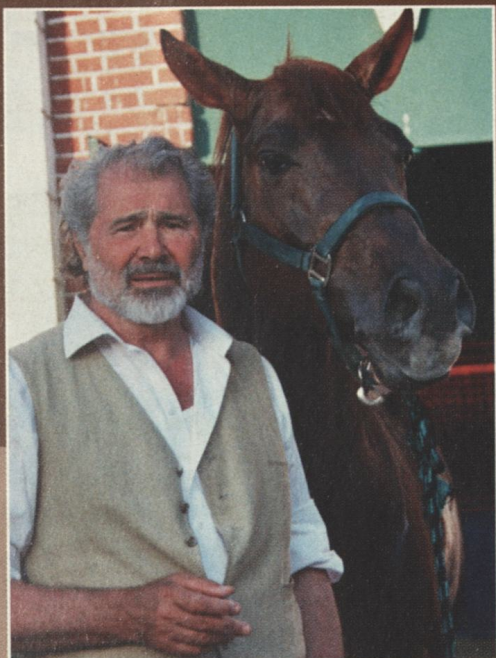

Montaigne își petrecea, cum se știe, cam 4-5 ore pe zi în turnul castelului său, unde își avea biblioteca („la librairie”). Dar mai petrecea și alte 4-5 ore călare, prin împrejurimi. Omul călare, în trap săltat sau în galop mic, „de vânătoare”, are o anumită optică asupra lumii, cu totul diferită de a drumețului (sau azi, de a automobilistului sau motociclistului; nici biciclistul deplasându-se mai puțin vertiginos, nu are felul de aprehendare și viziunea de care dispune călărețul). Acesta privește de la înălțime, dar nu de la una prea mare, – doar cam cu o jumătate mai mult decât cea obișnuită. Apoi, vede din mers, atât cât prinde cu coada ochiului. Un om perspicace și atent, nici grăbit, nici zăbavnic, prinde cu coada ochiului detalii mai revelatoare decât unul care inventariază lent și neselectiv. Și de auzit, fără să stea să asculte, aude uneori câte o fracțiune de frază sau o vorbă de neuitat.

Atitudinea călărețului e privilegiată, cum spuneam, de o anumită înălțime, dar nu prea mare. Nu una supremastică, dar una seniorială, nici fudulă, nici țăfnoasă.

Ritmul trapului sau galopul moderat e prielnic unei gândiri esențiale. Unei gândiri libere și neîmbâcșite a catedrei sau biroului. Lucrul acesta se simte în farmecul irezistibil și suplu al textelor Montaigne. Bineînțeles, nu era singurul călăreț gânditor într-o vreme când călăria nu era doar un exercițiu de agrement, ci unul utilitar, indispensabil (dar nu chiar la îndemâna oricui). Din cauza asta, desigur, au textele vechilor autori o mai mare eficiență persuasivă, un ton mai percutant, un farmec și o incomparabilă eleganță.

Dar Montaigne îmi pare, dintre toți, cel mai seducător, mai liber, mai uman și mai energic. Întrucât suferea de rinichi, călăria nu-i era prea recomandabilă (poate că i-a și scurtat viața), dar nu se putea lipsi de ea; îi era funciarmamente necesară felului său de a înțelege lumea.

CAI LA PUTERE

Florin Codre ■

Lumea modernă a inventat expresia „cai putere“ pentru a descrie noile forțe mecanice dezvoltate de fel de fel de motoare. Era și un omagiu în expresia aceasta. Înainte să apară forțele mecanice ale motoarelor din modernitate, istoria își urma cursul în pasul cailor și cu puterea lor.

Vin tătării? Nu vin mâine. Mai au zece zile de călărit ca să ajungă la noi. Dar puterea calului era și în altă istorie, nu doar în aceea a luptelor dintre neamuri. Cine crede că omul a domesticit calul se înșală pe jumătate, are dreptate numai pe jumătate. Pentru că și calul a domesticit câteva instincte agresive ale omului.

Domesticind caii am descoperit arta dialogului. Artă ecvestră descoperă dialogul constructiv solar, altul decât cel mioritic.

Societățile care mai știu prețui frumusețea calului au un al șaselea simț: acela al elitelor. În lumea cailor există și gloabe și cai de rasă. Acolo, în lumea aceea, nu s-a gândit nimeni să pună caii de rasă în conflict cu așa-zisele gloabe. Fiecare cu rolul său. Fiecare cu valoarea sa. Românii au avut în istoria lor și elite cabaline. Dovadă că Maria Tereza și-a format cavaleria cu iepe cumpărate din Moldova. Cel mai agresiv instinct al omului poate fi acela care nu-i recunoaște aproapei lui diferența, valoarea proprie, specifică. Nu suntem cu toții o apă și un pământ. Nu suntem egali, chiar dacă am ales să fim egalitari. Caii își recunosc unii altora valoarea. Mister al naturii. Urmăriți într-o herghelie cum apar liderii, cum ascultă „turma“ de un „păstor“.

Cum ar fi să reînvățăm naturalețea acestui elitism? Avem de învățat ceva în acest sens de la caii noștri?

Societățile care au deprins arta învățării – iar noi suntem cam leneși și cam aroganți în muncile acestui meșteșug vechi de când lumea – știu să gândească într-un calendar al generațiilor. Nu gândesc doar pe următorii patru sau cinci ani. Pot gândi într-o ecuație largă: părinți-copii-nepoți. Fiecărei generații îi lipsește câte o calitate pe care generația de azi ar putea să o cultive de dragul celei de mâine pentru a o transmite și generațiilor următoare. Am învățat noi, societatea noastră, să cultivăm etica muncii și a economisirii resurselor noastre, pentru ca, apoi, urmașii noștri să nu mai fie cheltuitori fără eficiență? Știm bine răspunsul. Iată ce am putea reîncepe să învățăm și dacă nu mai avem modele la catedre, există o catedră nepieritoare pe care o ignorăm deocamdată: să reînvățăm de la natura însăși, de la ritmurile sale armonice. Caii noștri sunt buni învățători ai artei dialogului și noi alegem să ne întoarcem din nou către simplitate, modestie și armonie.

REDACTOR ȘEF:

Dora STĂNESCU

EDITORI SENIORI:

Acad. Constantin
BĂLĂCEANU STOLNICI
Florin CODRE

EDITOR:

Ioan CRISTESCU

EDITORIALIȘTI:

Ioan GROȘAN
Ioan BUDUCA
Ioan GYURI PASCU

SECREȚAR DE REDACȚIE

Tatiana SEGAL

COLECTIV DE REDACȚIE:

Cătălin MIREA
Lorena STROE
Dan ANGHEL
Bogdan FELDMAN
Ioan VALERIU

CONSULTANȚI

Dr. Anca BOGDAN
Mihail Lechkun

GRAFICĂ:

Bruno VINTILĂ

TEHNOREDACTARE:

Emilia VELCU

CORECTURĂ:

Oana IONESCU

MARKETING:

Viorel PĂUNESCU

Editată de

World Media
GRAPH

Str. Pictor Sava Henția nr. 2,

Sector 1, București

Tel: 0727/750.109

0728/320.453

Fax: 021/22.34.111

E-mail: world.mediagraph@gmail.com

Reproducerea integrală sau parțială a textelor și imaginilor se poate face numai cu acordul World MediaGraph.

Foto: Guliver, Mihaela Marin, Nina Lupu

S u m a r

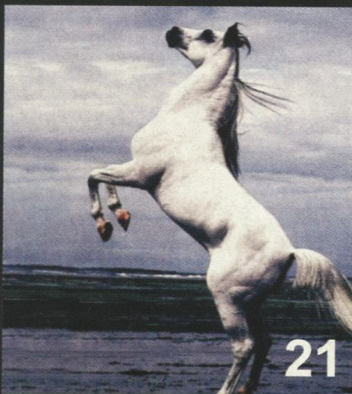
10

Echitația și jocurile Olimpice

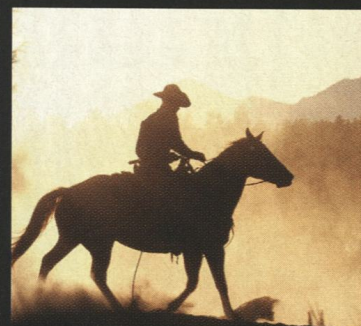
14

Zodiacul chinezesc

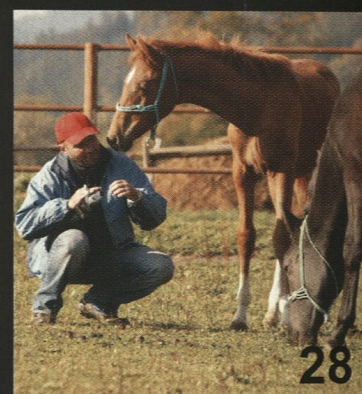
21

Tații pur-sângelui englez

22

Mic, viguros, rapid

28

Om și cal
Comuniune și cunoaștere

editorial

3 Un străvechi prieten

4 Omul călare

5 Cai la putere

enciclopedie

9 Drumul spre Equus

10 Echitația și jocurile Olimpice
Antichitatea

cai celebri

12 Alexandru și Buchephalus

galop și civilizații

14 China I

Zodiacul chinezesc

din ieslea literară

18 Vilma

lecturi

19 Xenofon

*Despre comanda cavaleriei și
despre echitație*

dosar rase

21 Tații pur-sângelui englez

22 Mic, viguros, rapid

24 Poneiul caspic

25 Garrano

26 Măgarul

cunoaștere

28 Om și cal

Comuniune și cunoaștere

30 Instinctul matern

32 Vocabular

Hop/Da/Nu/Vino/Na

33 Calul social

discipline

37 Galopul

39 Sărituri în libertate

40 Urcarea în van

43 Pansez, deci exist...

sănătate

45 Colicile

46 Alergiile respiratorii

alimentație

48 Principii privind alimentația
cabalinelor

legislație

51 Legea calului

instituții

54 Autoritatea hipică națională

55 Autoritatea hipică națională,
primul an de activitate

26

Măgarul

39

Sărituri în libertate

30

Instinctul matern

33

Calul social

puncte de vedere
57 Și calul de sport din România are cetățenie europeană
biografii

58 Radu Ilioi și tradiția ecvestră
60 Între artă și echitație
artă ecvestră

62 Lipițanii de la școala spaniolă din Viena
competiții

64 Marile concursuri hipice ale lunii decembrie 2006
mozaic

71 Martín Hardoy, cel ce vorbește cu caii
Recorduri
cai putere

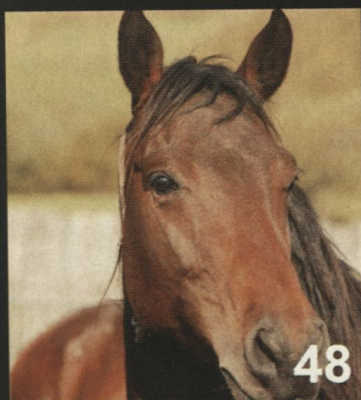
72 Căluțul cabrat
puncte de vedere

75 Calul, căruța și noul Cod Rutier
interviu

76 Calul și delfinul
spectacol

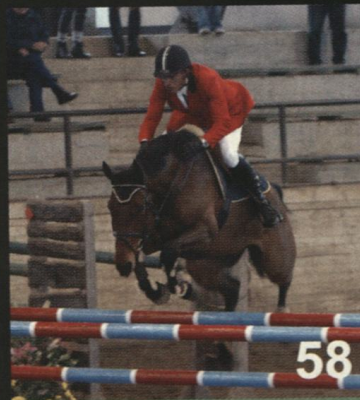
77 Zingaro
fișă de îngrijire

78 Calendar anual de îngrijire

48

Principii privind alimentația cabalinelor

58

Radu Ilioi și tradiția ecvestră

62

Lipițanii de la școala spaniolă din Viena

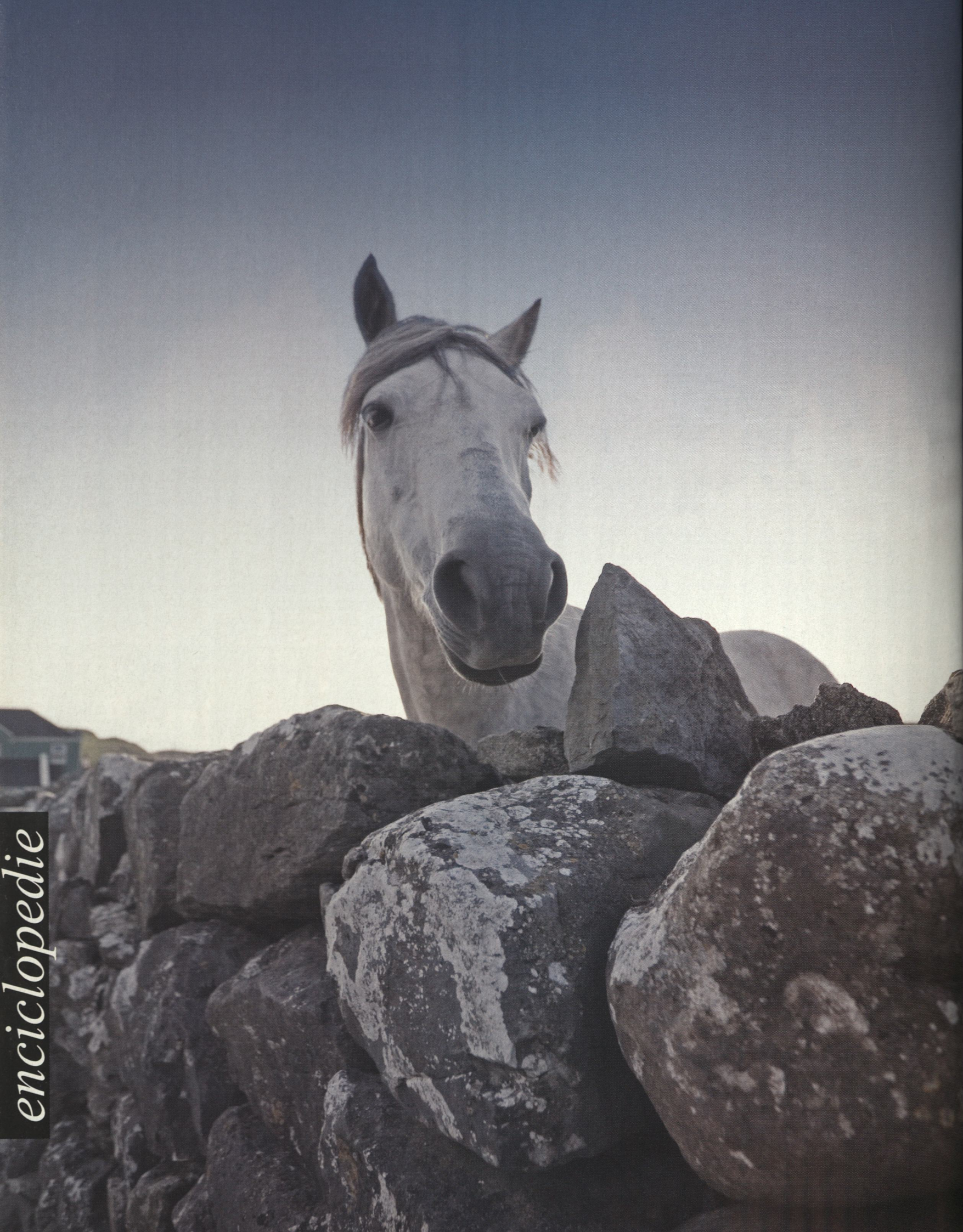
64

Marile concursuri hipice ale lunii decembrie 2006

72

Căluțul cabrat

DRUMUL SPRE EQUUS

Ioana Mutu ■

Ideea că animalele, inclusiv omul, s-au dezvoltat de-a lungul a milioane de ani, supraviețuind datorită abilității lor de a se adapta la cerințele mediului schimbător, a fost înaintată inițial în secolul al XIX-lea de doi naturaliști britanici, Charles Darwin (1809-1982) și Alfred Russel Wallace (1823-1913). Fără a ne referi nici la aceste teorii, nici la ideile creștine vă prezentăm mai jos evoluția calului, așa cum apare în studiile de specialitate.

Dezvoltarea speciilor ecvine poate fi trasată până în urmă cu circa 60 de milioane de ani când trăia un animal denumit Eohippus.

Animalul a evoluat pe continentul American adaptându-se la mediul înconjurător schimbător, stadiile de dezvoltare culminând acum 6 milioane de ani cu Phiohippus, prototipul cu o singură copită ale lui Equus

■ **EOHIPPIUS** – care arăta probabil ca în imaginea de mai sus. Era pregătit să supraviețuiască într-un mediu de tip junglă secundară. Piciorul avea 4 degete.

■ **MESOHIPPUS**

Eohippus a evoluat spre un animal mai mare, cu trei degete – cam în oligocen, acum 30 - 40 de milioane de ani

Degetul centrală era mai proeminentă

■ **MIOHIPPIUS** – este o formă mai evoluată a lui Mesohippus în ceea ce privește copita și dentiția – cam în perioada Oligocenului timpuriu, acum 30 de milioane de ani.

■ **MERYCUIIPPUS** – calul din Miocen, mai mare decât predecesorii săi și se apropie de imaginea calului. Avea trei copite, dar toată greutatea era susținută de degetul din centru.

■ **PHIOHIPPIUS**

A evoluat în Pliocen, el are deja o singură copită și este strămoșul direct al lui Equus. Avea o singură copită – greutatea fiind preluată de acesta.

ECHITAȚIA ȘI JOCURILE OLIMPICE

ANTICHITATEA

Desfășurate la Olympia, pe Peloponnesus în anul 776 î.e.n., primele jocuri olimpice făceau parte dintr-un festival religios care onora, printre alte zeități, pe zeița fertilității, Rhea, mama lui Zeus.

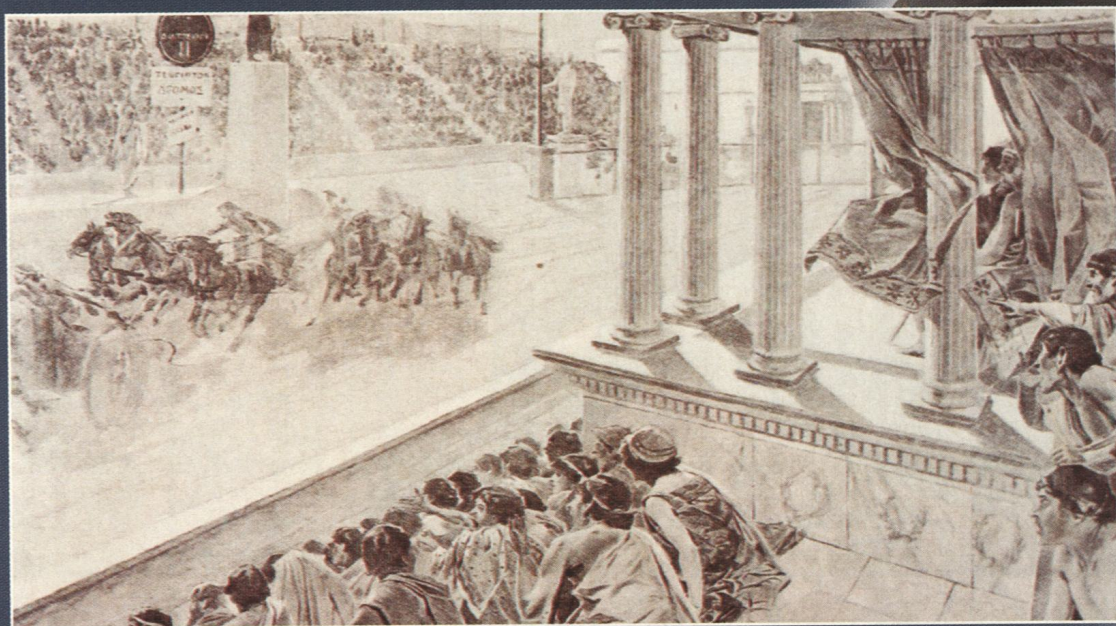
În mod ironic, femeile măritate nu aveau voie să participe, această discriminare durând o jumătate de secol. Sporturile cu cai, sub forma curselor de care, au fost introduse la a 35-a Olimpiadă care a avut loc în 680 î.e.n.

Jocurile se desfășurau la intervale de 4 ani până în 393 î.e.n. când au fost interzise de împăratul roman Theodosius I. Jocurile olimpice moderne au fost reînviat de baronul Pierre de Coubertin în 1896 și s-au desfășurat, cum era de așteptat, în Grecia. Primele evenimente de călărie au avut loc în 1912 la Olimpiada de la Stockholm. Nici concursul hipic, nici dresajul, nici concursul complet nu existau în Antichitate. Și totuși, calul era prezent în jocurile Antichității mai ales prin spectaculoasa cursă de care cu patru cai.

Era rar, scump și periculos. Iată de ce, în epocă, doar cetățenii bogați puteau avea un atelaj și un car, care erau mânate de către un conducător profesionist.

S-a consemnat că la a 96-a și a 97-tea olimpiadă, atelajul prințesei spartane Kyniska s-a impus fără drept de apel. Ea a cerut să se facă o stelă care reprezenta atelajul și conducătorul ei în sanctuarul lui Zeus în Olimp.

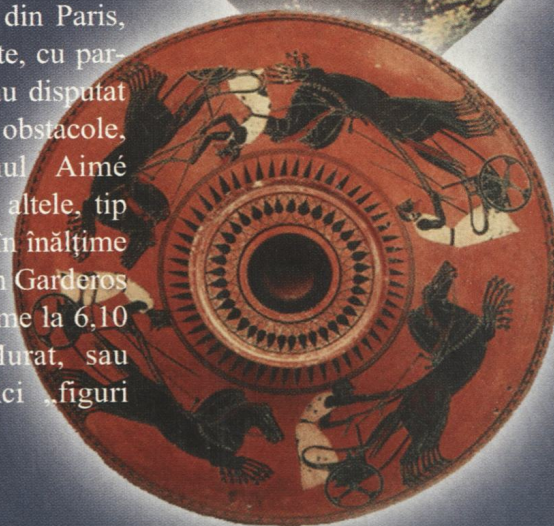
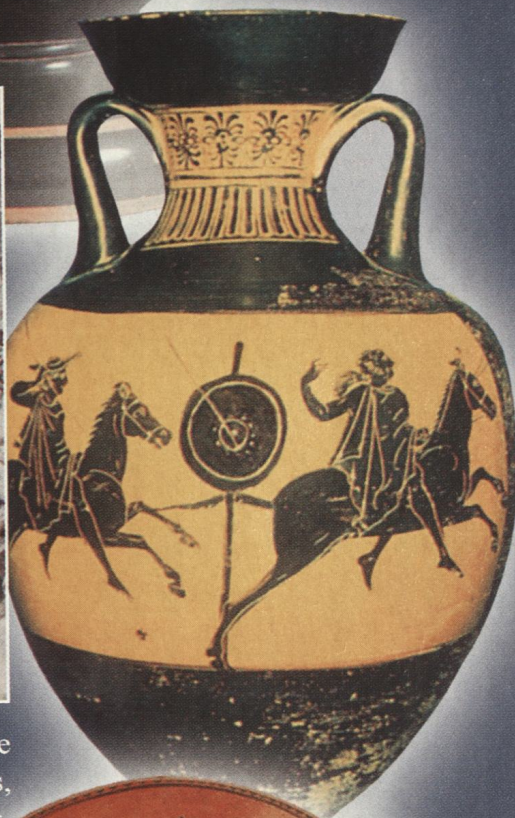
Și cursele încălecate erau în program.

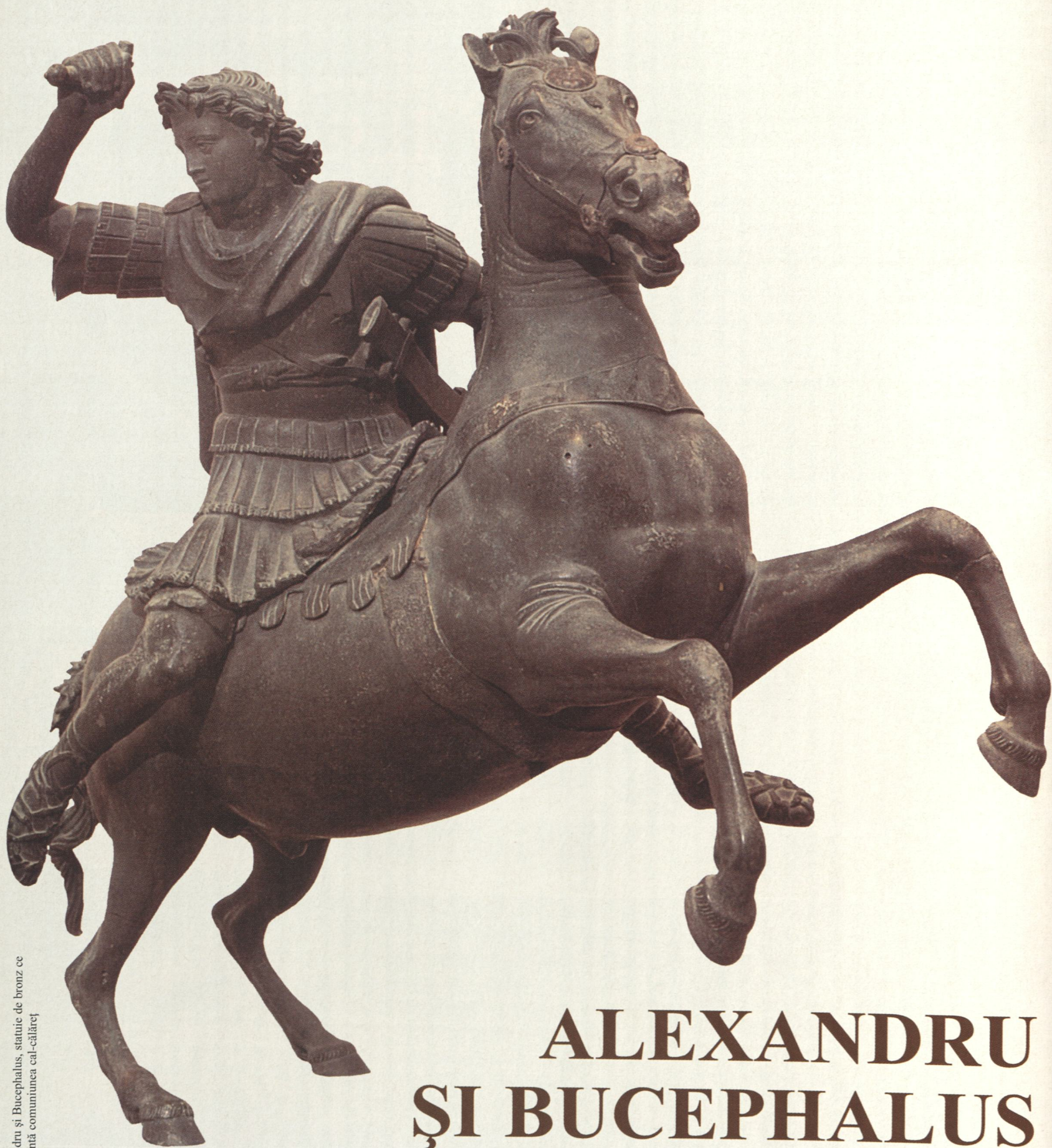

În această situație premiul revenea proprietarului, care angaja călăreți. Muzeul din Atena conservă o lucrare din bronz reprezentând un foarte tânăr călăreț aplecat pe ancolura calului lansat la galop.

Calul este dangalizat pe crupă cu un desen ce o reprezintă pe zeița Nike (Victoria). În programul Jocurilor Olimpice refăcute de către Pierre de Coubertin nu au avut loc nici cursele cu atelaj, nici cursele de plat. Voltija a făcut parte din program în 1920 în timp ce polo-ul în 1924. Abia în 1912 cele trei discipline, devenite tradiționale, au luat forma pe care

o cunoaștem astăzi. În ediția din 1900 care s-a ținut pe esplanada Breteuil din Paris, episoadele ecvestre au fost multe, cu participarea a 150 de cai, care și-au disputat prima probă de sărituri peste obstacole, probă câștigată de belgianul Aimé Haegeman cu Balton II, dar și altele, tip „șaretele poștale” sau „săritura în înălțime 1,85 m” câștigată de Maximilian Garderos cu Canela, sau săritura în lungime la 6,10 m câștigată de Napoleon Murat, sau dresajul care se numea atunci „figuri libere” sau „figuri impuse”.

ALEXANDRU ȘI BUCEPHALUS

Ioan Valeriu ■

Alexandru cel Mare (356-323 î.e.n.), fiul lui Filip Macedoneanul, a fost cel mai reprezentativ lider militar al epocii sale, extinzând Imperiul grec până în Egipt în sud, iar la est până în India. Datorită lui cultura greacă s-a răspândit în toată lumea. Ar fi nedrept și de neconceput să considerăm toate împlinirile lui fără să-l însoțim de fabulosul cal pe care l-a încălecat în marile lui bătălii. Calul se numea Bucephalus, ceea ce însemna „cap de oaie” și se referea la fruntea largă și la profilul ușor concave caracteristice sângelui oriental cât și unei culori thesalienne.

Descris ca fiind cea mai bună linie de creștere thesaliană, Bucephalus avea roba neagră și o stea albă în frunte și era mai mare în comparație cu ceilalți contemporani ai săi. Un scriitor grec spunea că Bucephalus avea un ochi albastru. Tatăl lui Alexandru l-a cumpărat în 343 î.e.n. pentru o sumă echivalentă acum cu 20000 lire sterline, iar în acel moment era atât de sălbatic încât nimeni nu-l putea încăleca. Dar, Alexandru, care la 12 ani își terminase deja serviciul activ de armată a spus că-l va încăleca.

Văzând că Bucephalus se sperie atât de umbra sa cât și de oamenii care încercau să-l îmblânzească, Alexandru l-a întors cu fața spre soare și s-a aruncat pe spatele lui. După ce a muncit suficient cu el a ajuns galopând în fața tatălui său. „Trebuie să cauți și tu un regat mai mare care să ți se potrivească” a spus tatăl său. „Macedonia este prea mică pentru tine”.

De atunci, Bucephalus accepta un îngrijitor să-l antreneze, dar nu se lăsa încălecat decât de Alexandru, ba chiar se spune că îngenunchea puțin pentru a-i face stăpânului său încălecarea mai ușoară. Alexandru l-a încălecat pe Bucephalus pentru ultima dată în 327 î.e.n. când l-a învins pe regele indian Porus. Bucephalus avea 30 de ani și la sfârșitul zilei a murit din cauza rănilor. A fost înmormântat cu onoruri militare, iar în acel loc Alexandru a fondat cetatea Bucephalia.

„Macketon Aleksanteros” extract de pe o țesătură ce-l prezintă pe Alexandru cel Mare (Muzeul Țesăturilor, Washington)

Bătălia de la Issus (333 î.Ch.)

CHINA I

ZODIACUL CHINEZESC

■ Tatiana Segal

Calul în civilizația chineză? Ce rol are sau a avut calul în această lume cunoscută și drept Imperiul de Mijloc (potrivit traducerii semnelor chinezești 中國) străjuit, potrivit legendelor, în cele patru puncte cardinale de cele patru mări guvernate de patru dragoni, așa cum în Palatul Imperial domnea Fiul Cerului, „dragonul pământean“.

Și fenixul este asociat aproape automat curții imperiale chineze: temple, vase, țesături... destinate uzului exclusiv al palatului imperial sînt decorate cu imaginea păsării ce renaște din propria cenușă. Pînă și broasca țestoasă se numără printre vietățile reprezentative din cultura și civilizația chineză: ea simbolizează viața îndelungată și înțelepciunea. De aceea o întîlnim printre străjerii de la porțile palatelor imperiale și templelor. Și, desigur, lista ar putea continua... Dar calul?... Da! Calul! Este și calul!

Trecînd pe străzi, cu gîndurile mele („calul“ în civilizația chineză, între

altele) am constatat cu surprindere că în vitrine și-au făcut apariția globurile de Crăciun, Moșii de Crăciun, brăduți îmbrăcați în beteală, iar pe geamuri au început să fie lipite decupaje specifice. Vin sărbătorile de iarnă și cu ele Anul Nou. Dar și în China există de cînd lumea Anul Nou. E adevărat că este mai tîrziu decît în Europa, la începutul primăverii (cam prin februarie – data i se schimbă în funcție de calendarul agricol chinez care este, de fapt, o combinație ce ține seama atît de relația pămînt/soare în succesiunea zi noapte, dar și iarnă/vară, cît și de fazele lunii) și de aceea se mai numește și Festivalul Primăverii. Sărbătoarea Anului Nou chinezesc își are originea în ritualul oferirii de sacrificii, numit „Marea ceremonie de la sfîrșitul anului“, destinat divinității pămîntului.

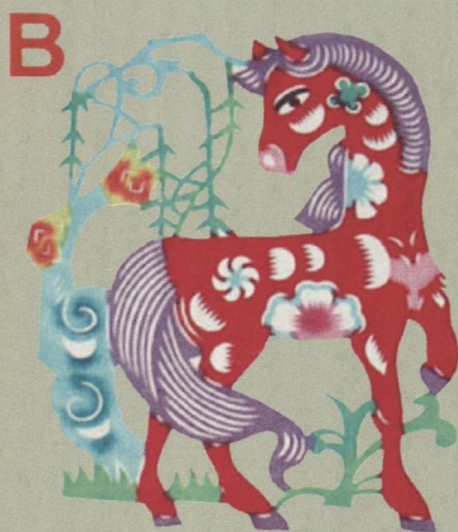
De fiecare dată cînd se încheie un an agricol, pentru a recompensa bunăvoința divinității protectoare și, totodată, pentru a i-o cîștiga pentru anul următor, se obișnuia (și obiceiul s-a transmis) ca în luna a douăsprezecea să se organizeze slujbe de ofrande și sacrificii. Dacă în timpurile străvechi ceremoniile solemne constituiau elementul principal al sărbătorii, carnavalurile, balurile, manifestările de bucurie fiind numai un apendice, un prilej de destindere de care profita mai ales vulgul, astăzi, deși și-au mai pierdut din fastul de odinioară, pregătirile și festivitățile de Anul Nou sînt cel puțin la fel de febrile.

Perioada premergătoare Festivalului Primăverii, cunoscută sub numele de „Micul An Nou“, începe cu două săptămîni înainte și este marcată de plecarea Zeului Bucătăriei la Împăratul de Jad ca să-și facă raportul anual. Acum se dă startul alergăturilor: o cursă de cai fără arbitru, fără jocheu, dar cu un punct terminus (ziua Z) și cu obstacole al căror număr și a căror dificultate diferă de la om la om. În primul rînd, cei care au datorii ar trebui să le plătească. Dar dacă tot anul au făcut datorii, acum cînd trebuie să facă tot felul de achiziții (alimente, cadouri pentru membrii familiei și prieteni – iar familia este numeroasă –, diverse obiecte de împodobit casa, grădina, porțile) numai de plata datoriilor nu mai poate fi vorba.

Creditorii pornesc acțiuni de hărțuire a datornicilor pentru a-și recupera banii (doar au și ei de făcut cumpărături!), iar debitorii se ascund cum și pe unde pot: în tîrguri și iarmaroace, unde actorii, indiferent de statutul lor, sînt obligați să dea spectacole gratuite în cinstea zeului protector, tulburarea programului pentru orice pricină fiind total interzisă; în temple unde se desfășoară ceremonii solemne care iarăși nu pot fi deranjate pentru motive atît de insignifiante ca o datorie de bani...

În al doilea rînd, trebuie făcute cumpărăturile. Sînt multe și de tot felul: produse pentru bucatele de Anul Nou, căci Zeul Bucătăriei se va întoarce în Ajun cu dezlegarea de la Împăratul de

Jad pentru încă un an plin de roade și trebuie să găsească bunătățile pregătite (în prima zi a Anului Nou este interzisă folosirea oricărui obiect tăios). Apoi, cadourile pentru ai casei și pentru prieteni. Aici, spre deosebire de europeni, chinezii se descurcă mult mai ușor. Cadourile sînt standardizate: pentru familie se cumpără suluri de mătase, ornamente, bijuterii, bani norocoși, iar pentru prieteni – fructe rare, flori în creștere (niciodată tăiate), ceai fin, mîncare și iarăși bani norocoși.

Apoi, dacă amuletele și podoabele pentru casă s-au stricat și nu mai pot fi reparate, se confecționează sau se cumpără altele noi. În mod tradițional, casa și depedințele sînt decorate cu

„inscripții aducătoare de noroc“. Inițial ele erau încrustate pe plăcuțe din lemn de piersic. Acum pot fi folosite și suluri de hîrtie sau mătase, de regulă, de culoare roșie (excepție fac numai casele aflate în doliu unde culoarea folosită este albastrul). Inscripțiile se referă la sănătate, viață lungă, fericire, cum ar fi „Zece mii de generații să dureze clanul tău“, „Să fie pace-n drumul“ etc. Mai mult, pentru a atrage bunăvoința zeilor protectori se pot atîrna pe zidurile caselor vecinilor suluri cu invocații de tipul „Prosperitate celor din fața mea“.

În sfîrșit, urmează cumpărăturile necesare decorării casei. Dacă efigiile zeilor patroni ai gospodăriei, ale perechii de Zei ai Porții care au datoria

de a goni spiritele rele sînt în bună stare, atunci înseamnă că pot fi numai curățate, revopsite și atîrnate. Dacă nu, trebuie cumpărate altele noi, tot așa cum trebuie cumpărată și o imagine nouă a Zeului Bucătăriei (cea veche a fost arsă cînd a părăsit casa pentru a se duce la Împăratul de Jad). Tot acum se cumpără (odinioară se făceau în casă) și decupurile de hîrtie care vor fi lipite pe ferestre, lapioanele ce vor împodobi toate sursele de lumină interioară. Filtrînd lumina și colorînd-o în nuanțele lor, decupurile ca și lapioanele vor crea în casă o atmosferă de basm.

Decupurile sînt făcute din foi de hîrtie colorată, foarte subțire, de dimensiuni și forme variate, dar nu foarte mari, în care inciziile realizate cu precizie folosind bisturie foarte fine creează imagini dintre cele mai ingenioase. Cele mai frecvente decupuri folosite de Anul Nou sînt cele reprezentînd semnul „fericire“ (*fu* 福), semnul „longevitate“ (*shou* 壽) sau simbolurile animalelor gospodăriei sărbătorite în prima săptămînă. Astfel, în prima zi a anului cînd „se deschid Cerul și Pămîntul“, iar familia se reunește pentru a celebra un nou început, este serbat cocoșul (*ji* 雞), în a doua zi – cîinele (*gou* 狗), în a treia – porcul (*zhu* 豬), în a patra – oaia (*yang* 羊), în a cincea – boul (*niu* 牛), în a șasea – calul (*ma* 馬), în a șaptea – omul (*ren* 人), iar în ultima zi, a opta – creșterea, perpetuarea, așa cum un torent de munte adună apele în albia sa (*gu* 谷). Decupurile, redînd imagini

Cai pe Calea sacră (Mormintele dinastiei Ming)

stilizate după grupuri statuare sau picturi ale animalelor menționate, sau, cel puțin, hieroglifile ce le denumesc, umplu orice spațiu prin care pătrunde lumina.

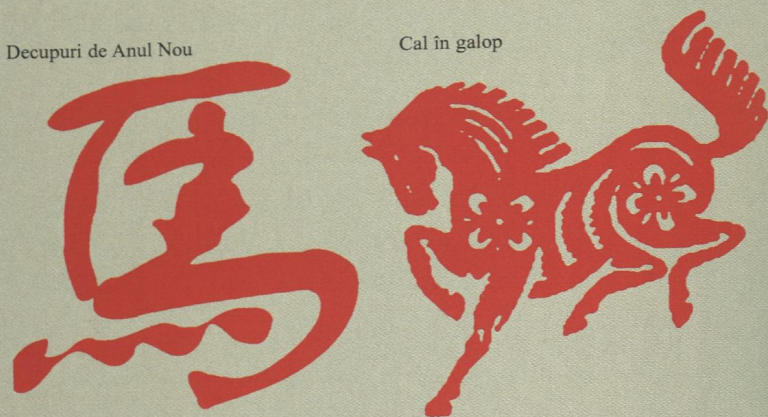
Dacă ar fi să comentăm ordinea vietăților sărbătorite, ar trebui să spunem că este normal ca primul serbat să fie cel care anunță răsăritul soarelui (și de ce nu al unui An Nou!), ca ultimii celebrați să fie stăpînul și propășirea familiei și casei lui. La întrebarea firească de ce „calul” se află în imediata apropiere a omului (și nu cîinele, de exemplu, care-i păzește casa sau vita pe care o înhamă la muncă) nu am găsit un răspuns mulțumitor, dar considerăm că omul a văzut în cal pandantul său în regnul animal.

De altfel, „calul” apare și în calendarul chinezesc. Am spus mai sus că sistemul calendarului agricol tradițional este destul de complicat. Complexitatea nu reiese numai din combinarea calendarului solar cu cel lunar, ci, mai ales din introducerea în descrierea anilor a binomului *yin-yang* (陰陽) și a celor cinci elemente (apă, foc, pămînt, metal, lemn).

Sistemul de notare a curgerii timpului este format din cicluri de 60 de ani rezultate din combinația celor 10 semne trunchiuri numite și trunchiuri cerești sau cele 10 mame, anume: *jia* (甲), *yi* (乙), *bing* (丙), *ding* (丁), *wu* (戊), *ji* (己), *geng* (庚), *xin* (辛), *ren* (壬), *gui* (癸) cu cele 12 semne ramuri, numite și ramurile pămîntului sau cei 12 fii, anume: *zi* (子), *chou* (丑), *yin* (寅), *mao* (卯), *chen* (辰), *si* (巳), *wu* (午), *wei* (未), *shen* (申), *you* (酉), *xu* (戌), *hai* (亥). Celor 12 ramuri le corespund și cele 12 animale: șobolan (*shu* 鼠), bou (*niu* 牛), tigru (*hu* 虎), iepure (*tu* 兔), dragon (*long* 龍), șarpe (*she* 蛇), cal (*ma* 馬), oaie (*yang* 羊), maimuță (*hou* 猴), cocoș (*ji* 雞), cîine (*quan* 犬), porc (*zhu* 豬). Trunchiul și ramura se unesc cîte două (un trunchi cu o ramură), formînd ceea ce se

Decupuri de Anul Nou

Cal în galop

Semnul „cal”

numește *jiazi* (după denumirea primelor două).

În formă tabelară, așa cum este întîlnit frecvent, chiar în dicționar, *jiazi* se prezintă ca mai jos.

Nu se știe care este originea ramurilor cerești și trunchiurilor pămîntești. Legenda spune că au fost create în vremea împăratului Huangdi de către cele cinci elemente. Este și motivul pentru care ele intervin în conturarea mai pregnantă a caracteristicilor fiecărui an, tot așa cum și binomul *yin-yang* își pune amprenta asupra trăsăturilor definitorii. Nu se știe nici de ce sînt 10 trunchiuri și 12 ramuri. Se presupune numai că cele 10 trunchiuri ar reprezenta cei zece sori-frați apăruiți odată pe firmament în loc să-și respecte cuminți rîndul, iar cele douăsprezece ramuri ar reprezenta cele 12 luni ale anului, cu creșterea și descreșterea fiecăreia.

Indiferent de semnificația lor, în lumea vestică, au pătruns numai denumirile ramurilor sub formă de simboluri zodiacale purtînd numele celor 12 animale. Iar atunci cînd se încearcă determinarea caracteristicilor anului respectiv, vesticii uită de influența pe care o au *yin-yang* și cele cinci elemente. Astfel,

	<i>jia</i>	<i>yi</i>	<i>bing</i>	<i>ding</i>	<i>wu</i>	<i>ji</i>	<i>geng</i>	<i>xin</i>	<i>ren</i>	<i>gui</i>	
<i>zi</i>	1 1984		13 1996		25 2008		37 2020		49 2032		șobolan
<i>chou</i>		2 1985		14 1997		26 2009		38 2021		50 2033	bou
<i>yin</i>	51 2034		3 1986		15 1998		27 2010		39 2022		tigru
<i>mao</i>		52 2035		4 1987		16 1999		28 2011		40 2023	iepure
<i>chen</i>	41 2024		53 2036		5 1988		17 2000		29 2012		dragon
<i>si</i>		42 2025		54 2037		6 1989		18 2001		30 2013	șarpe
<i>wu</i>	31 2014		43 2026		55 2038		7 1990		19 2002		cal
<i>wei</i>		32 2015		44 2027		56 2039		8 1991		20 2003	oaie
<i>shen</i>	21 2004		33 2016		45 2028		57 2040		9 1992		maimuță
<i>you</i>		22 2005		34 2017		46 2028		58 2041		10 1993	cocoș
<i>xu</i>	11 1994		23 2006		35 2018		47 2030		59 2042		cîine
<i>hai</i>		12 1995		24 2007		36 2019		48 2031		60 2043	porc

de exemplu, în 2002 a fost anul CALULUI. Atunci foarte puțini au reținut că era „cal de apă yang“ și s-au considerat numai caracteristicile animalului.

„Calul“ este, prin definiție, ca și animalul pe care-l simbolizează, liber și independent, inteligent, activ, aventuros, iute, convingător. „Calul“ este „vagabondul“ zodiacului. Cei născuți în anul calului sînt, asemenea calului, „liberi“, emancipați, creativi. Țin mult la independența lor. De aceea își întemeiază greu o familie. Adesea nativul „cal“ iese în prim plan și aspiră la o viață dusă în spații deschise. Bun meseriaș, plin de energie, agil și inteligent își schimbă adesea profesia sau cel puțin locul de muncă, căci este în mod natural îndrăgostit de „călătorii“. Îi ajută cu plăcere pe alții și nu arată interes pentru foloasele materiale sau bănești, căci ele nu constituie pentru „cal“ un imbold de a avansa; oricum aleargă într-un permanent galop.

Totuși, ca toată lumea, desigur, „calul“ are nevoie de dragoste, chiar dacă aceasta îi dă uneori impresia neplăcută de „înlănțuit“. Cum atracția lui personală este foarte puternică, găsește, în general, destul de ușor iubirea. De altfel, nativul „cal“ este expert în arta seducției. Totuși, rămîne imprevizibil din cauza temperamentului de „rătăcitor“ care-l caracterizează și foarte ușor „evadează“ fără nici un avertisment. Dar cînd își întemeiază o familie este foarte grijuliu, asumîndu-și din plin responsabilitatea ocrotirii ei.

„Calul“, spirit viu, prezență puternică, este amator de mulțime și spectacol. Cu toate acestea, și chiar în ciuda forței sale, „calul“ suferă adesea de un complex de inferioritate. De aceea ține mult la prietenii lui, le este loial, îi apără și este chiar generos cu ei. De altfel, adesea se pronunță în favoarea celor slabi.

„Calul“ nu are răbdare, ca să găsim o formă cît mai neutră de exprimare. Este adesea impulsiv și destul de insensibil față de sentimentele celorlalți. Această ființă independentă își trăiește viața după bunul ei plac, ceea ce explică de ce drumul îi este presărat cu relații și lucruri începute, dar neduse la bun sfîrșit. Cu toate acestea, iuțeala (de minte sau/și de acțiune) îl

ajută să-și atingă scopul. În plus farmecul deosebit îl scoate din multe încurcături.

„Calul“ are mult umor.

Se spune că se înțelege bine cu „tigrul“ (!) și „cîinele“ și foarte greu sau deloc cu „șobolanul“.

Ținînd cont de aceste caracteristici, mulți chinezi „programează“

Brons (dinastia Qing)

venirea pe lume a copiilor lor în anul „calului“. Dar numai anul nu este suficient pentru definirea destinului pruncului și trăsăturilor lui înnăscute. Anul trebuie coroborat cu luna, ziua, ora nașterii...

Odată trecute festivitățile prilejuite de sărbătoarea Anului Nou, om și animal se întorc la viața de fiecare zi...

Ceramică
(dinastia Han)

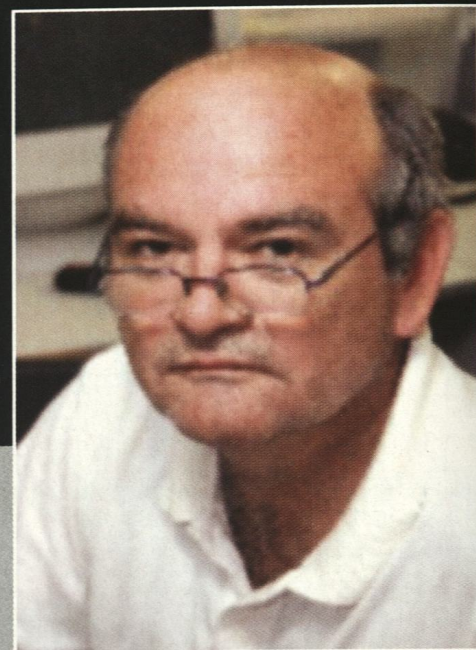
Zing Wenhua „Perechea de cai“

VILMA

■ Ioan Groșan

„Ioan Groșan a vrut să arate că tema nu contează în literatură, compunând o întreagă literatură a temei: tema contează exclusiv ca temă a literaturii. Nu mă joc cu vorbele.“

Nicolae Manolescu

Pe când aveam vreo opt ani, prin 1962, în satul bunicilor mei din partea mamei, la Roșia de Secaș, o comună bogată la 15 kilometri de Blaj, îmi plăcea în vacanțele de vară pe care le petreceam acolo să mă cațăr în amurguri pe gardul de scânduri ce dădea din curtea casei spre ulița principală, ca să văd cum vin vitele de la pășune și căruțele CAP-ului de pe unde aveau treabă. Era unul din puținele spectacole ale zilei și adeseori contemplării mele naive i se asocia, mohorât și mestecând în barbă grozave înjurături (pe care, desigur, eu nu trebuia să le aud), bunicul Nicolae. Observam că mai ales când trecea o anumită căruță, trasă de un cal slab, numai pielea și osu', un fel de Bator din povestirea „Fefelega“ a lui Agârbiceanu, bunicul se întunea și mai mult, iar la gura lui Paștele, Dumnezeii, plus alte organe se îngrămădeau într-un ritm grozav, iar ochii i se umpleau de lacrimi. Intrigat, am întrebat-o pe bunica de ce se enerva bunicul atât de tare când apărea căruța aceea. Nu m-a lămurit decât peste trei sau patru ani, când a socotit ea că pot eu să pricep. „Moșu“ (așa-i spuneam eu bunicului), mare iubitor de cai, își cumpărase din târg de la Blaj, cu câteva luni înainte de a fi cedat Ardealul, o mână pur-sânge, Vilma, albă și cu o stea neagră în frunte, la care ținea ca la propriii lui copii. O țesea zilnic, o scotea la plimbare, îi făcuse grajd separat față de ceilalți cai ș.a.m.d. Era mân-

dria lui, căci într-adevăr nimeni nu mai avea așa ceva în sat. Când a fost mobilizat pe front, nu s-a dus cu Vilma la regiment, ci cu alt cal, lăsându-i poruncă bunicii să aibă grijă de iapă ca de ochii din cap, iar când s-a întors frontul și-au venit rușii (despre care se știa ce apetit au pentru cai), s-a ascuns cu Vilma prin păduri vreo două săptămâni, pînă ce Armata Roșie a trecut. Apoi, fiind fruntaș țărănist și chibabur, bunicul a fost arestat și-a făcut doi ani Canalul, în tot timpul asta singura lui grijă fiind, după cum mi-a spus bunica, să nu pătească ceva Vilma.

Dar de ce i-a fost frică, n-a scăpat. Pentru că a salvat-o el pe Vilma de rechițiunile de război, a salvat-o de ruși, dar de colectivizare n-a mai putut. Așa că superba iapă pur-sânge i-a fost luată la

CAP, împreună cu luncile, lanurile și viile de pe coastă, și zilnic vedea cu ochii lui cum Vilma, neînvățată, dar pusă să tragă la propășirea agriculturii socialiste de către toți sărăntocii și ticăloșii satului (căci cine se înscrieseră primii în colectiv și-n PMR dacă nu ăștia?), slăbea pe zi ce trecea, chinuită, biciuită și hrănită ca vai de ea. Acesta era spectacolul la care, alături de mine, inconștient, bunicul Nicolae asista zilnic, în amurg, la gard: spectacolul umilinței la care era supus, sadic, un animal de rasă în apărarea căruia nu putea face nimic. Și la un moment dat Vilma nu a mai apărut.

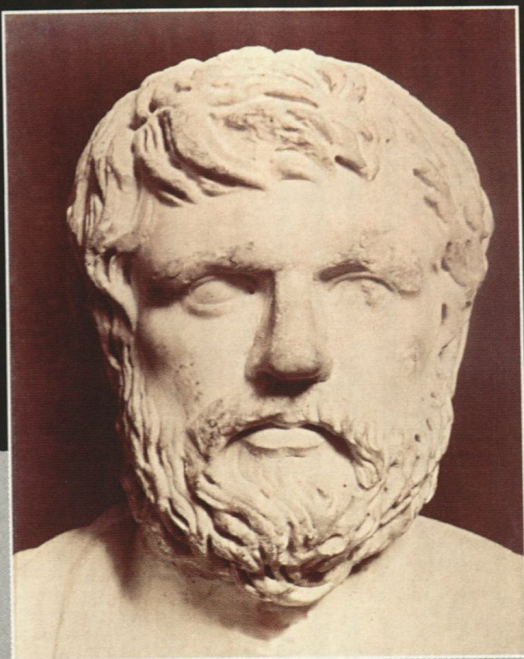
Iar, mutatis-mutandis, nu tot așa s-a întâmplat cu tot ce era „de rasă“ în țara asta, începând cu țărani mijlocași și sfârșind cu intelectualitatea?

XENOFON

Despre comanda cavaleriei și despre echitație

Ioan Cristescu ■

Odată cu primele scrieri au apărut și primele tratate despre cai. Primul care a scris în limba hitită un tratat de antrenament metodic, pentru dresaj și îngrijirea cailor a fost mitanianul Kikkuli secolul 2 î.e.n. În acest număr vă prezentăm tratatul lui Xenofon (430-355 î.e.n), ce ne uimește prin modernismul său și pledoaria de tact față de acest animal. Paul-Louis Courier a tradus în franceză Tratatul lui Xenofon, iar în 2005 la Editura Est Tastet a apărut într-o ediție bilingvă, cu traducerea în română de Irina Mavrodin.

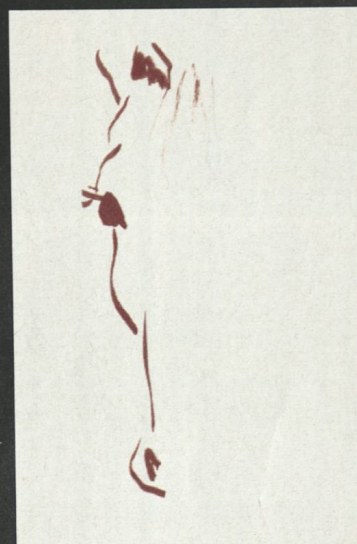
Încă din scrierile antice calul poate fi considerat ca o prelungire a omului. Pentru a trăi și supraviețui acest lucru i-a fost vital. Pe de altă parte el a fost o necesitate, fiind prezent în toate deplasările, călătoriile, războaiele, cuceririle. Anticii au ajuns la concluzia că dacă vrem să folosim acest animal în mod optim și calul și călărețul trebuie să treacă printr-o perioadă de ucenicie. Astăzi ne uităm cu admirație la demonstrațiile în care se încăleca fără căpăstru sau fără șa. Numeroase povești au fost consemnate mai ales în scrierile arabe despre călăreți răniți care au fost salvați de caii lor.

Pe parcursul istoriei calul a evoluat în funcție de metodele de luptă: în antichitate lupta fiind rapidă, se foloseau cai ușori; în Evul Mediu din cauza armurilor se foloseau cai mai robuști și mai puțin mobili.

În secolul al XIX-lea se ajunge la concluzia că trebuie să se țină cont de psihicul calului. Așa s-a ajuns la ideea că este vorba de un subiect cu conștiință. De-a lungul istoriei au existat adevărați cunoscători ai calului.

Xenofon iubea agricultura, vânătoarea, echitația și războiul, activități care, după părerea lui permiteau expri-

marea curajului. Întâlnirea sa cu Socrate îi aprofundează reflexia. Scrierile sale se caracterizează prin claritate, rigoare și metodă. Xenofon, făcând parte din cavaleria ateniană a participat la multe bătălii și astfel a avut ocazia să observe și comportamentul grecilor, dar și al barbarilor față de cal atât al grecilor cât și al barbarilor. Opera sa „Arta ecvestră” este incredibil de modernă. Tratatul începe cu alegerea mânzului și calului, continuă cu o descriere morfologică precisă, insistând asupra importanței caracterului natural, asupra aspectului psihologic și asupra relației cal-călăreț. Omul este cel care trebuie să se adapteze, calul fiind sensibil și sentimental. Educarea calului se bazează pe relația „pedeapsă-răsplată” pe dreptate, calm și rațiune: „să nu te ocupi de cal într-o stare nervoasă” sau „calul va accepta zăbala foarte ușor dacă, de fiecare dată după ce o acceptă, este tratat bine și recompensat”. Blândețea este foarte importantă, scopul călărețului fiind acela de a obține ușor de la cal ceea ce se obține de obicei prin constrângere. Deși este scrisă cu câteva secole î.e.n., „Arta ecvestră” este o carte vie, modernă cuprinzând principiile fundamentale ale echitației.

Desene de Ștefan Călărășanu

*Du commandement de la cavalerie
et de l'équitation*

*Despre comanda cavaleriei
și despre echitație*

EST

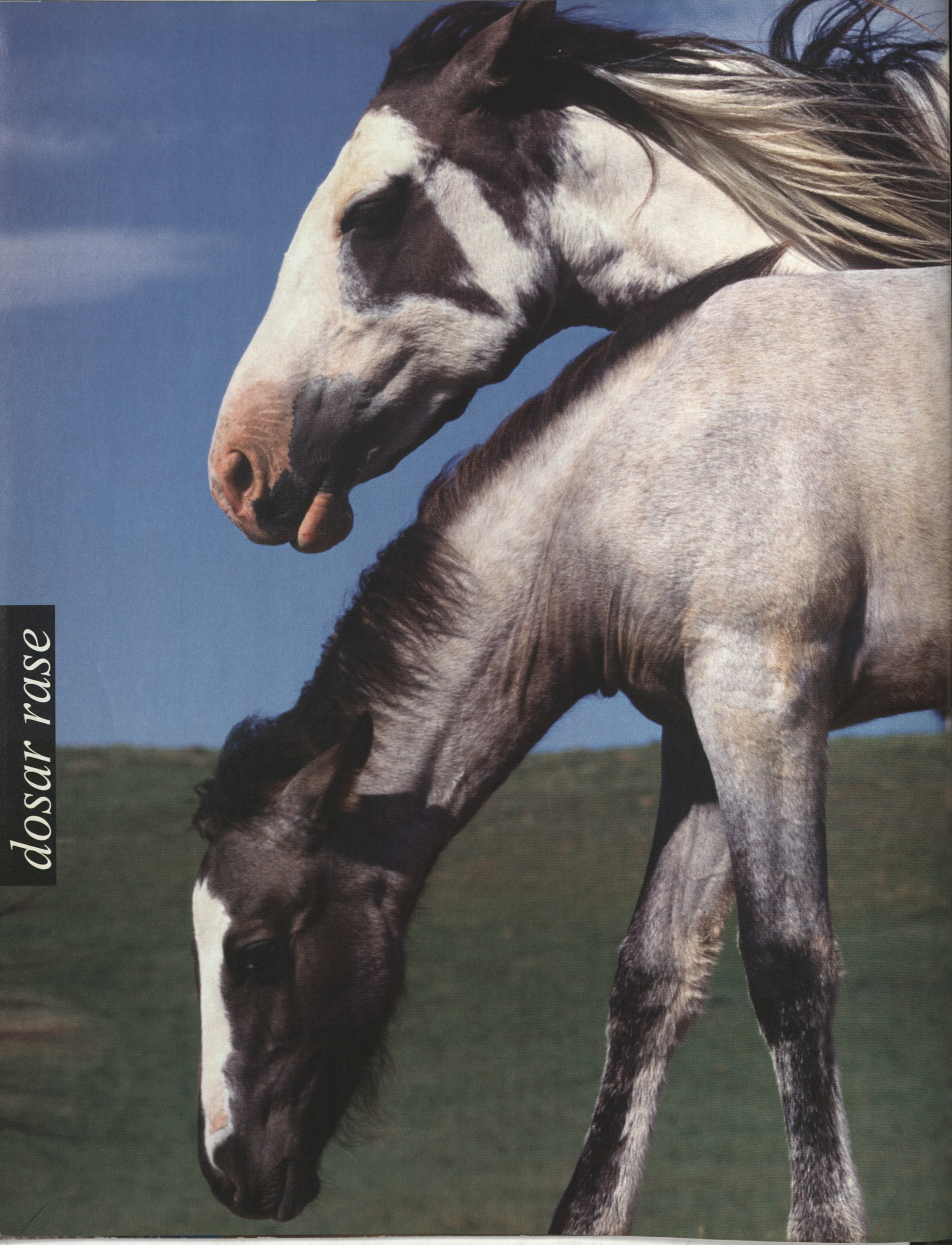
L'édition bilingue français-romain de cet ouvrage de Paul-Louis Courier est prêtée par Daniel Larviers. Les dessins de Ștefan Călărășanu ont été conçus spécialement pour cette publication. Irina Mavrodin agrémente l'ensemble par un texte intitulé de „note” du traducteur. Le tout commémore le 300e anniversaire de la disparition de Paul-Louis Courier, le 10 avril 1825.

XENOPHON TRADUIT PAR PAUL-LOUIS COURIER
PAUL-LOUIS COURIER TRADUS DE IRINA MAVRODIN

EST

dosar rase

TAȚII PUR-SÂNGELUI ENGLEZ

Carmen Constantinescu ■

BYERLEY TURK

În timpul domniei lui William al III-lea al Angliei, în 1691, s-a produs unul dintre evenimentele fundamentale ale rasei: Akhal-téké-ul pe nume Byerley Turk a intrat la herghelia din Yorkshire.

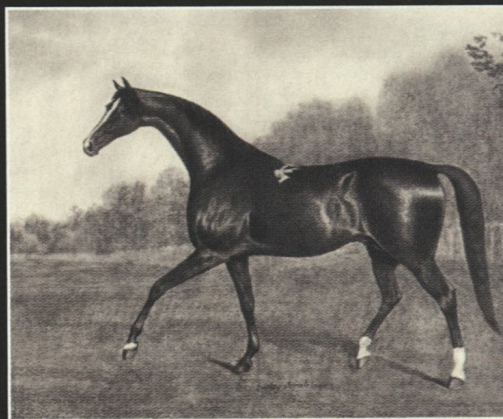
Cursierul pur din deșert va deveni unul dintre cei trei șefi de rasă din care descind toți caii de curse.

S-a afirmat mai întâi încălecat de căpitanul Byerley în timpul operațiunilor din Irlanda unde, datorită rapidității sale, ofițerul a scăpat de urmăritori.

De altfel, el îl observase deja pe acest frumos armăsar în timpul asediului Budapestei.

DARLEY ARABIAN

Englezul Thomas Darley, a cărui familie căuta un cal de curse, îl reperează pe Mannick, un frumos armăsar arab kocklani în timpul unei vânători de gazele la Alep în Siria.

A reușit să-l obțină în schimbul unei arme de vânătoare moderne.

După ce a ajuns în Anglia în 1704, armăsarul a avut o carieră de curse scurtă: în momentul debutului cursele sunt anulate din pricina morții reginei Ana, fiica lui Guillaume al II-lea.

Din fericire, calul este folosit imediat ca armăsar sub numele de Darley Arabian.

Descendentul său Flying Childers, un cursier neînvins, i-a adus o popularitate durabilă.

GODOLPHIN ARABIAN

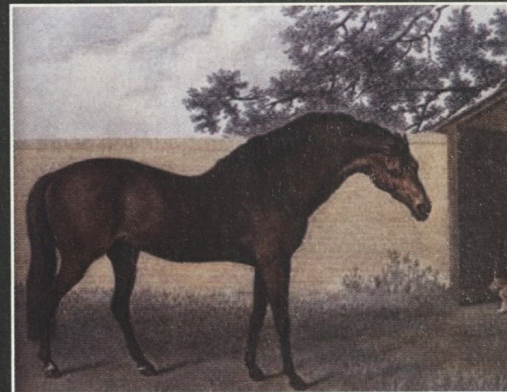
În 1731, regele Franței, Ludovic al XV-lea a primit de la beyul din Tunis opt armăsari barbi. Unul dintre ei, El Sham, care nu i-a plăcut a fost vândut imediat unui vânzător de apă.

Un englez care tocmai trecea prin Paris, a remarcat calul slăbit care trăgea căruța. Mișcat de soarta tristă a calului, l-a cumpărat și l-a oferit lui Roger Williams, proprietarul unui pub londonez.

Acesta îl cumpără pentru herghelia sa, unde, timp de doi ani, el nu servește decât pe post de sufleur pentru armăsarul Hobgoblin.

Într-o zi, excedat, El Sham se bate pe viață și pe moarte cu acesta pentru iapa Roxana.

În 1738, barbul El Sham, rebotezat Godolphin Arabian asistă la triumful celor trei fii ai săi: Lath, Cade și Regulus care participă la aceeași reuniune de curse în probe diferite.

MIC, VIGUROS, RAPID

■ *Iustin Costantin*

Mustangul descinde direct din caii spanioli (barbi și andaluzi) ai conchistadorilor. Acești mercenari au debarcat în Mexic în secolul al XVI-lea, împreună cu caii lor, apoi s-au instalat în vestul Statelor Unite, unde au dezvoltat herghelii. Numele „mustang” vine de la un vechi cuvânt spaniol semnificând „fără stăpân” sau „vagabond”.

Reîntoarcerea la natură

Indienii, care locuiau pe continentul american cu mult înaintea europenilor, au fost la început înfricoșați de acest animal pe care nu-l cunoșteau. Foarte curând au înțeles că acest animal ar putea fi un atu decisiv, fie pentru vânatoare, fie pentru război. Războinicii aveau mai mulți cai, iar anumiți șefi, mai multe zeci.

Ei își procurau cu ușurință cai noi, fie prin troc, fie prin furt, lăsându-i în libertate pe cei care se integrau mai puțin.

În felul acesta mulți cai s-au reîntors în libertate, constituind turme ale căror teritorii s-au extins până la frontierele Canadei.

În secolul al XIX-lea, americanii i-au alungat pe indieni de pe teritoriile lor. Ei au constatat că unul dintre mijloacele prin care poate fi zdrobită rezistența indienilor este acela de a-i priva de cai.

Astfel, s-au confiscat caii triburilor de indieni, iar turmele sălbatice au fost masacrate. Prin 1960, o ziaristă americană pasionată de cai, interesându-se de mustangii, a descoperit masacrul sistematic al acestei specii și a alertat opinia publică.

Atunci s-a lansat un program guvernamental de protecție pe tema „adoptați un mustang”. Din nefericire, rezultatul principal a fost într-un fel legalizarea capturării cailor sălbatici și reducerea continuă a numărului turmelor.

Între timp au apărut numeroase asociații care studiază și protejează mustangii. S-a stabilit standardul rasei și, din acel moment, mustangul este protejat. Protectorii se luptă pentru a instala vreo 40.000 de mustangii sălbatici care încă trăiesc liber în rezervațiile naturale ale Vestului American. Mustangii trăiesc în grupuri de aproximativ 15 indivizi, câteodată chiar mai mulți.

Fiecare turmă este compusă din iepe mamă și din mânji, cât și din masculi tineri mai mici de doi ani. Grupul este condus de către un singur armăsar. Tinerii masculi alungați din turmă formează grupuri mici, dar după trei ani trăiesc singuratici și provoacă armăsarii la luptă pentru a le lua turma.

Armăsarul este întotdeauna în luptă. Este la pândă. Îi pândeste pe ceilalți masculi, pe prădătorii care-i amenință mânji, își hărțuiește fără încetare turma, adunându-și iepele. Asigură securitatea grupului, menținându-și dominația.

Tip și temperament

Dispersându-se în tot Vestul American, urcând în nord până în Montana, mustangul s-a încrucișat cu rase diverse, astfel că nu există profil sau culoare tip mustang.

Date fiind condițiile de viață dure, este un cal mic, cu corp viguros și nervos. Este înregistrat în cărțile genealogice ale anumitor herghelii.

Exterior

Mustangul este mic și viguros. Partea din față nu este nici foarte importantă, nici foarte dezvoltată.

Ancolura este scurtă și adesea puțin scobită, greabănul șters, spatele destul de scurt și crupa joasă, înclinată. Membrele sunt seci și dure, copitele solide și negre. Capul este mai degrabă mic, cu ochi expresivi, cu nările desfăcute și cu profil rectiliniu.

Talia: de la 1,35 la 1,55 cm.

Roba variază de la o regiune la alta, dar tipul principal comportă mult murg înspicat, gri șoarece și *isabelle*. Coada, coama și extremitățile sunt negre.

Rapid, puternic, foarte adaptabil, mustangul a supraviețuit în regiuni aride și muntoase unde se mulțumește cu plante aspre și cu tufișuri spinoase. Bea puțină apă și rezistă la fel de bine la căldurile seci cât și la frigurile mari.

Rezistența și piciorul sigur fac din mustang adeptul exteriorului și muncii de păzitor de animale.

PONEIUL CASPIC

■ *Iustin Constantin*

Caspicul este probabil cea mai fascinantă rasă dintre rasele antice de cai. Reprezintă o legătură importantă între formele originare ale lui *Equus* și caii din care au evoluat caii moderni. Aproape în toate detaliile reprezintă încarnarea Calului de Tip 4, postulat de Ebhardt, Speed și Skorkowski și d'Andrade, ca fiind una din subspeciile predomestice ale calului. Ei au descris ceea ce noi cunoaștem sub numele de „caspic“, cu o acuratețe rezonabilă, cu jumătate de secol înainte ca acești cai în miniatură să fie redescoperiți pe malurile Mării Caspice în 1965, de către o călătoare americană, dna. Louise L. Firouz.

În 1965 o americană, Louise Firouz căuta în nordul Iranului niște cai mici pentru centrul său ecvestru din Teheran. Și chiar găsește, în munții din sudul Mării Caspice, un cal mic, murg deschis, aproape îngenuchiat de căruța încărcată pe care o trăgea după el cu destulă vigoare. Acest cal i-a adus aminte de caii reprezentați pe lucrările murale din palatul de la Persepolis,

realizate în timpul lui Darius, regele perșilor (522-486 î.e.n).

Deși calul era slab, cu căpușe și hirsut, ea a recunoscut în el linia descendentă directă din caii armatei persane. L-a cumpărat pe loc și l-a transformat în mascota centrului ei ecvestru.

Cu acest cal, Louise a început să refacă o rasă despre care se credea că dispăruse acum 2000 de ani. Localnicii îl numeau „mouleki“ sau „ponseki“ (botic), dar ea l-a denumit „caspic“. A reușit să adune în timp vreo treizeci de ponei și și-a constituit o turmă. Entuziasmat de acest proiect, șahul Reza Pahlavi a creat în 1970 „Royal Horse Society“.

Louise a trimis ponei caspici în întreaga lume. În timpul revoluției islamice, caii au fost confiscați și Louise arestată, dar după ce a fost eliberată ea s-a ocupat în continuare de protecția poneiului caspic, cu un program de creștere a acestuia în Turkmenistan.

Astfel, cea care căuta doar niște căluți pentru centrul său ecvestru a înviat micul cal persan.

Poneiul caspic a ajuns în Anglia prin 1971, când Șahul Iranului i-a făcut cadou prințului Philip, soțul reginei Elisabeta o pereche de ponei.

Prințului i-au plăcut atât de mult că a început creșterea acestora în Marea Britanie. Astăzi există cam vreo 1000 de ponei caspici în lume în crescătorii din SUA, Noua Zeelandă și Australia.

Poneiul caspic este inteligent, curajos și calm. Poate fi controlat ușor. Devine rapid complice cu tinerii călăreți care-l încăleacă. În SUA este strălucit în echitație western. Forța sa de tracțiune îl face foarte bun la atelaje. Este clasat drept ponei din pricina taliei de 1 m – 1,15 m semănând cu un cal arab mic. Amândoi țin coada în sus și au capul cârn cu urechi mici și ochi expresivi. Roba fină vara se îndesește iarna pentru a se adapta la climă. Ancolura este arcuită frumos, greabănul nu este înalt, iar omoplații oblici îi dau libertate de mișcare și acțiune energică.

Încrucișat cu arabilul a dat naștere arabului caspic. Mesopotamienii foloseau de acum 5000 de ani acest cal miniatural.

Garrano

Iustin Constantin ■

Origini

În Paleolitic, în timpul perioadei glaciare, turmele de cai s-au grupat în nordul Peninsulei Iberice.

În secolul al VI-lea popoarele celtice au importat cai de talie mai mică. Încrucișarea acestor două linii a dat *Equus caballus Celticus*.

Romanii ne-au lăsat primele texte despre caii garrano, considerați drept cai foarte buni de încălecat. Astăzi ei trăiesc în libertate, în regiuni muntoase în nord-vestul țării, mai ales în parcul național Pereda-Geres.

Utilizare

Timp de secole, populațiile rurale l-au folosit pentru transportul pe munte și în agricultură.

Se spune că Alfonso Henriques, primul rege al Portugaliei a cucerit țara pe un garrano. Astăzi, acest poney

a rămas companionul de muncă al agricultorului.

Acum are o mai mare căutare, odată cu dezvoltarea turismului ecvestru.

Caracteristici

Culoarea roib-brun și capul expresiv îl fac o alternativă în miniatură a calului.

Are în general 1,20 m la greabăn.

Aspectul lui este masiv, puternic prin gâtul său gros și prin coama bogată. Umărul este drept și șalele scurte.

În 1870 existau 65000 de garrano.

Astăzi mai există cam 2000 de exemplare. Există un program european pentru ansamblul arcului Atlantic cu al Europei pentru rasele amenințate, program din care și garrano face parte.

Măgarul

■ Luminița Lupu

Măgarul gri sau măgarul domestic, cele două grupe de măgari sălbatici (Asiaticii și Africanii) și familia zebrelor aparțin genei „EQUUS”.

Istorie

Cu numele latin de *Equus Asinus* istoria măgarului se pierde în timp. Leagănul lui pare să fie în inima Africii. Măgarii din Namibia și Somalia sunt probabil strămoșii măgarului domestic. Ei se deosebesc de cai prin caracteristici fizice. Atât în Egipt cât și în Mesopotamia, măgarii erau în general folosiți încă din 4000-3000 î.e.n, cam în același timp în care începea și domesticirea cailor.

El a ajuns în Europa în Antichitate. În aceea perioadă e reprezentat înșeuat și încălecat, în timp ce laptele de măgăriță folosea la îmbăierea doamnelor. În secolul al XIX-lea este folosit

de majoritatea breslelor: tâmplari, podgoreni, artizani, etc. Dacă este bine dispus, măgarul excelează și încălecat și înhămat.

Caracteristici

Înălțimea medie a măgarului este în jur de 1,02 m, dar există și măgari pitici, cum ar fi cei din Sicilia sau India care au 61 cm. Măgarul andaluz poate ajunge până la 1,52 m.

Măgarii pot fi negri, albi, în nuanțe de gri sau dungați. Spre deosebire de cai, măgarii nu au culoarea castanie pe picioarele din spate; au 5 vertebre lombare, nu 6; urechile sunt lungi, disproporționate; picioarele mici și subțiri. Cozile lor seamănă cu ale vacilor.

Măgarii au o perioadă de gestație de aproximativ 12 luni (370 de zile) spre deosebire de cai care o au de 11 luni.

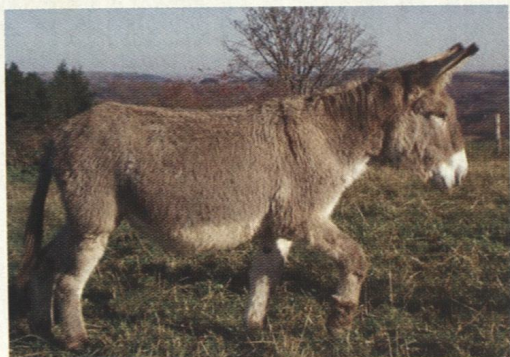
Creșterea măgarilor

Numărul raselor de măgar recunoscute crește de la un an la altul. Măgarul din Provence, măgarul normand, măgarul din Pyrenei au fost recunoscuți în 1995, iar în 2003 a fost recunoscut și cel din Bourbon. Producția de măgari a crescut văzând cu ochii în ultimii 10 ani. În Franța, în 2002, existau 260 de măgari – armăsari naționali. Numărul iepelor și al măgărițelor montate pentru obținerea de catări și măgăruși a crescut cu 2,4% în această perioadă.

Măgarul din Provence

Este recunoscut din 1995 - este solid, bine construit, cu un caracter calm și răbdător. Este renumit pentru culoarea sa gri și cu semnul crucii Sfântului Andrei. Are 1,20 - 1,30 m.

Marele Negru din Berry

Este o rasă recunoscută oficial. Culoarea este uniformă, fără semne și

merge de la murg închis până la negru. Urechile sunt mari, deschise, iar nasul gri-alb ca și burta. Are înălțimea de 1,30 - 1,35.

Măgarul Pie din Irlanda

Este un măgar apt de muncă, provine din Irlanda și este spectaculos cu roba sa plină de pete multicolore - de la gri la maron închis sau deschis sau roib pe fond alb. Câteodată pot avea culoare albă cu urechile negre iar, neapărat, copitele sunt cu două culori. Are înălțimea de 0,80 - 1,20.

Măgarul Catalan din Spania

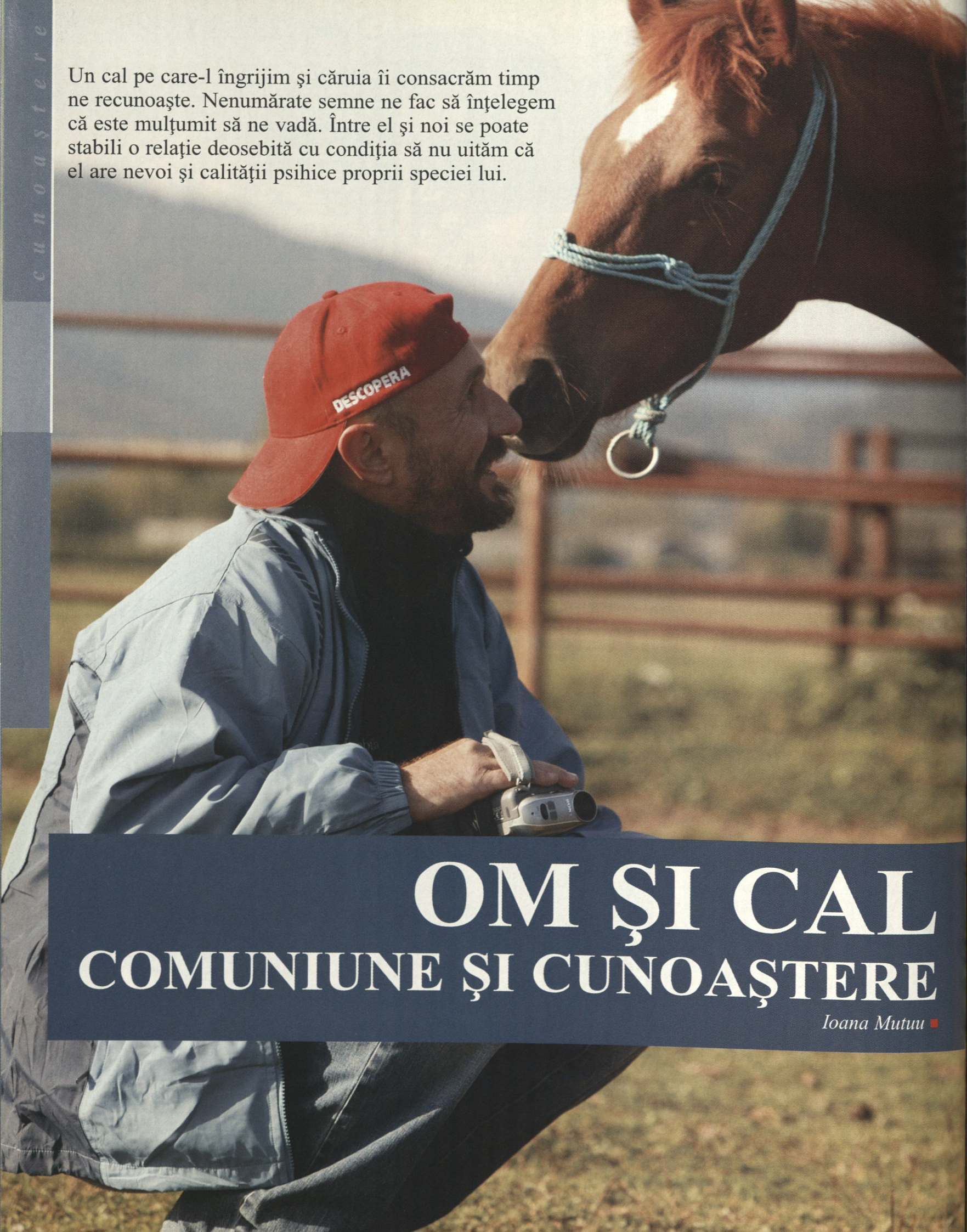
Este un măgar din Catalonia, importat de alte țări ca și ameliorator de rasă.

Atfel, armăsarul „Mammoth” are originea rasei Mammoth Jack americană. Astăzi sunt înregistrați cam vreo 100 de măgari catalani.

Au înălțimea de 1,35 - 1,45 m.

Despre măgari, catâri și zebre în numerele viitoare ale revistei.

Un cal pe care-l îngrijim și căruia îi consacram timp ne recunoaște. Nenumărate semne ne fac să înțelegem că este mulțumit să ne vadă. Între el și noi se poate stabili o relație deosebită cu condiția să nu uităm că el are nevoi și calității psihice proprii speciei lui.

OM ȘI CAL COMUNIUNE ȘI CUNOAȘTERE

Ioana Mutuu ■

Etologia: Studiul comportamentului animal. Cunoașterea calului a evoluat foarte mult în ultimii ani. Și datorită etologiei a apărut dresajul etologic: el ține cont de nevoile psihice și fizice ale calului. Se admite acum cunoașterea de către cal a suferinței fizice și mentale și că el este capabil de emoții. Este greu de mers mai departe pentru că nimic nu permite măsurarea științifică a sentimentelor cailor. Totuși, călărețul care-și iubește calul și îi acordă timp și atenție știe că există între el și partenerul lui o afecțiune particulară. El are nevoie de prezență. Mulți călăreți ignoră cât de mult un cal care trăiește în boxă sau singur în pășune are nevoie de prezența lor. Dacă se face comparație între viața unui cal domestic și cea a unui câine se poate înțelege cât de mult poate fi ameliorată relația calului cu stăpânul său.

Căinele participă la viața casei. Te joci cu el, îl plimbi. Prin simpla coabitare cu omul, el a ajuns să înțeleagă numeroase cuvinte și asocieri de cuvinte și să gereze situații diverse. Pentru mamiferele mici, mama care le hrănește are o importanță capitală. Un mânz orfan, hrănit la biberon, va marca un atașament total față de cel care l-a crescut. În schimb, un cal adult nu se atașează neapărat de cel ce îl hrănește. Pentru a dezvolta raporturi adevărate cu

calul, o oră de încălecat pe zi nu este suficientă. Foarte mulți cai apreciază îngrijirile cu condiția ca aceste momente să se petreacă într-o atmosferă de bună-stare și de schimb. Călărețul are tot interesul să se ocupe el însuși de calul său înainte și după lucru. Nevoia de joacă a unui cal este aproape tot atât de mare cât acelea de a mânca sau de a alerga. Din nefericire, el cam este uitat și nu-și poate satisface această nevoie decât cu închizătoarea de la poartă sau piatra de sare.

Nimic nu va dezvolta o mai mare complicitate între calul vostru și voi decât momentele ludice petrecute împreună. Plimbându-l la mână adesea, lăsându-i posibilitatea să adulmece ceva ce-l interesează, să se apropie și, dacă se poate, să se joace. Lăsați-l în libertate în manej sau în teren. După ce și-a satisfăcut nevoia de a alerga, încercați să vă jucați cu el.

Când îngrijiți calul sau stați cu el, lăsați-l să vă miroasă, să adulmece materialul, să se joace puțin cu o perie sau cu orice alt obiect cu care lucrați. Îi veți satisface curiozitatea naturală și inteligența și veți dezvolta cu el relații pline de încredere și de afecțiune. Calul va fi cu atât mai bucuros să vă vadă cu cât va fi încercat numeroase plăceri în prezența dumneavoastră. Pentru ca ședințele de muncă să nu fie o cor-

voadă, acordați-i numeroase plaje de recreere. Trebuie să meargă liber, să mestece câte ceva, să se joace cu apa, să-i privească pe ceilalți cai.

Doriți să fiți cunoscuți și înțeleși de către calul dumneavoastră. Orice relație se trăiește în doi. Încercați să descoperiți miile de semne care înseamnă limbajul lui.

Măsurați-i posibilitățile și limitele. Un cal atașat de stăpânul lui va încerca să-i facă plăcere. Dacă refuză să asculte, este poate din pricina faptului că cererea dvs. nu a fost clar formulată. Vorbiți-i, mângâiați-l, multiplicați ocaziile de schimb de sentimente. Așa veți învăța împreună să vă cunoașteți.

INSTINCTUL MATERN

■ Tudor Avramescu

Chiar înainte de a începe contracțiile, instinctul matern pare a-i spune iepei ce trebuie să facă pentru a-și proteja mânzul. Ea încearcă să se izoleze și chiar poate să amâne nașterea în momentul în care condițiile nu i se par optime pentru securitatea puiului ei.

În toate fazele nașterii iapa cunoaște gesturile care asigură supraviețuirea mânzului: ruperea cordonului ombilical, lingerea mânzului pentru a-l încălzi și pentru a-i stimula circulația sanguină.

Imediat ce se poate ridica își incită și puiul să facă la fel pentru a profita de primul supt.

Schimbul de mirosuri și de senzații din primele ore de viață ale mânzului asigură atașamentul dintre mamă și pui.

Mânzul se ridică foarte repede după naștere. Dacă trăiește în libertate cu mama sa, aceasta îl va incita foarte repede să o urmeze la galop. Astfel îl învață să fugă imediat ce ea emite semnale de alertă. Este prima învățătură despre supraviețuire. La primele galopuri, mânzul este tot timpul lipit de mama lui. Iapa se plasează întotdeauna între pericol și mânz. În momentul în care pericolul nu mai permite fuga, iapa face față. Mânzul este în spatele ei și lângă ea

la nivelul șoldurilor. O iapă care-și simte mânzul amenințat este foarte agresivă. Ea atacă cu picioarele și cu dinții. Ar prefera să moară decât să lase cea mai mică atingere periculoasă a mânzului ei.

Curajul acesta formidabil este o reacție foarte umană. Iapa este un model de mamă, dar în același timp ea nu are altă alegere: instinctul său comandă și ea nu ar avea alt comportament niciodată.

Încetul cu încetul, mânzul capătă o anumită autonomie. El începe să parcurgă în jurul mamei sale cercuri din ce în ce mai largi pentru a explora lumea. După primele luni, deja aleargă destul de liber pe pășune, se joacă cu ceilalți mânji și vizitează sistematic mediul înconjurător.

Mama sa îl supraveghează constant și rămâne în contact cu el prin diferite schimburi sonore – mormăieli, strigăte scurte, strigăte de alertă, nechezături. În momentul în care se îndepărtează prea mult sau se expune pericolului, ea îl cheamă la ordine prin nechezături imperioase.

Distanța tolerată evoluează o dată cu vârsta mânzului, dar iepei îi este foarte frică să fie separată de puiul ei. Mânzul se joacă mult cu mama sa. El o testează tot timpul, iar ea intră în joc: este ocazia să-l învețe o mie de lucruri. Atitudinea maternă definește regulile și limitele a ceea ce este permis.

Ea își ceartă mânzul pentru obrăznicii excesive și îl învață să respecte ierarhia socială, să se păzească de jocurile periculoase, să nu facă rău. Iapa își corectează adesea mânzul. Este rolul ei: acela de a-l învăța regulile fără să-i facă rău.

IAPĂ + MÂNZ

În primele ore după naștere, iapa își linge mânzul și îl miroase. Ea se impregnează de mirosul lui și el de mirosul ei. Această impregnare este definitivă. Ei se vor recunoaște tot timpul, chiar dintr-o turmă, chiar și după o lungă separare. Tot instinctul îi permite iepei să-și învețe mânzul ce e bun sau rău de mâncare. Învățarea se face aproape gură la gură.

Mânzul începe să mănânce destul de devreme împreună cu mama sa. Pentru început el se mulțumește să miroasă și să mestece câteva fire de iarbă. Și face asta strict acolo unde mănâncă mama sa, lângă nasul ei.

Astfel el învață să identifice ierburile comestibile. Când iapa găsește o iarbă toxică, produce un fel de sforăit cu nările. Acest lucru înseamnă „mare pericol” și se înregistrează în creierul mânzului asociat cu mirosul particular al plantei.

El va învăța de asemenea să mănânce fânul, granulele sau orice alt aliment pe care mama sa îl mănâncă în fața lui.

Încetul cu încetul viața în colectivitate devine mai importantă. Mânzul petrece mai puțin timp cu mama sa și mai mult cu ceilalți mânji. El se joacă, doarme, mănâncă împreună cu ei. Iapa îl încurajează să ia distanță. Devine nerăbdătoare atunci când el vrea să se joace cu ea, nu-l mai lasă să sugă atât de mult. Întărcarea se face foarte încet.

VOCABULAR

Hop/Da/Nu/Vino/Na

■ Cătălin Mirea

Sunt niște ordine vocale la care calul răspunde. Poate oare calul să înțeleagă ceea ce i se spune? Pentru că noi de obicei preferăm să folosim mijlocul nostru principal de comunicare.

Ce înțelege? În viața sa adevărată, aceea petrecută cu ceilalți cai, el știa să înțeleagă semnalele vocale ale celorlalți. Știa să interpreteze sunetele emise în funcție de forma de rezonanță (nas sau gât) înălțimea lor, intensitatea, modularea, frecvența vibratorie.

Etologul Danielle Gossin a identificat nouă zgomote vocale modulabile pentru a exprima frica, bucuria, dorința de joacă. Fremătarea cu zgomot a nărilor este semn de conviețuire între doi indivizi care stau aproape unul de celălalt. Nechezatul pentru a chema un alt individ. Pentru a preveni un pericol, pentru a-și transmite starea de excitație, starea de nemulțumire sau de furie, starea de neliniște ei emit fornăituri.

Nici un cuvânt nu are semnificație pentru cal; ar trebui să fim siguri de asta.

Adică, din pricina faptului că el nu poate asocia abstracția cu reprezentarea, niciodată nu va gândi că „masă“ înseamnă „acel lucru cu patru picioare care se folosește de obicei la luarea cinei“. Dar în momentul în care îi repetăm aceiași termeni în aceleași situații, oricare cal reușește să integreze sensul acestor termeni.

Auzul său foarte dezvoltat și instinctul îi permit să înregistreze foarte multe sunete și să le identifice sensul. Pericol sau nu. Deci este pregătit să „audă“ ceea ce oamenii îi șoptesc sau îi urlă în urechi.

Melodia și intonația îi vor indica imediat dacă este vorba de un compliment sau o injurie. „Idiotule“ spus cu tandrețe în timp ce-l mângâi va fi identificat ca o gentilețe, pe când „te iubesc“ urlat va fi identificat ca o agresiune.

Deci, a vorbi bine cu calul tău înseamnă să articulezi corect și să modulezi tandru.

Unii sunt de părere, de exemplu, că „gaaaaaalop“ este mai potrivit drept comandă decât „galop“ care îi permite să-și pregătească acțiunea.

Sunetul vocii are o influență persuasivă mai mare decât metodele tactile. De fapt cererea cu voce poate înlocui cu succes lovitură de pinten și „Ho-o-o“ sau „ușoor“ îl liniștește mai repede.

De asemenea, ar trebui stăpânită arta de a conversa cu caii.

Este inutil să-i ții teorii despre cum ar fi el de drăguț dacă s-ar opri, când i-ar fi mult mai ușor să înțeleagă „oprește“ spus clar.

Majoritatea șușoteurilor americani preferă să lucreze cu caii în liniște, considerând că lucrul cu codurile corporale sunt mai bogate și mai nuanțate decât mesajele vocale.

Alții folosesc mai mult vocea care induce încrederea. Caii de muncă, puternici și greu de manipulat, ascultă de vocea țaranului. La orice reacție bună se folosește „da-ul“ repetat și modulat ca un fel de murmur încurajator iar „nu-ul“ scurt și brutal la cel mai mic refuz.

Astfel calului îi este mult mai ușor să asocieze aceste cuvinte cu noțiunile de bine sau de rău. Aceste cuvinte sunt baza comunicării în perioada de debut mai mult decât mângâierile sau bunătațile.

CALUL SOCIAL

Mihail Lechkun ■

Din colțul grădinii cu pruni și meri, prin iarba deasă înflorită, un cal uriaș liber se apropie la chemarea stăpânului. Luci, o iapă sărită de 600 kilograme primște fără greutate căpăstrul stăpânului. Ioan Andraș, țăran - fermier din comuna Uriu, județul Bistrița Năsăud poartă cu blandete animalul spre o mică arătura din fața livezii. În timp ce soția despletește și aranjează bogata coamă a iepei, Ioan Andraș ajutat de cei doi copii, fixează hamul și leagă în urmă o

prășitoare. Uriașa iapă ce pare să descindă din puternicii cai ai cavalerilor cruciați, pășește docilă îndrumată de stăpân de-a lungul rândurilor arăturii. Fără efort, fără pierdere de timp, fără fum de tractor, fără picături de ulei și motorină scurse în glie, cultura este eliberată de buruieni.

Idilica scenă nu este o amintire din perioada preindustrială a agriculturii ci un „ritual“ de zi cu zi în nenumărate gospodării din nordul Transilvaniei unde pentru țăran calul este mult mai folositor decât tractorul.

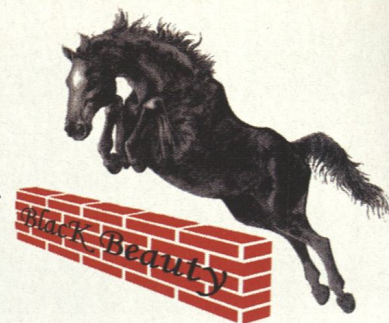
Semigreul, tractorul viitorului

Principală producție a calului este cea energetică. În decursul istoriei, până în primele decenii ale secolului XX utilizarea acestei producții a fost esențială în domenii largi de activitate: agricultura, transport, comunicații.

Chiar dacă ritmul de dezvoltare al omenirii nu a fost atât de accentuat precum cel ulterior revoluției industriale și apoi al celei tehnico - științifice, el a fost unul durabil. Mașinile și desco-

BLACK BEAUTY

MAGAZIN DE ECHITATIE „BLACK BEAUTY“
DN1 (BUC.-PLOIESTI) NR. 145 LANGA PRISMA

TEL.: 0722.637.507; 0722.759.261; 021.350.51.85
E-MAIL: OFFICE@BLACKBEAUTY.RO; CONTACT@BLACKBEAUTY.RO

WWW.BLACK BEAUTY.RO

perirea tehnologiilor de utilizare a unor noi resurse de energie, predominant neregenerabile, au înlocuit practic până la urmă calul. Însă acest animal domestic, prin particularitățile sale biologice este ierbivor, iar din perspectiva ecologiei sistemice - un consumator primar - una din verigile importante ale lanțului trofic, situată între plante și om.

Proгноzele pesimiste despre epuizarea resurselor neregenerabile, în principal a combustibililor fosili vor schimba încă o dată, probabil într-un viitor nu prea îndepărtat, felul în care este privită aceasta nobilă specie domestică. Populațiile de cai existente, reprezintă o resursă de energie regenerabilă a omenirii, care trebuie administrată cu atenție.

Creșterea cailor, în trecut o artă, un meșteșug bazat mai mult pe experiența și intuiție, este azi o știință. Cu ajutorul științei se caută acum „modelarea” optimă a calului pentru a răspunde rolurilor actuale al speciei: predominant utilizat în competițiile sportive, generatoare de profit, iar secundar - obiect al managementului resurselor genetice. Rasele de cai destinate tracțiunii intermediare și grele, crescute pentru competițiile de atelaje sau pentru munca din agricultură, îmbină fericit cele două roluri. Scopul principal și imediat al crescătorului este obținerea profitului prin creșterea producției animaliere, în cazul de față capacitatea energetică pentru tracțiune, în condițiile unor costuri scăzute. Iar acest lucru nu este posibil decât prin ameliorarea genetică susținută a raselor de cai semigrei și încurajarea tradițiilor de creștere a cailor de muncă.

discipline

GALOPUL

Mihai Ieșeanu ■

Pentru a „struni“ calul e nevoie de câteva cunoștințe obligatorii. Vă prezentăm aici câteva principii ale galopului.

Mentținerea unei aluri regulate.

Schimbări involuntare

Calul are tendința de a accelera dacă te apleci înainte.

Se întâmplă însă și ca anumiți cai să-și încetinească alura. Și dacă nu reacționați nu veți avea impulsie pentru a continua exercițiul. Alți cai, în schimb, își precipită cadența dezechilibrându-se spre înainte. Și în acest caz riscați să nu vă stăpâniți companionul. Aceste schimbări de alură – imperceptibile – pot avea mai multe cauze. În curbe sau în deplasările laterale caii au în mod natural tendința de a încetini. De asemenea, și în cazul în care acționați continuu cu pulpa, calul se va blaza și va deveni pasiv.

Pentru a avea o alură regulată, acordați-i ajutorul pentru a întreține impulsia și încercați să mobilizați atenția companionului prin varietatea exercițiilor.

Cum vă ajutați calul

Oricare ar fi alura calului, trebuie să fiți oricând gata să interveniți cu ajutorul vostru.

Bazinul dvs. însoțește mișcările spatelui, iar spatele dvs. rămâne drept pentru a stabili echilibrul calului. Moleții dvs. sunt în contact în spatele chingii fără presiune inutilă.

La pas sau la galop, mâinile însoțesc în ritm mișcarea balansată a ancolurii fără să lăsați frâul să se destindă.

Trebuie să respirați profund pentru a rămâne suplu și decontractat. Dacă simțiți o schimbare de alură, interveniți

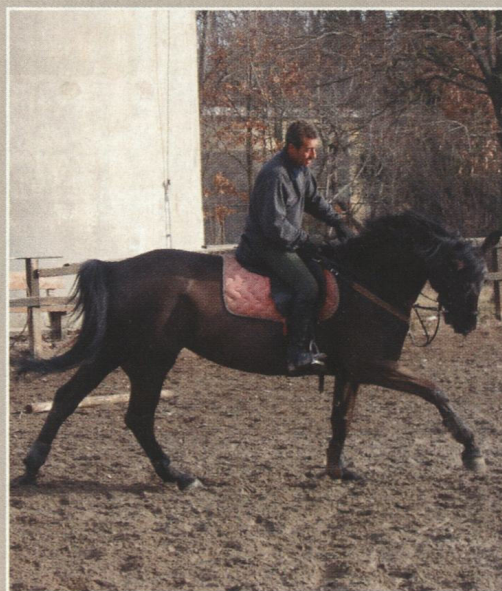
prompt, dar punctual. O încurajare verbală poate să ajute calul. Cedați în momentul în care calul devine ascultător.

Un galop regulat

Calul dvs. trebuie să-și conserve cadența la galop, ceea ce se traduce prin regularitatea prin care revine cu același picior la fiecare fuleu. Oricum, la galop, pierderile de echilibru laterale și longitudinale sunt mai frecvente ducând la accelerări sau încetiniți nedorite. Chiar la plecarea la galop, supravegheați echilibrul calului.

Nu bruscați plecarea plasând cu precizie punctele de ajutor. Păstrați bustul stabil privind departe în față.

Bazinul însoțește alura în ritm. Pulpele rămân în contact, vigilențe.

Rămâneți pe fază cu mișcarea de basculare a galopului cu brațele și cu mâinile fără să amplificați nici să rezistați fără voie. Închideți ochii, respirați profund, ascultați cu atenție regularitatea fulelor.

Trebuie să eliminați orice contracție parazită care ar putea perturba prețioasa cadență. Pentru început lucrați regularitatea galopului într-un cerc cu un diametru de 20 metri.

Încercați apoi această cadență pe linia dreaptă, în abordarea obstacolelor sau la plimbare.

Întreținerea impulsiei

Pentru a păstra calul activ și atent, variați alurile prin tranziții nete. Realizați tranziții curate, dar fără bruschețe.

Trebuie să vă folosiți contactul cu precizie, în pregătirea acțiunilor. Dacă totuși calul este puțin reactiv la tranzițiile crescătoare, solicitați-l cu pulpa, chiar și cu o lovitură de cravașă scurtă și fermă în spatele moleșilor. Puteți lucra astfel pe cercuri. Reduceți progresiv diametrul fiind atent la mișcarea înainte. Asta vă va ajuta să vă ameliorați conduita la obstacol, pentru că atunci calul va sări mai bine dacă-l abordați în echilibru, cu o cadență bună și o viteză constantă.

SĂRITURI ÎN LIBERTATE

Ioan Valeriu ■

Vreți să diversificați lucrul calului dvs? Atunci oferiți-i din timp o ședință de salturi în libertate, asta îi va face bine. Material: 4 sau 5 bare cu picioare. Trei persoane care să vă ajute să-l canalizați pe traseul dorit. Dacă sunteți singur ar trebui să creați un culoar înainte și după obstacol pentru a-l obliga să rămână pe o linie dreaptă.

DESTINDEREA

Nu neglijați încălzirea calului, mai ales iarna. De altfel, dacă și-a petrecut ziua în boxă, are nevoie să-și elibereze spiritul și corpul înainte de a se concentra asupra obstacolului, chiar și mic ca înălțime. Lăsați-l să profite de destinderea sa în libertate pentru a se rostogoli, de exemplu, apoi faceți-l să meargă la pas, trap și galop pe ambele mâini, timp de 10 minute.

Calul nu trebuie să se întoarcă din proprie inițiativă, nici să se oprească în colțuri, de unde nevoia de a avea niște ajutoare care trebuie totuși, să nu-l înnebunească. Dacă considerați că poate fi destul de nebun și să-și facă rău, dați-l pentru început la coardă. Totuși să știți că un cal care este scos în mod regulat în libertate, are tendința de a nu mai exploda de energie.

DESFĂȘURAREA ȘEDINȚEI

1. Plasați obstacolele pe pistă pentru a putea canaliza calul pe partea exterioară. Puneți un picior sau un cub pe partea interioară a obstacolului pentru a fi mai bine încadrat. Puneți o bară în fața și una după obstacol pentru a imagina un culoar. Lăsați calul să sară în ambele sensuri după care îl lăsați să-și reia suflul.

2. Începeți prin a pune o bară pe sol și aduceți calul la pas, după care la trap. Asta îl va obliga să-și ridice picioarele. Două treceri pe fiecare mână sunt suficiente.

3. Plasați acum un X și puneți calul să sară la trap. Nu uitați că elementele ajutoare trebuie să fie foarte bine plasate în așa fel ca primul să conducă (împingă) calul spre obstacol, al doilea să evite și al treilea să-l împiedice să se întoarcă imediat după săritură.

4. Plasați o bară de apel la aproximativ 2,10 metri în fața unei mici verticale. Această bară suplimentară permite reglarea distanței de apel a calului la trap și îl obligă să-și lucreze mișcarea cu fața.

5. Două sau trei pasaje pe fiecare mână sunt suficiente, apoi creșteți progresiv înălțimea obstacolului, conform nivelului fiecărui cal în parte.

6. Faceți aceleași lucruri la galop. Încadrați obstacolul cu o bară pe care o puneți pe o parte tocmai pentru a avea ce evita. Plasați bara de apel la 6,5 cm. Astfel puteți regla mai ușor fuleul calului în funcție de mărimea obstacolului

mărind sau micșorând distanța barei de reglaj cu câțiva centimetri.

7. Faceți ședințe scurte de la 2 minute la jumătate de oră, în funcție de cal; pentru ca această ședință să fie o plăcere pentru el lăsați-l să sară un obstacol simplu și apoi, la pas, înainte de a merge la boxă. Pe urmă, în alte ședințe, puteți să-i puneți combinații de obstacole, obstacole mici sau o combinație în linie. Dar, pentru aceasta trebuie să știți foarte bine să-i calculați fuleele între obstacole. Dacă nu, e mai bine să rămâneți la un lucru simplu dar constructiv.

IMPRESII

Avantajul săriturii în libertate pentru cal este acela că nu mai suportă greutatea călărețului. Aveți impresia că el se amuză și asta vă permite, fiind jos, să-i observăm calitățile și defectele.

URCAREA ÎN VAN

■ Petre Popescu

Oricare ar fi motivul pentru care calul refuză să se îmbarce liniștit într-un van, trebuie să ne gândim la următorul lucru: din punctul lui de vedere, motivele lui sunt justificate chiar dacă asta ne enervează foarte mult. Singura soluție este pedagogia, explicarea, educarea.

Ce trebuie făcut

Pentru a învăța pe oricare cal să urce în van trebuie să-i facem o „lecție de van“, despărțind exercițiul în mai multe faze și repetându-le.

Când avem de-a face cu un cal care decide că nu e bine ales momentul să urce în van trebuie să-l convungem de contrariu, transformând vanul în zonă de confort.

Schema cu zona de confort

Când începem exercițiul stabilim zone de confort și zone de inconfort.

Pentru asta trebuie să apropiem calul de van și să ne stabilim linia unde el se

oprește. Această linie reprezintă pentru el limita peste care nu poate să treacă.

Toată rezolvarea exercițiului constă în a apropia această limită de van, transformând zona de confort și asta prin exerciții de lucru în zona de confort (cât mai departe de van) alternate de pauze drăguțe în zona vanului.

Ideea lucrului intensiv este foarte bună pentru că el va realiza că pauza mult dorită se află lângă van și încetul cu încetul chiar în interiorul calm al vanului.

În esență, un cal care nu se vrea în van trebuie să lucreze în două zone diferite - lucrul care ține de obiectul

„van“, zgomotul copitelor pe pod, trecerea strâmtă, senzația de izolare într-o cutie întunecoasă, zdruncinături, vibrații, pierderea echilibrului, decorul care se mișcă - senzații față de care trebuie să-l desensibilizăm, - învățarea comenzilor care ne permit să controlăm fiecare mișcare a lui, la îmbarcare.

Obiectivul: urcarea în van

1. Lucrul în libertate - ședința începe în libertate, calul învață să se miște la comandă, apoi să vină spre noi, să ne urmeze fără căpăstru, să se miște relaxat în toate direcțiile, răspunzând vocii noastre. Trebuie să ajungă să se lase atins pe tot corpul și în special pe partea din spate pentru a-l desensibiliza și a-l face să accepte bara de recul când va fi în van.

2. Faza a doua constă în lucrul la sol, în căpăstru cu zăbală și de o coardă lungă pe care o atașăm în dreapta și apoi în stânga zăbalei.

Se lucrează la cedarea capului, a soldurilor și a umerilor în toate direcțiile. Acest lucru va permite controlul asupra părților corpului în toate etapele ambarcării.

3. Ne așezăm cam la 1 metru de-a lungul gardului și verificăm dacă putem controla fiecare pas al calului înainte.

Pentru a-i ușura exercițiul ne putem îndepărta mai mult de el, făcând-l să meargă în cerc în jurul nostru; astfel el va trece între gard și noi, apoi va învăța să se oprească de-a lungul gardului.

Apoi se va întoarce la capătul coardei și va face totul în sens invers. Încetul cu încetul el trebuie să știe să se oprească în oricare moment al progresiei.

4. Mersul înapoi într-un spațiu strâmt. Se face același exercițiu înapoi până când putem sa-l controlăm cu vocea la fiecare pas.

Trebuie să avanseze, să se oprească să reculeze cu precizie. Pentru acest exercițiu trebuie să rămânem nemișcați pentru a verifica dacă el nu este jenat să treacă prin fața noastră înainte și înapoi. Se pot adăuga și dificultăți suplimentare cum ar fi trecerea printre două mașini, pereți, pe un pod sau sub un plafon jos.

5. Apoi se ajunge la momentul „lecției de van” propriu-zis. Se lucrează intens, departe de van.

Trebuie să urmărim cadența de cerere și răspuns cât se poate de rapidă timp de câteva minute, pentru a-l concentra fără să-l lăsăm să se relaxeze. Trebuie să-l condiționăm prin exerciții simple și rapide.

6. După aceste momente de lucru intens, facem o pauză binevenită tocmai lângă van. Îl mângâiem și îl decontractăm.

Singurul lucru important este că de fiecare dată când facem pauze să-l apropiem cât mai mult de van. Astfel calul va pricepe repede că este foarte interesat să se apropie de van. Prin repetiție, calul va depăși această etapă: se va apropia de van fără frică și se va opri chiar lângă el.

7. În continuare trebuie să-l învățăm tot prin repetiție să pună piciorul pe podul vanului. Pentru asta ne folosim

vocea, și aceleași gesturi pe care le folosim când lucrăm cu el trecerea printr-un spațiu strâmt. Calul trebuie să ajungă să pună piciorul pe podul vanului și să-l retragă, de nenumărate ori și cu calm.

8. Urmează etapa când îl învățăm să pună ambele anterioare pe podul vanului.

De fiecare dată când repetă gesturile trebuie să-l recompensăm și să-l mângâiem, făcându-i munca confortabilă. Dacă el devine mai puțin atent, atunci repetăm lucrul intens la sol.

Dacă facem toate exercițiile corect, calul nu va ezita și va veni cu încredere să facă câte o mică pauză cu picioarele pe podul vanului. Și toate aceste secvențe trebuie repetate: apropierea, urcarea cu un singur picior, apoi cu

ambele, oprire, retragere, și de la început.

9. Urmăm cu aceeași procedură cu picioarele posterioare până când el ajunge în situația de a-și controla fiecare picior în față sau înapoi.

Bineînțeles că interesul lecției este de a-l învăța să urce dar să și coboare din van și asta pentru că nimic nu este mai periculos decât un cal căruia îi este frică să reculeze pentru a ieși din van: el se va arunca înspre înainte la fiecare tentativă.

10. Îi cerem calului să avanseze în van. Tot repetând secvența cu vocea și cu gesturile de avansare și reculare el știe ce trebuie să mai avanseze un pas.

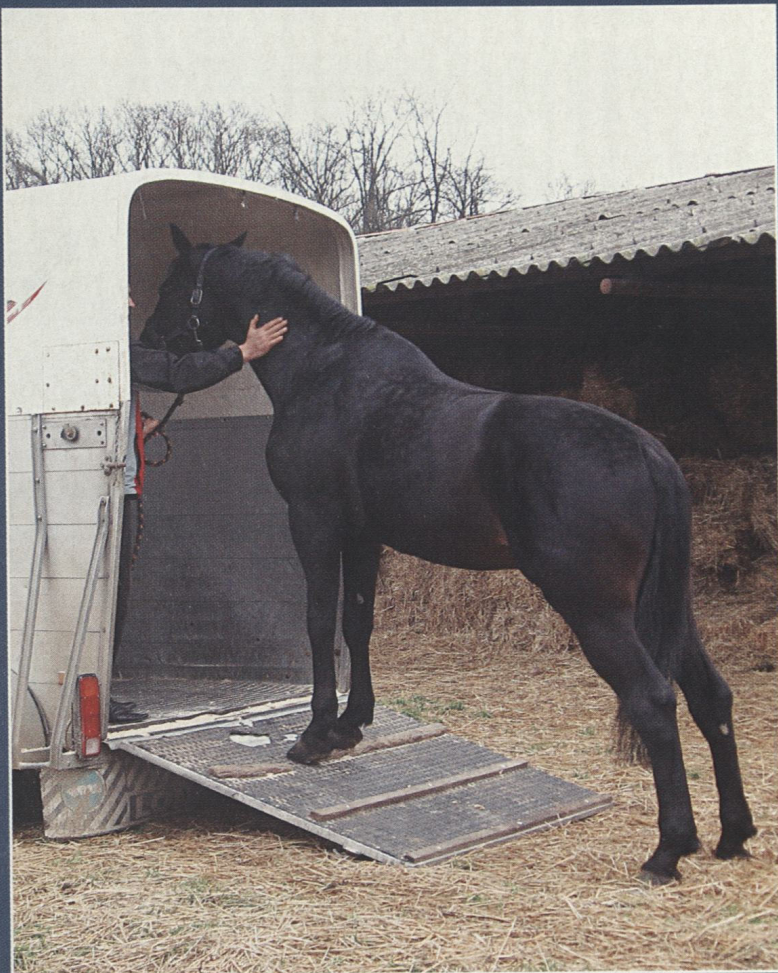
Nu este nevoie să-l lovim: noi deja l-am învățat să răspundă unei solicitări ușoare.

11. Calul este acum în situația în care va învăța să stea în van fără constrângere sau teamă. Îl lăsăm să-și folosească pauza confortabil.

Încercăm să-l desensibilizăm pe partea din spate pentru a-l face să nu fie deranjat de mișcările noastre din spatele lui. În acest moment nu trebuie legat. El a ajuns să se urce de bunăvoie dacă se simte bine. Repetăm exercițiul măbind durata cât el rămâne în van. Îl asistăm și încercăm să-i cerem să iasă cu spatele înainte ca el să se decidă și singur să facă acest lucru.

12. După ce se repetă toate exercițiile de mai multe ori, în alter-

nanță cu exercițiile la sol, calul nu va mai avea nici o reținere la urcare, la rămânere sau la coborâre. În acest moment el știe totul pe de rost, și putem să-i cerem să urce singur în van, noi rămânând jos.

Nu ne mai rămâne decât să închidem bara și podul vanului și apoi să mergem în față să-l legăm.

Când calul nu vrea să rămână în van

În timpul exercițiilor de urcare și de avansare în van, nu încercați sub nici o formă să-l rețineți înăuntru cu forța. Riscă să-și ridice capul și să se lovească la cap ridicându-se.

Dacă vrea să iasă lăsați-l să o facă: el ca ieși mergând înapoi pentru că acest exercițiu l-a mai făcut în faza de învățare. Așa el va înțelege că totul merge bine. Iar pentru restul, este suficient să fie repetat exercițiul de urcare încercând să-l faceți să se simtă cât mai confortabil înăuntru. Astfel el își va prelungi singur timpul cât va rămâne în van de bunăvoie. Peste câteva momente el nu va mai vrea să coboare dacă se va simți relaxat și calm.

Când calul este fixat cu anterioarele pe podul vanului

Singura soluție este de a reface exercițiul de punere înainte. Într-adevăr câteodată calul rămâne blocat cu picioarele din față pe podul vanului fără să-i treacă prin cap că ar trebui să împingă cu spatele ridicându-și posterioarele în pas împingând. De asta trebuie să controlăm soldurile calului și angajarea fiecărui membru posterior prin voce, cele două game de coardă și liber.

În acest caz trebuie reluate exercițiile la sol, ameliorat răspunsul la cererea de impulsie și folosit mersul înapoi de fiecare dată când se blochează, pentru a-l decide să plece înainte folosindu-se partea din spate a corpului.

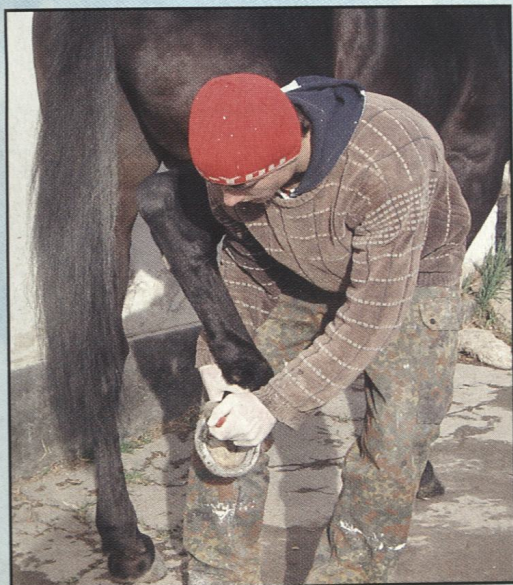
PANSEZ, DECI EXIST...

Oana Popescu ■

Cât de plăcut este să faceți pansajul unui cal! Puține sunt activitățile care relaxează atât de mult: sunteți dumneavoastră și prietenul vostru și îl faceți frumos, răsfățându-l și spunându-i multe din secretele voastre. Da, dar... căci există întotdeauna un „dar“ când este vorba de cai.

Dar există cei ce se mișcă, se învârtesc, bat din picior, mușcă... Pe scurt, dulcele moment relaxant poate să se transforme în probă de forță cu ocazia căreia trebuie să vă înarmați cu răbdare.

Să clarificăm lucrurile. Caii nu refuză totul în bloc, au mai bine zis niște blocaje asupra unui anume gest sau asupra unei zone precise a corpului lor.

Nu merită să ne stricăm frumoasa prietenie pentru atâta lucru. Câteodată este mai bine să respectați blocajul calului dvs. pe o problemă care nu are cine știe ce consecințe decât să-l forțați cu orice preț cu riscul de a distruge încrederea pe care el o are în dvs.

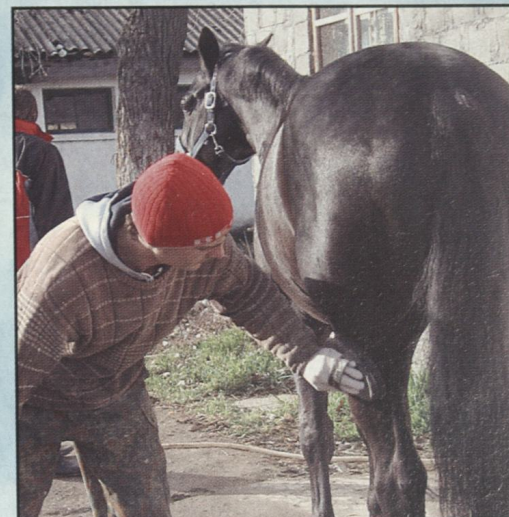
TOTUL ESTE NUANȚĂ

Trebuie să știți să faceți diferența între un blocaj, o sensibilitate particulară sau un refuz cu intenție.

■ **BLOCAJELE:** de obicei sunt datorate unei frici mai vechi; inutil să încerci sau, dacă da, cu absolut mult tact și răbdare.

■ **SENSIBILITĂȚILE PARTICULARE:** anumiți cai au o epidermă superreactivă care nu suportă nici măcar o perie. Este rar, dar ne putem oricum întâlni cu asemenea situație.

De știut: ochii sunt adesea o zonă hipersensibilă și bureții plini de apă

sunt adesea prea agresivi.

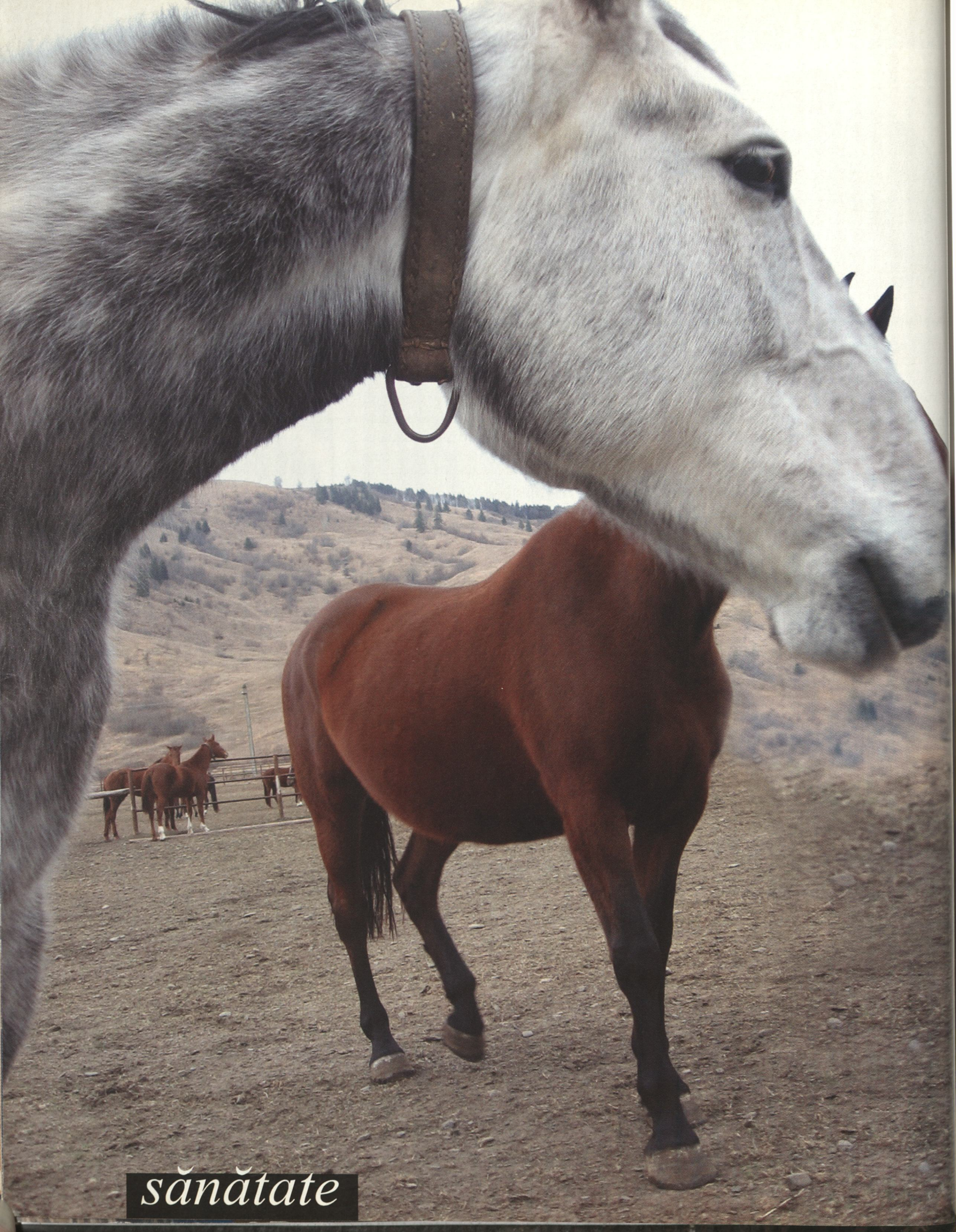
Deci treceți la stadiul inferior: un burete umed și atât. Este bineînțeles un detaliu, dar care poate avea un impact foarte important.

■ **REFUZUL VOIT:** imposibil să faceți inventarul. Imaginația cailor este fără limite. Ce faceți atunci? În primul rând trebuie să vă păstrați calmul.

Îndepărtați-vă și trageți aer în piept mai degrabă decât să-i dați o palmă, adesea meritată, dar de fapt ineficace pentru că el, calul, va repeta.

Vocea este ajutorul cel mai important: certați-l cu fermitate, cu cravașa în mână și felicitați-l imediat ce obține chiar și cel mai mic rezultat.

sănătate

COLICILE

Dr. ANCA BOGDAN ■
Doctorand în medicina veterinară

Printre cauzele de mortalitate la cal, un exemplu este colica. Se pot lua măsuri de precauție pentru prevenirea colicilor și asta pentru că ele evoluează rapid și sunt foarte periculoase. Omul poate vomita pentru a evacua din stomac alimentul defectuos, pentru ca acesta să nu ajungă în intestin. Calul nu are această posibilitate, și asta explică gravitatea colicilor.

Termenul de colici derivă din latinescul „dolor coli” - adică dureri ale colonului în sens larg prin sindromul de colici se cuprind toate manifestările pe care animalele le ex-primă ca urmare a unor dureri la organele interne, determinate de cauze multiple, iar cu sens restrâns indică dureri la organele abdominale. La cai colicile se manifestă foarte spectaculos, dar în același timp modul de manifestare dă indicii prețioase veterinarului despre natura și gravitatea lor.

Putem observa manifestări mimate printre care neliniște, „autoascultație” adică animalul întoarce capul de o parte sau alta a abdomenului, sapă în așternut, se culcă și se ridică des și uneori vrea să se rostogolească, merge carupat sau în poziții forțate, rigide. Unii cai au și o „mimică facială” caracterizată prin facias contractat, ochi dilatați, clipiri dese, mișcări convulsive ale buzelor.

Totodată mai putem include și parametri ce se pot măsura: lipsa consumului de apă sau/și furaje, a defecării și urinării (se numără balegile din boxă). Apariția colicilor (a celor gastrointestinale) se corelează și cu unele particularități de specie: volumul mic al stomacului (în comparație cu talia) - 5-6 litri; existența așa-zisei „cravate elvețiene” în zona cardie și care fac imposibilă conia sau eructația (eliberarea de gaze din stomac) cu cazuri de fermentație gastrică sau consum în exces (accidental) de furaje.

Totodată intestinul subțire lung și cu diametrul inegal pe diferite porțiuni, dentiția defectuoasă, lăcomia individuală, sunt alte cauze predispozante. Nu este de neglijat nici labilitatea relativă a tonusului neurovegetativ.

Dacă alăturăm acestor multitudini de cauze și cele ocazionale (accidentale, tempo-rale) putem să înțelegem de ce acest sindrom de colici trebuie tratat cu toată seriozitatea de toată lumea (proprietari, îngrijitori, etc). Factorii alimentari sunt ocazionali: înfometarea, consumul de furaje (mai ales concentrate, boabe) înainte sau imediat după oprirea din efort. Furajele administrate trebuie să nu fie înghețate, mucegăite sau murdare iar cele noi să se introducă treptat în consum, în 3 - 4 zile pentru ca organismul să se obișnuiască cu ele.

Atenție totodată ca în furaje să nu apară (dacă este posibil să se urmărească) plante cu efect toxic, nociv. Apa poate determina colici dramatice dacă se administrează rece și imediat după efort putând duce la apariția spasmelor la nivelul stomacului sau intestinului subțire, lipsa apei și o furajare bogată poate duce, de asemenea, la apariția coprospazei (dopuri de fecale) și a colicilor.

Deci mare atenție ca animalul să nu fie adăpat înainte și imediat după efort și să NU lipsească apa. Unele exemplare pot manifesta sindrom de colică și în perioadele cu schimbări bruște meteo, prin schimbarea bruscă a presiunii atmosferice.

La cabaline - prin natura sa fiziologică - nu trebuie să le lipsesc mișcarea. De aceea dacă un animal este obligat să stea la grajd, trebuie să avem grijă să se instituie o dietă alimentară, dar apa NU va lipsi. Dacă putem, trebuie să asigurăm calului un exercițiu cotidian pentru a-i favoriza tranzitul gastrointestinal.

Alături de aceste cauze nu trebuie să uităm să verificăm periodic dantura cailor. Aceasta deoarece animalul nu se poate hrăni corespunzător, prezintă dureri care de

multe ori se pot complica și determina apariția colicilor.

Deparazitările periodice pot împiedica apariția colicilor. Aceasta deoarece diferitele specii de paraziți se pot localiza din lumenul intestinal până în cel vascular și determină colici violente (cei din urină) sau colici surde în primul caz. Totodată animalul poate de-veni neliniștit, nu consumă furajele normal și nu va avea o bună stare de întreținere.

Este bine să apelăm la un medic veterinar pentru a recomanda un antiparazitar în funcție de anotimp (unele medicamente prin substanța activă conținută se recomandă primăvara iar altele toamna - iarna.

Dacă ar fi să recapitulăm, să nu uităm:

- deparazitări periodice
- nu lăsăm calul să bea apă (rece) imediat după efort
- alimentele (furajele) să fie de bună calitate
- dacă sunt mai mulți cai - să se administreze furajele la toți și la ore fixe pentru a limita statul
- lăsați animalul 1 oră după furajare înainte de a munci
- dacă animalul a fost afectat de o colică nu-l considerați vindecat dacă a bălegat o dată. Urmăriți-l o zi întreagă dacă se adapă și mănâncă normal, dacă s-a bălegat de mai multe ori normal
- nu uitați să asigurați un exercițiu (mișcare) regulat pentru un bun tranzit intestinal (chiar dacă stau doar în padoc)

Sunt precauții simple dar indispensabile pentru a nu crea condiții favorabile colicilor și a ne putea bucura de un tovarăș de muncă și companie.

ALERGIILE RESPIRATORII

■ *Anca Bogdan*
Dr. veterinar

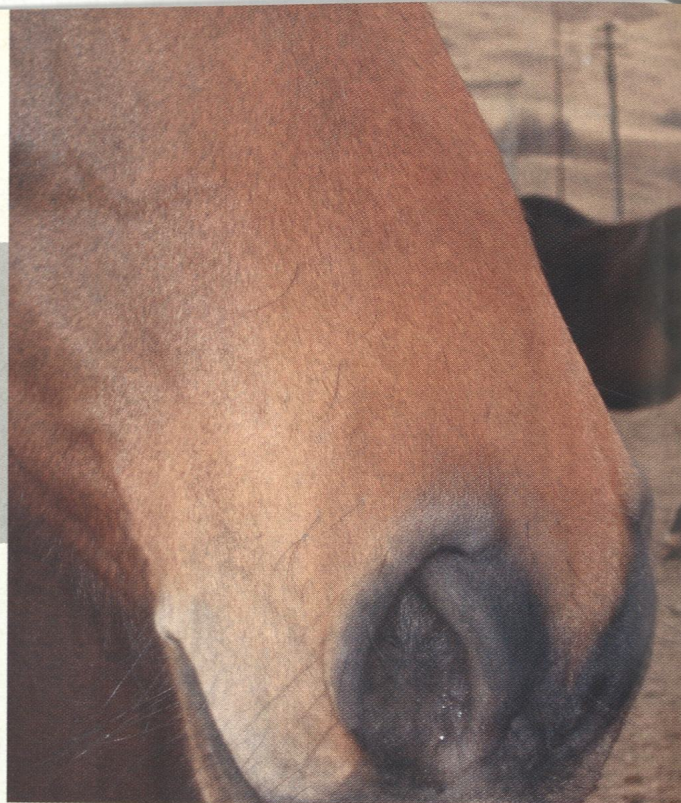
Caii, prin natura lor, provin dintr-un mediu aerisit, fără factori nocivi pentru sănătatea lor. Dar, prin aducerea lor lângă om, au apărut și o serie de noi afecțiuni. Una dintre acestea este și alergია respiratorie sau boala pulmonară obstructivă cronică (BPOC), echivalentul ecvin al astmului.

Ea este cauzată de existența, în aerul inspirat, al sporilor de ciuperci din fân

și din paie, de praf, precum și de amoniacul degajat de așternuturile ude, în fermentație, din grajdurile neîngrijite și neaerisite.

Primul semn al apariției tusei uscate ocazionate, mai ales dimineața, când grajdurile se aerisesc sau când animalul iese din grajd la muncă. Uneori poate apărea și

o secreție (jetaj) nazală subțire, transparentă. Totodată, această afectare a aparatului respirator poate deschide

drum, se poate agrava prin dezvoltarea unor infecții bacteriene, virale, care pot complica boala. Netratată, chiar fără alte complicații, în timp, poate evolua către o afecțiune foarte serioasă-EMFIZEM PULMONAR- care va opri animalul de la muncă.

Dacă nu este complicată de o infecție secundară, boala este ușor de diagnosticat și, evident, de tratat.

Prevenirea apariției bolii este factorul cheie. Aerul proaspăt este esențial, astfel încât, dacă avem posibilitatea, îl vom ține la pășune ori de câte ori este posibil. Dacă nu este posibil, trebuie să avem grijă ca ventilația din

grajduri să funcționeze (natural sau mecanic), să se îndepărteze pânzele de păianjen, iar, praful, să fie îndepărtat după ce a fost umezit.

Fânul administrat va trebui umezit sau chiar spălat (prin imersarea în apă) pentru îndepărtarea prafului și a sporilor de ciuperci.

Nu în ultimul rând, la caii ținuți în grajd trebuie avut grijă ca așternutul să fie fără praf sau spori, dacă este posibil, cel de paie se va înlocui cu talaș și, în permanență va fi curat și cât mai uscat prin îndepărtarea deasă a dejecțiilor.

Uneori această afecțiune poate apărea chiar la animalele ținute pe

pășune datorită reacției alergice la polenul anumitor plante. În acest caz calul sau caii vor fi ținuti în grajd, într-un mediu curat, departe de sursa de polen.

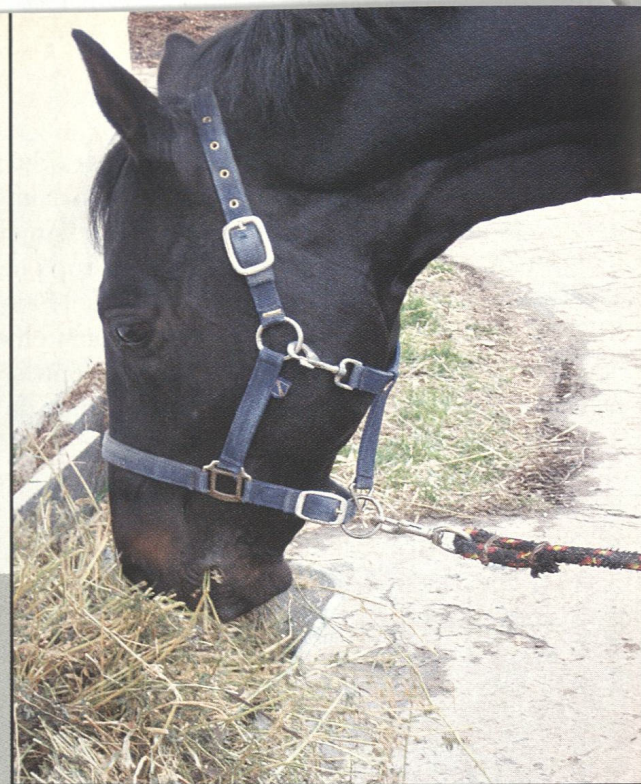
Indiferent de cauza apariției bolii, la primul semn, la primele accese de tuse, cel mai bine este să chemați doctorul veterinar pentru a stabili diagnosticul și tratamentul necesar.

Un diagnostic precoce, un tratament efectuat la timp, este vital pentru a avea, alături de noi, un animal sănătos, apt de muncă, care să ofere plăcere și bucurie prin frumusețea lui.

PRINCIPII PRIVIND ALIMENTAȚIA CABALINELOR

Fragmente din volumul „Bazele nutriției și alimentației animalelor“, Editura Coral Sanivet, București, 2001 autori Ioan Stoica și Liliana Stoica

PARTICULARITĂȚILE DIGESTIEI ȘI VALORIFICĂRII HRANEI CABALINE

Cabalinele, deși sunt animale erbivore, au o serie de particularități anatomico-fiziologice ce le fac mai pretențioase la condițiile de hrănire.

Tubul digestiv al calului se caracterizează printr-o dezvoltare importantă a intestinului gros (colon și cecum) care permite existența unui ecosistem microbian foarte activ, cu influență considerabilă asupra digestiei nutrețurilor bogate în celuloză. Comparând tubul digestiv al calului cu cel al rumegătoarelor se poate spune că la cal tubul digestiv este așezat

„invers“ pentru că nutrețurile sunt mai întâi supuse acțiunii enzimelor secretate la nivelul stomacului și intestinului subțire și apoi sunt supuse unei digestii microbiene în intestinul gros.

Stomacul reprezintă 7,5% din capacitatea tubului digestiv, adică jumătate din cea a cecumului și un sfert din cea a intestinului subțire. Intestinul gros reprezintă cea mai mare parte din tubul digestiv adică 38-48%. Aceste particularități anatomice implică o fiziologie digestivă caracterizată printr-o mare rapiditate a tranzitului gastric, o digestie enzimatică scurtă ca durată, dar intensă în intestinul subțire și o activitate microbiană prelungită în intestinul gros. La cal, un rol important în prehensiunea hranei îl au buzele, care sunt musculoase, mobile și incisivi cu care sunt tăiate furajele. Fragmente mici de furaje sau concentrate sunt ingerate cu ajutorul limbii și buzelor.

Masticația la cabaline este energică, datorită detenției de tip selenodont-heterodont (adică diferențiată după funcții: incisivi, canini, premolari și molari) și unei musculaturi puternice, alimentele fiind tăiate mărunț și triturate, prin readucerea lor de mai multe ori între tablele dentare cu ajutorul limbii și musculaturii obrazilor.

La cal cavitatea gastrică este permanent „plină“, alimentele sosite de curând depozitându-se peste cele deja existente în stomac. Stomacul are un rol mai pronunțat de mărunțire, decât în digestia chimică. Fibroasele și suculele se stratifică pe marea și mica curbă, iar con-

centratele la mijloc. Din acest motiv, pentru a se realiza o bună digerație a concentratelor se recomandă ca adăparea să se facă înaintea administrării acestora.

Din cauza capacității mici a stomacului, în raport cu cantitatea de hrană ingerată la un tain, evacuarea stomacului începe să se producă înainte de terminarea prehensiunii alimentelor, astfel că numai o mică parte a alimentelor ingerate este depozitată în stomac. Tubul digestiv al cabalinelor dispune de un cecum bine dezvoltat, în care sub acțiunea enzimelor microbiene au loc procese chimice de degradare și sinteză asemănătoare cu cele ce se petrec în rumen la rumegătoare. Datorită acestei particularități, cabalinele pot valorifica nutrețuri celulozice, dar digestibilitatea acestora nu depășește 50%. Tot în cecum se realizează sinteza unor nutrienți și în principal vitamine.

La cal evacuarea conținutului tubului digestiv începe după 21-24 ore și se termină după 4-5 zile. Întrucât capacitatea tubului digestiv este mică, comparativ cu talia și cerințele nutritive, se impune folosirea unor rații cu volum mic și distribuire în trei tainuri. În alimentația cabalinelor ponderea o reprezintă fânul și nutrețurile concentrate, apoi nutrețurile verzi și suculele de iarnă. În hrana cabalinelor prepararea nutrețurilor are o deosebită importanță. Paiele pot fi date tocate, singure sau în amestec cu concentratele. Se pot folosi o serie de preparate (mășurile) care să înlăture monotonia hranei.

În cazul cailor, pe pășune, căutarea

hranei și masticăția durează relativ mult, până la 19 ore. Acestea se pot desfășura ziua (50-70% din timpul total) și noaptea (30-50%). În cazul hrănirii la iese, ingestia concentratelor este rapidă, 10-20 minute pentru 1 kg, dar a fânurilor este mai lentă, 40-55 minute pentru 1 kg.

Cantitatea de ingestie depinde de natura nutrețului, de metodele de preparare și de starea fiziologică a animalului. În medie ea variază de la 1,5 la 2,5 kg pe 100 GV pentru paie. Adăparea trebuie să se facă la fiecare tain, după consumul fânului și înainte administrării concentratelor.

Înainte și după adăpare trebuie să se asigure cailor un repaus de cca o oră.

ALIMENTAȚIA MÂNJILOR

De la naștere până la înțarcare, mânzul se ține, de obicei, împreună cu mama lui. În primele 10-15 zile iepele cu mânji trebuie ținute în boxe separate pentru a-i feri de loviturile celorlalți cai din grajd.

În primele 3-4 săptămâni după naștere, laptele mamei este singurul aliment care trebuie să asigure cerințele de întreținere și de creștere ale mânzului. În primele săptămâni mânzul suge de 30-50 ori pe zi, apoi frecvența suptului scade la 15-20 ori și se reduce treptat pe măsură ce crește consumul altor nutrețuri.

Mânjii orfani pot fi hrăniți la biberon cu lapte de vacă diluat cu 1/3 apă fiartă și răcită la 40°C și îndulcit cu zahăr. În alăptarea artificială cantitatea zilnică de lapte se mărește treptat, începând cu 4-5 l în prima săptămână, ajungând la 6-7 l în a doua și la 10-12 l până la 1-1½ luni.

Numărul de tainuri este, de asemenea, variabil cu vârsta, respectiv 8-10 tainuri pe zi în prima săptămână, 6-7 tainuri/zi în a doua săptămână, 4-5 tainuri în săptămâna a treia și 3-4 tainuri/zi până la înțarcare.

La vârsta de 3-4 săptămâni mânzul începe să consume nutrețuri. În acest scop se administrează la discreție fânuri de foarte bună calitate și un amestec de uruieli fine. La înțarcare (cca 5 luni) mânjii pot consuma 1,5-2 kg fân/zi și până la 3-4 kg concentrate. Consumul de masă verde poate ajunge la 10-12 kg/zi.

Din ziua înțercării mânjii sunt separați pe sexe, de obicei, pe o pășune situată la 5-6 km distanță. Dacă nu există alte posibilități, mânjii iepelor de tracțiune se separă în alt grajd sau se țin la distanță mai mare de mamele lor, legați de iese.

ALIMENTAȚIA TINERETULUI CABALIN

Tineretul cabalin se împarte pe vârste, de obicei, categoriile 6-12 luni și

12-18 luni. După înțarcare, mânjii trebuie să primească cele mai bune nutrețuri. Perioada 6-12 luni corespunde în cele mai multe cazuri cu dezvoltarea organelor sexuale, de care depinde viitoarea lor activitate ca eventuali reproducători și, de aceea, rația lor trebuie să fie suficientă și completă. În perioada de iarnă, tineretul cabalin de 6-12 luni trebuie să primească prin rație 4-5 kg fân, 3-4 kg concentrate în care ovăzul să fie preponderent și 3-5 kg morcovi sau alte suculente de iarnă. După vârsta de 1 an la tineretul cabalin se pot folosi mai mult furaje de volum, în principal, fânuri și se pot reduce concentratele.

În perioada de pășunat, o rație poate fi constituită din 20-30 kg masă verde și 2-3 kg concentrate. În perioada de iarnă, rația poate cuprinde 5-12 kg fânuri, 8-12 kg suculente și 2-3 kg amestec de concentrate.

Relațiile se stabilesc periodic, în cele mai multe cazuri lunar, iar necesarul se calculează după greutatea corporală și sporul în greutate, ce sunt variabile cu rasa și vârsta. Controlul conversiei hranei se face prin cântăriri și măsurători corporale lunare sau la fiecare 3 luni. Ritmul de creștere trebuie să corespundă standardului rasei.

Legea calului,

nr. 389/2005, publicată în M.O.
partea I nr. 9/5.01.2006

Pentru identificarea, înregistrarea și monitorizarea cabalinelor de rasă, precum și pentru implementarea programului național de ameliorare a cabalinelor din marea creștere s-a reorganizat, în baza Legii Calului 389 din 16 decembrie 2005, Autoritatea Haptică Națională ca fiind o instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu sediul Departamentului Central în municipiul București și reprezentată în teritoriu prin 10 centre regionale.

Capitolul I - Dispoziții generale

Art. 1

Prezenta lege reglementează activitatea din domeniul creșterii cabalinelor.

Art. 2

În sensul prezentei legi, prin creșterea cabalinelor se înțelege toate aspectele implicate de această activitate, și anume: reproducție, creștere, îngrijire, calificare, clasare, activitate sportivă, valorificare, desfășurată individual sau organizată, cu scopul menținerii ori ameliorării calităților și performanțelor cabalinelor.

Art. 3

Persoanele fizice și juridice proprietare sau deținătoare de cabaline de rasă ori cu origine necunoscută, care dezvoltă sau nu activități de creștere, comercializare, import ori export de cabaline, material seminal, răspund pentru aplicarea și respectarea întocmai a legislației în vigoare în vederea asigurării și garantării sănătății cabalinelor, protecției animalelor și a mediului înconjurător.

Art. 4

Creșterea cabalinelor poate fi desfășurată de:

- a) crescători individuali, persoane fizice;
- b) asociații de crescători de cabaline pe rase, persoane juridice;
- c) herghelii de stat sau private, persoane juridice.

Art. 5

1. Pentru identificarea, înregistrarea și monitorizarea cabalinelor de rasă, precum și pentru implementarea programului național de ameliorare a caba-

linelor din marea creștere se reorganizează Autoritatea Haptică Națională.

2. Autoritatea Haptică Națională este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, cu sediul în municipiul București, denumită în continuare Autoritatea.

Art. 6

În înțelesul prezentei legi, următorii termeni se definesc astfel:

a) cabaline de rasă – cai cu origine cunoscută și recunoscută oficial, înscrși în registrele genealogice;

b) cabaline cu origine necunoscută – cai ai căror ascendenți sunt parțial sau în totalitate necunoscuți;

c) herghelie – unitate specializată în creșterea, calificarea, reproducția și valorificarea cabalinelor;

d) carnet de identitate – documentul în care sunt înscrise date privind apartenența de rasă, semnalmente, proprietarul și starea de sănătate;

e) armăsar autorizat – mascul stabilit de Comisia Națională de Clasare și Evaluare a Cabalinelor ca apt pentru reproducție;

f) stațiune de montă/punct de montă – locație special amenajată pentru cazarea armăsarilor și desfășurarea activității de reproducție în sezonul de montă;

g) depozit de armăsari – unitate de elită specializată pentru întreținerea armăsarilor de montă publică în extrasezon;

h) Cartea Crescătoriei Naționale – documentul oficial în care se înregistrează datele privind originea,

producții și performanțele cabalinelor de rasă în vederea publicării;

i) Herghelia Națională – totalitatea cabalinelor aflate în proprietatea publică a statului și cabalinele din sectorul privat subvenționate de stat prin alocație zilnică de întreținere;

j) armăsar pepinier – mascul de rasă, evaluat de Comisia Națională de Clasare și Evaluare a Cabalinelor ca purtător de progres genetic, autorizat pentru reproducție și la efectivul de iepe din categoria Herghelia Națională;

k) dangale – însemne folosite la individualizarea cailor;

l) pașaportul calului – document oficial eliberat de Autoritate pentru atestarea identității, sănătății și apartenenței la o rasă și la un proprietar;

m) bonitare – activitatea de apreciere a calităților fenotipice și genetice ale unui individ;

n) armăsar de montă publică – mascul de rasă utilizat pentru ameliorarea cabalinelor autohtone;

o) timbru hipic – sumă fixă plătită anual de fiecare proprietar de cabaline și destinată susținerii Autorității.

Capitolul II - Organizarea creșterii cabalinelor

Art. 7

Crescătorii individuali, conform legislației în vigoare, au obligația folosirii la reproducție numai a armăsarilor autorizați sau a materialului seminal certificat, în herghelii particulare, puncte ori stațiuni de montă sau însămânțări artificiale.

Art. 8

Crescătorii individuali de cai de rasă se pot înscrie în asociații de crescători de cabaline pe rase.

Art. 9

Coordonarea întregii activități de creștere a cabalinelor, desfășurată de crescători individuali organizați în asociații și herghelii de stat sau private, se realizează prin Autoritate.

Art. 10

Autoritatea se organizează și funcționează ca sistem unic, în baza unui regulament propriu prevăzut în anexa nr. 2.

Art. 11

Autoritatea asigură ordinea și controlul în domeniul evidenței cailor de rasă atât pentru sectorul de stat, cât și pentru cel privat.

Capitolul III - Atribuții și competențe ale Autorității Hipice Naționale

Art. 12

Autoritatea se organizează după o concepție unitară în sistem piramidal, pe principiul teritorial, ca entitate distinctă și autonomă, având următoarea structură:

a) Consiliul director, care este constituit din specialiști, reprezentanți ai instituțiilor statului și organizațiilor, asociațiilor implicate în activitatea de creștere,

ameliorare și calificare a cabalinelor;

b) Departamentul central, care coordonează tehnic și administrativ cele 10 centre regionale. Departamentul central realizează zonarea teritoriului României în centre regionale, conform anexei nr. 3;

c) centrele regionale, fără personalitate juridică, care se constituie, de preferință, pe lângă herghelii sau depozite de armăsari și sunt susținute financiar și subordonate ierarhic Departamentului central al Autorității, având ca personal un inspector zonal, un medic veterinar și personal auxiliar.

Art. 13

Autoritatea va prelua întreaga bază de date cu privire la genealogiile cabalinelor de rasă existente atât în sectorul de stat, cât și în cel privat.

Art. 14

Domeniile de competență ale Autorității sunt:

a) elaborarea și implementarea strategiei de dezvoltare pe rase, în urma analizei sugestiilor din teritoriu și a intereselor naționale, prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale;

b) stabilirea obligațiilor și responsabilităților persoanelor fizice și juridice deținătoare de cabaline de rasă;

c) stabilirea obligațiilor și responsabilităților centrelor regionale din subordine;

d) stabilirea componenței Comisiei Naționale de Clasare și Evaluare a Cabalinelor de Rasă, prin ordin al Ministrului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;

e) organizarea unui sistem informațional național;

f) controlarea și evaluarea hergheliilor și asociațiilor de crescători de cai de rasă din punct de vedere al existenței evidențelor genealogice și zootehnice;

g) controlul legalității și avizarea oportunității înființării și funcționării asociațiilor.

Art. 15

Atribuțiile Autorității sunt următoarele:

1. organizează activitățile specifice pe întreg teritoriul țării, după o concepție unitară;

2. elaborează strategia și politica în domeniu, în funcție de necesități, cu avizul Ministrului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale;

3. organizează și coordonează înregistrarea și identificarea tuturor cabalinelor;

4. elaborează norme, care se aprobă prin ordin al Ministrului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, pentru domenii de competență, care sunt obligatorii atât pentru persoanele fizice, cât și pentru cele juridice;

5. controlează aplicarea normelor

emise și a legislației în vigoare;

6. stabilește drepturile și obligațiile personalului din Departamentul central, precum și din centrele regionale;

7. atestă originea și apartenența de rasă a cabalinelor din sectorul de stat și proprietate privată;

8. promovează la reproducție cele mai valoroase exemplare, pe rase, indiferent de sectorul din care provin;

9. stabilește și propune spre avizare Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale numărul de cabaline de rasă cu finanțare de la bugetul statului, ce constituie Herghelia Națională;

10. eliberează, pentru crescător și pentru cumpărător, documentele care atestă originea recunoscută intern și internațional;

11. coordonează activitatea de cercetare științifică în domeniu;

12. înregistrează, atestă și omologhează performanțele cailor de rasă;

13. colaborează cu asociațiile de crescători de cai, cu federațiile și alte forme de organizare, în scopul dezvoltării activității hipice;

14. publică, anual sau ori de câte ori este nevoie, Cartea Crescătoriei Naționale;

15. publică anual catalogul armăsarilor pepinieri pentru rasele existente în țară;

16. furnizează, la cerere, materiale informative de specialitate;

17. centralizează datele genealogice și de reproducție;

18. stabilește și autorizează, la propunerea scrisă a proprietarilor de cai, forma pentru însemnele dangalelor și denumirile de crescătorie;

19. asigură individualizarea cabalinelor de rasă prin dangalizare, implantare de microcipuri, tatuare sau alte mijloace de individualizare permanentă;

20. colaborează cu organismele hipice internaționale în vederea schimbului de informații și organizării de acțiuni comune;

21. avizează organizarea și sprijină schimburile și achiziționarea de genitori de valoare deosebită, asigurând astfel progresul genetic al populațiilor indigene de cabaline de rasă;

22. avizează necesitatea și oportunitatea importului de material seminal de la armăsari de mare valoare, potrivit legislației în vigoare;

23. întocmește graficul de susținere a probelor de calificare și a lucrărilor de clasare, la propunerea scrisă a hergheliilor și asociațiilor de crescători de cabaline pe rase;

24. monitorizează, prin inspectorii zonali, toate datele privind monta, gestația și produșii obținuți;

25. eliberează, prin inspectorii zonali, carnetul de identitate pentru fiecare

produs până la vârsta de maximum 6 luni obligatoriu;

26. eliberează pașaportul calului, la cererea scrisă a proprietarului;

27. prin Departamentul central, soluționează eventualele contestații legate de activitatea Comisiei Naționale de Clasare și Evaluare a Cabalinelor de Rasă sau privind eliberarea documentelor de origine, emițând hotărâri în acest sens;

28. organizează cursuri de pregătire și perfecționare pentru crescătorii de cai de rasă;

29. repartizează subvențiile aprobate prin bugetul de stat în baza lucrărilor de clasare, pentru cabalinele care constituie Herghelia Națională;

30. elaborează criteriile de bonitate și clasare specifice pentru fiecare rasă;

31. asigură desfășurarea lucrărilor de clasare a cabalinelor de rasă o dată sau de două ori pe an, cu recomandarea celor mai bune împerecheri posibile, la solicitarea proprietarilor;

32. atestă și omologhează rezultatele lucrărilor de clasare și calificare;

33. îndrumă și acordă asistență asociațiilor de crescători de cai de rasă, pentru afilierea la asociațiile internaționale de profil.

AUTORITATEA HIPICĂ NAȚIONALĂ

AUTORITATEA HIPICĂ NAȚIONALĂ este o instituție publică de interes național care s-a născut din dorința crescătorilor de cai din România. Specialiști din domeniu, crescători, „oameni de cai” pasionați au inițiat, prin reprezentanții lor în Parlament, elaborarea „Legii calului” (nr. 389/2005, publicată în Monitorul Oficial nr. 9 din 5 ianuarie 2006). Noul act normativ a fost destinat să răspundă nevoilor actuale de reglementare a înregistrării și monitorizării cabalinelor de rasă și să implementeze un program național de ameliorare a cabalinelor din marea creștere.

Industria hipică, în lume, cunoaște la ora actuală o puternică dezvoltare. Calitatea extraordinară a noilor generații de cai destinați sportului, agrementului și agriculturii durabile, este expresia utilizării ultimelor cunoștințe din domeniile științei ameliorării genetice, biotehnologiilor de reproducție și nutriție, a tehnologiilor performante de creștere și nu în ultimul rând a managementului modern. Pentru utilizarea eficientă a achizițiilor aduse de știință și tehnologie, țări dezvoltate din Uniunea Europeană, Statele Unite ale Americii, Australia, Canada, Noua Zeelandă și altele, au creat un cadru legislativ funcțional. Acesta

determină crescătorii de cai să își desfășoare performant activitatea zootehnică specifică și să concureze apoi pe piața mondială cu produși de calitate.

În acest context, Autoritatea Hipică Națională, prin „Legea calului”, are menirea să ofere sprijin crescătorilor din România, în acțiunile de ameliorare genetică, prin distribuirea de fonduri pentru încurajarea crescătorilor cu performanțe, prin editarea de Stud Book-uri, prin expoziții, concursuri, consultanță tehnică.

Autoritatea Hipică Națională urmărește administrarea riguroasă și corectă a patrimoniului genetic prin ameliorarea continuă a raselor culturale precum și prin conservarea, prezervarea populațiilor cabaline vulnerabile sau în pericol.

Lucrările de luare în evidență, calificare, clasare sunt întreprinse de specialiști, „oameni de cai” care reușesc prin munca lor să conserve și să amelioreze un nucleu valoros, testat prin activitatea competițională, veriga superioară în creșterea cabalinelor.

Înregistrarea produșilor

Se poate spune că, încă înainte de venirea pe lume a unui mânz, Autoritatea Hipică este alături de crescătorul care își așteaptă produsul cu speranța unui viitor candidat la Herghelia Națională. Noile

acte normative permit derularea sistematică și controlul tuturor etapelor tehnice, de la potrivirea perechilor, la desfășurarea montelor, fătărilor, până la momentul când tineretul cabalin ajunge să se califice pentru a deveni animal de prasilă în cadrul Hergheliei Naționale.

Potrivit „Legii Calului”, crescătorii de cabaline, deținători de iepe de reproducție, au obligația să solicite înregistrarea produșilor la centrele regionale ale Autorității Hipice Naționale. Această tânără instituție are de acum responsabilitatea de a identifica, evalua și ierarhiza corect și precis, în funcție de valoare zootehnică, pe cei mai buni produși proveniți atât de la cele 12 herghelii ale statului cât și pe cei de la crescătorii particulari. În prezent, populația cabalinelor de rasă din sectorul de stat numără aproximativ 4000 de capete, iar în sectorul privat peste 2000. Numărul maxim de cabaline înregistrate care constituie Herghelia Națională este de 2870. Crescătorii de cabaline înregistrați la Autoritatea Hipică Națională au posibilitatea să solicite centrelor consultanță de specialitate.

Centrul regional	Județe arondate	Telefon contact
Dumbrava	Bacău, Iași, Neamț, Vaslui	0751.070.934
Izvin	Arad, Caraș-Severin, Timiș, Mehedinți	0751.070.932
Jegalia	București, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Ilfov	0751.070.920
Mangalia	Constanța, Tulcea	0751.070.931
Rădăuți	Botoșani, Suceava	0751.070.938
Satu Mare	Bihor, Maramureș, Satu Mare, Sălaj	0751.070.936
Sâmbăta de Jos	Alba, Brașov, Covasna, Sibiu, Hunedoara	0751.070.939
Slatina	Argeș, Dolj, Gorj, Olt, Teleorman, Vâlcea	0751.070.923
Târgu Mureș	Bistrița-Năsăud, Cluj, Harghita, Mureș	0751.070.933
Tulucești	Brăila, Buzău, Galați, Prahova, Vrancea	0751.070.928

atât din partea publicului cât și din partea organizatorilor. Această modalitate de promovare a atras un număr de peste 2000 vizitatori la standul Autorității Hipice Naționale.

De asemenea asociațiile de creștere a cabalinelor pe rase au fost invitate de către Autoritatea Hipică Națională să își prezinte activitatea cu diverse materiale informative în cadrul standului. Autoritatea Hipică Națională a fost distinsă în cadrul acestui eveniment cu: Diploma de onoare INDAGRA 2006 și Diploma de excelență A.N.A.R.Z.

„Sărbătoarea calului“

O altă activitate importantă a Autorității a fost asigurarea desfășurării lucrărilor de clasare a cabalinelor de rasă

la hergheliile de stat și la crescătorii particulare care au depus cereri. Au fost bonitați sute de cai aparținând celor 14 rase. Numărul maxim de cabaline de rasă, cu finanțare de la bugetul statului, care constituie Herghelia Națională este de 2.870. Într-un interval de timp foarte scurt (16 noiembrie - 7 decembrie) membri Comisiei Naționale de Clasare și Evaluare a Cabalinelor au clasat caii din cele 16 unități herghelii și depozite de armăsari din structura Regiei Naționale a Pădurilor - Romsilva.

De asemenea Comisia a reușit să răspundă tuturor solicitărilor de clasare a cabalinelor deținute de către crescătorii particulari, în ciuda dificultăților legate de răspândirea acestora pe arii geografice largi și uneori izolate.

Colaborarea cu asociațiile crescătorilor particulari pe rase este încurajatoare. În acest sens poate fi oferit ca exemplu organizarea desăvârșită a lucrărilor de clasare de către Asociația Crescătorilor Particulari de Cal Lipițan din România.

Evenimentul petrecut la Gheorgheni poate fi numit fără nici o rețineră o adevărată "Sărbătoare a calului", atât din perspectiva profesionalismului organizatorilor, a membrilor comisiei, dar și din partea participării unui public numeros, cunoscător și iubitor al calului.

Autoritatea Hipică Națională a încurajat încă din primul an de funcționare concursurile sportive.

Specialiști AHN au participat ca observatori și asistenți ai juriului la etapele de campionat național organizate de către Federația Ecvestră Română pentru toate disciplinele: sărituri obstacole, dresaj, atelaje, proba completă, anduranță. AHN a acordat cupe și diplome de merit finaliștilor câștigători.

Identificarea cabalinelor revine la AHN

Organizarea și coordonarea înregistrării și identificării tuturor cabalinelor, în forma inițială a Legii calului, se număra între atribuțiile principale ale Autorității Hipice Naționale.

Din cauza personalului insuficient, această acțiune a fost predată în cursul anului trecut, printr-o serie de noi acte normative, succesiv: Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, apoi Agenției Naționale de Ameliorare și Reproducție în Zootehnie.

Prin Legea nr. 514/2006 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2006 pentru modificarea și completarea unor acte normative care reglementează identificarea și înregistrarea ecvinelor și constituirea unei baze de date pentru acestea, ANARZ va preda AHN softul, microcipurile și cititoarele pentru microcipuri, după achiziționare, iar ANSVSA va preda AHN informațiile privind identificarea și înregistrarea evinelor existente, deținute de aceasta. În acest sens în structura AHN va fi înființată o direcție nouă cu personal specializat pentru a duce la împlinire această atribuție.

ȘI CALUL DE SPORT DIN ROMÂNIA ARE CETĂȚENIE EUROPEANĂ

Ioan Buduca ■

puncte de vedere

În 2006 a fost promulgată, în România, Legea Calului. Era absolut necesară. Fără cadrul juridic al acestei legi nu puteau fi accesate fondurile de subvenționare a creșterii cailor de sport din țară. Legea a dat baza juridică de înființare a Autorității Hipice Române, o structură guvernamentală care are drept sarcină fundamentală stimularea creșterii și selecționării cailor în România. AHR este un fel de serviciu guvernamental de evidență a „populației” în acest domeniu.

Potrivit legii, AHR nu va lucra, însă, în relație directă cu fiecare crescător român de cai de sport, ci va lucra cu o structură asociativă a acestora. Drept pentru care cei 36 de crescători de cai de sport din România, privați și de stat, s-au organizat în Asociația Crescătorilor de Cai de Sport din România. Sâmbătă, 20 Ianuarie 2007, la Șelimbăr, lângă Sibiu, a avut loc Adunarea Generală a acestei Asociații, care a ales conducerea ACCSR. Președintele pentru acest prim mandat din existența conducerii ACCSR a fost ales Florin Codre, cu unanimitate de voturi.

Rostul esențial al ACCSR va fi acela de a ține evidența nou-născuților în domeniu și de a-i marca cu însemnele ACCSR potrivit normelor europene de marcaj. De asemenea, ACCSR va fi intermediarul oficial al AHR în relația cu crescătorii de cai de sport. Prin intermediul ACCSR vor fi livrate crescătorilor sumele de subvenționare din partea statului.

Tot sâmbătă, 20 Ianuarie 2007, tot la Șelimbăr, s-a desfășurat și Adunarea Generală a FER, care avea mandat să voteze modificări ale statutului FER.

Statutul vechi al FER era gândit anti-sportiv. Nu avea nici o prevedere care să implice criteriile performanței.

FER era condusă arbitrar, sub

acoperirea aceluși statut, astfel încât investitorii din domeniu să nu aibă un cuvânt de spus în activitățile curente ale FER. Noile propuneri adoptate de Adunarea Generală a FER restabilesc drepurile morale ale investitorilor de a avea vot majoritar în Biroul Federal al FER, drepturi care decurg din chiar faptul că ei, investitorii, crescătorii de cai, sunt organizați în structurile sportive ale cluburilor care s-au asociat în forma juridică a Federației Ecvestre.

În 2006 Adunarea Generală a FER și-a constituit o majoritate de constatare a faptului că sporturile hipice din România sunt la pământ, total absente din circuitul performanței

internaționale; și a propus schimbarea regulilor de joc statutar la FER.

Ce urmează? Un singur detaliu are importanță maximă în cele ce vor urma la alegerile din primăvara lui 2007: vor ști, oare, membrii Adunării Generale a FER să elaboreze un „portret-robot” al președintelui următor. Probabil dacă vor uita, iarăși, să pună criteriul performanței sportive în centru, FER va coborî și mai mult spre managementul de tip SRL pe bani de la stat, îndepărtându-se și mai mult de marea performanță devenind doar un loc „plăcut” al întâlnirilor. Ar fi neproductiv să-și imagineze FER că sponsorii pot apărea înaintea producerii performanței.

RADU ILIOI

ȘI TRADIȚIA ECVESTRĂ

■ Diana Ilioi

Radu Ilioi este unul dintre cei mai cunoscuți jockey din România. Totodată el este și unul dintre puținii împătimiți promotori ai acestui sport. Numele lui trebuie să fie asociat cu ai partenerilor de concurs: Borneo, Naum, Agresor, Champagne.

Radu a debutat la Tg.Neamt, în anul 1983, primul antrenor fiind Mihai Jovmir. Însă antrenorul său de suflet a fost Virgil Bărbuceanu, cel care de fapt l-a descoperit și a insistat să-și fructifice talentul. Era destul de greu în acele timpuri să meargă la

antrenamente: acasă aveau gospodărie mare, care solicita multă muncă, orele de școală și distanța mare până la Depozitul de armăsari (aprox. 8 km.), cât și lipsa mijloacelor de transport nu erau tocmai un stimulente. Însă pasiunea și dragostea de cai l-au determinat să

facă multe sacrificii și eforturi, de care nu oricine ar fi fost în stare. Iar răsplata a fost pe măsură: rezultatele au venit din primul an de concurs, câștigând Cupa 8 Martie, la Rădăuți, în concurs de maneaj. A urmat un drum dificil, în care satisfacțiile, dar și dezamăgirile nu s-au lăsat așteptate.

A ajuns la C.S.A. STEAUA, cel mai prestigios din anii dinainte de Revoluție, unde a activat timp de 10 ani și unde a încălecat cai ce i-au adus multe satisfacții – Borneo, Sfioasa, Naum –, trecând apoi la proprietarii de cai de după Revoluție: Ilie Alexandru la Hermes, Florin Codre la Tracus Transilvania și actualmente Dan Măricuță la Transilvania Stud Farm.

Peste tot a iubit caii ce i-au trecut prin mână, însă câțiva din ei au un loc aparte în inima lui, poate pentru totdeauna: Borneo, Naum, Agresor și Champagne, sunt doar câteva nume ale ființelor ce și-au lăsat amprenta în inima lui, așa cum pe toți ne marchează ceva. Pentru Radu, CALUL se scrie cu litere mari!

Cele mai importante rezultate ale lui ar fi: de peste 20 de ori câștigător al Marelui Premiu în concursuri interne și internaționale, peste 30 de titluri de campion național la diferite categorii, campion și vicecampion balcanic individual și cu echipa, de 3 ori calificat la Campionatul Mondial de Călărie etc.

Anul acesta a câștigat nenumărate premii – de la locul 1 la locul 4 – în

Ungaria, la Kaposvar și Kiskunhalas, în Grecia, la Anthemia (Porto Caras), în România, la Corbeanca, la Steaua, la Sânnicolau Mare, la Sibiu și Piatra Neamț.

Actuala garnitură de cai este din Germania, cu origini recunoscute internațional, și care îi oferă bucuria și adrenalina de care are nevoie un iubitor de cai: Champagne, Anareno, Lopez, Cosima, Alysse. Cea mai mare realizare a lui Radu rămâne însă fiul lui, Raul, care la 13 ani reușește să bată toată elita călăriei române la Finala Campionatului cailor de nivel C – 1,20m – și care în 2004 la FEI CHILDREN'S INTERNATIONAL JUMPING FINAL s-a situat pe locul 14, concurs desfășurat în Simi Valley, California.

Pentru Radu, caii sunt însăși viața, fără nici o urmă de exagerare. Poate trăi fără apă sau mâncare, dar nu poate trăi fără cai!

ÎNTRE ARTĂ ȘI ECHITAȚIE

■ Bogdan Feldman

În anii '50, un anume Bucur Șchiopu, ministru al Agriculturii în acea vreme, a elaborat o teorie menită să demonstreze supremația tractorului asupra calului. În numele progresului, mii de exemplare valoroase au fost trimise la salam. Prin '60, când și-au dat seama că pe terenurile dificile nu se poate lucra cu tractoarele, comuniștii au reînființat hergheliile. România a rămas, însă, departe de lumea ecvestră occidentală. Cum, după Revoluție, schimbarea mult așteptată nu s-a produs, decăderea a continuat.

Astăzi, doar câțiva crescători de cai întrețin speranța că România ar putea avea măcar peste zece ani o nouă echipă olimpică. Printre speranțele românești se numără și câțiva cai de excepție, exemplarele deținute de Ion Tămâian, proprietarul renumitului atelier de sticlărie, Ion Art Glass din Sibiu.

Pasiune din copilarie

Ion Tămâian, crește cai de aproape 9 ani. Se laudă, în prezent, cu șapte exemplare din rasele Hanoverian și Oldenburg. Familia de cabaline a sibianului este întregită de doi ponei,

caii de agrement ai familiei. „În mica bază hipică, pe care mi-am construit-o în acești ani la Selimbar, am achiziționat o iapă, pe care o păstrez pentru reproducere, un cal Pik Magic din rasa Oldenburg care cred că valorează aproximativ 40.000 de euro. În competiții, prețul lui este dublu. L-am cumpărat acum 4 ani din Germania, cu 16.000 de euro. În afară de aceștia, mai am cinci mânji, care au vârste cuprinse între 2 ani jumătate și patru ani jumătate“, povestește Ion Tămâian. Dragostea pentru cai a artistului s-a născut în copilărie, de pe vremea când cei opt cai ai familiei au luat drumul

CAP-ului. „A scăpat o iepușoară, Floriana. Am lăsat-o liberă pe câmp și comuniștii nu reușeau să o prindă. Seara venea acasă pe ascuns și o băgam în grajd prin spatele curții. Un an și ceva am ferit-o de Cooperativă în felul ăsta“, își amintește Tămâian despre copilăria petrecută în Maramureșul natal.

Condor

Fiul mai mare al familiei Tămâian, Ionuț, a intrat în competiții după ce a împlinit 12 ani, călărind armăsarul Condor, un Hanoverian primit în dar de la tatăl său. La prima participare, a câștigat locul întâi în finala pentru debutanți. Astăzi, Ionuț are în camera sa un dulap plin de trofee. Cel mai aproape de suflet îi stau Marele Premiu la Balcaniada de obstacole din Turcia 2003 și Marele Premiu la Balcaniada din 2002, la obstacole de 1,30 metri. În perioada lui de glorie, valoarea lui Condor era estimată la 100.000 de euro. Artistul pasionat de cai nu a vrut însă să-și vândă sub nici o formă cel mai bun cal. Anii au trecut, calul a înaintat în vârstă, iar vremea concursurilor a devenit mai mult o amintire frumoasă.

„De ceva timp, nu mai făcea față competițiilor. Acum, la 16 ani, calul preminat, Condor, se află la o bază de echitație din Sfântu Gheorghe, unde l-am vândut pentru 15.000 de euro. E un preț bun pentru vârsta lui“, a conchis Ion Tămâian.

Problemele crescătorilor sibieni

Toți caii lui Ion Tămâian au parte de o îngrijire exemplară. Sunt hrăniți cu ovăz, fân, morcovi proaspeți și tot felul de vitamine. Sunt unși pe picioare cu geluri de cald, geluri de rece, cu spray-uri contra muștelor, iar luciul coamelor este dat de șampoane speciale. „Am investit în pasiunea asta peste 300.000 de euro. Am pornit cu speranțe mari, dar am realizat rapid că la noi, o asemenea inițiativă nu poate fi profitabilă. Suntem departe de lumea ecvestră occidentală”, spune, sceptic, Ion Tămâian.

De-a lungul anilor s-a confruntat cu numeroase probleme. Lipsa concursurilor de valoare, medici veterinari slab pregătiți sau anemia infecțioasă, o boală, specifică României, ce afectează cabalinele, i-au dat mari bătăi de cap. Boala se transmite de la un animal la altul prin simpla înțepătură a unui tântar sau prin intermediul unei muște. Pentru un crescător de cai de rasă, care deține exemplare estimate la zeci de mii de euro, o astfel de infecție este dezastruoasă. „Numai la noi se poate ca un cal obișnuit, cu anemie infecțioasă, să pască liniștit lângă gardul crescătoriei mele, la câțiva zeci de metri de caii de concurs. Riscul este evident”, încheie proprietarul Ion Art Glass.

Antrenorul lui Ionuț Tămâian este Ionel Bucur, unul din foștii călăreți de rezonanță ai clubului Steaua. Bucur, și el proprietar de cai de rasă, a lucrat timp de un an și jumătate la o bază hipică din Germania, de unde, în loc să

se întoarcă cu bani, a preferat să aducă doi cai.

Reproducere de milioane

Numai mâncarea necesară unui cal costă în jur de cinci milioane de lei pe lună. Medicamentele, tratamentele periodice și echipamentul se adaugă și ele la costuri. Fără un sistem riguros, pierderile sunt însemnate. „Germanii urmăresc împerecherile de peste 200 de ani. Au o bancă de spermă unde sunt reprezentate toate liniile de valoare. De aici trimit fiole cu spermă pentru fertilizare artificială în toată lumea. Cum cantitatea necesară pentru o montă costă între 500 și 5.000 de euro, iar din ejacularea unui armăsar se strâng 10 fiole, sumele obținute sunt extrem de mari. La noi nu există așa ceva. Singura modalitate de a-ți recupera investiția

este vânzarea cailor după ce se afirmă în concursuri”, explică Ionel Bucur. Riscurile sunt mari și aici. Acum câțiva ani, sibianul a pierdut, în urma unei boli, un cal de 25.000 de mărci. Investise în el ani buni de antrenamente. Doar pasiunea l-a determinat să continue și să ia totul de la capăt.

Legea cabalină

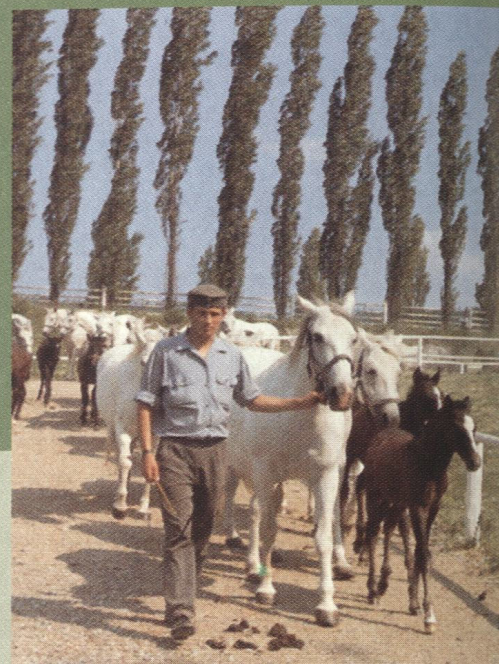
Din 2006, cailor din România li s-a dat și lor o lege, atât celor de rasă cât și celor cu origine necunoscută. Din punct de vedere tehnic, activitatea de creștere a cailor va fi monitorizată de Autoritatea Hipică Națională, aflată în coordonarea Ministerului Agriculturii. Noua lege a introdus și „Cartea Crescătoriei Naționale”, în care se vor înregistra datele privind originea, producții și performanțele cabalinelor de rasă. De altfel, caii vor avea și pașapoarte care să le ateste identitatea, sănătatea și proprietarul. „Legea calului” introduce drepturi și obligații pentru deținătorii de cabaline. Se vor aplica amenzi între 20 și 50 de milioane de lei vechi proprietarilor care își împerechează iepele cu armăsari neautorizați, precum și proprietarilor armăsarilor neautorizați folosiți la montă. Mai sunt stabilite sancțiuni pentru neraportarea la termen a modificărilor intervenite în efectivele de cabaline, neînregistrarea mânjilor și pentru înstrăinarea cailor fără documente legale.

LIPÎȚANII DE LA ȘCOALA SPANIOLĂ DIN VIENA

■ Ana Grigore

Cea mai importantă expoziție comercială din Asia și Africa ce promovează produsele și serviciile ecvestre și care a avut loc între 11 și 13 decembrie i-a avut drept oaspeți pe fabuloșii lipițani ai Școlii Spaniole de la Viena.

Lipițanul

Herghelia de la Lipizza, pe atunci în Imperiul Austro-Ungar, a fost înființată în 1580 de către Arhiducele Carol al II-lea pentru a furniza cai pentru grajdurile ducale de la Graz și pentru cele de la Curtea de la Viena.

Școala Spaniolă de la Viena a fost înființată cu opt ani mai devreme într-un maneaj de lemn, lângă Palatul Imperial. S-au importat din Peninsula Iberică 9 armăsari și 24 de iepe – toți fiind exemplare provenind din linii care au dominat scena ecvestră în sec. al XVIII-lea.

După secolul al XVIII-lea au început să importe cai și din Italia (cum ar fi Neapolitanii din Polesina și Napoli) din Germania și de la Grajdurile Regale din Danemarca, toți fiind foarte apropiați de sângele spaniol. În final, în secolul al XIX-lea s-a adăugat

o influență puternică de sânge arab printr-un cal alb, Siglavy, care a fost adus la Lipizza în 1816 la vârsta de șase ani. Cele șase linii principale din care provin caii de la Școala Spaniolă din Viena sunt:

- Pluto, un cal alb, născut în 1765, de descendență pur spaniolă și obținut de la Grajdurile Curții Regale Daneze
- un Neapolitan negru născut în 1767
- Favory născut în grajdul Kladrub în 1779
- Neapolitano, un roib Neapolitan din Polesina născut în 1790
- Siglavy, arabul, născut în 1810
- Maestoso, născut în 1819, un cal alb din cele mai importante grajduri ungare, Mezöhegyes, produs dintr-un Neapolitan și o iapă spaniolă.

Din liniile de sânge, 23 de linii originale, există încă 14 la Piber, unde sunt crescuți caii Școlii Spaniole încă din 1920 cu excepția perioadei celui de al doilea Război Mondial când au fost ținuți la Hostan.

Caracteristici

Deși au existat dintotdeauna lipițani având diferite robe, culoarea albă a fost aleasă ca fiind cea mai potrivită pentru Casa Imperială.

Lipițanii crescuți la Piber sunt albi. Roba murgă nu este folosită la creștere, dar în mod tradițional întotdeauna este păstrat un exemplar la Școala Spaniolă.

Lipițanul de Piber este un cal mic, puțin peste 1,52 m, dar exemplarele pen-

tru atelaje sunt de 1,65 m. Și înainte și după înființarea hergheliei de la Piber s-a urmărit creșterea unui cal de model baroc, cu forme amplificate, cu gât puternic și păstrând capul berbecat al vechii linii spaniole.

Dar cel mai important lucru rămâne temperamentul, care-l face pe lipițanul inteligent foarte ușor de educat și bucuros să se supună disciplinelor de „manege” cu calm.

Lipițanii de la Viena lucrează chiar și când au peste 20 de ani, iar unii dintre ei trăiesc și peste 30 de ani.

Lipițanii sunt crescuți, de asemenea,

în herghelii din Ungaria, România, Cehia și Slovacia. În toate hergheliile se mențin liniile celor 6 armăsari care au fondat rasa, totuși la Szilvasvard în Ungaria se păstrează linia Incitato și propria linie Tulipan.

Toți lipițanii sunt încălecați, majoritatea celor care nu sunt crescuți la Piber sunt folosiți la atelaje cu rezultate formidabile.

MARILE CONCURSURI HIPICE ALE LUNII DECEMBRIE 2006

Concursul CSI de la Paris s-a petrecut într-o nouă dimensiune, situându-se de acum înainte în cercul restrâns al evenimentelor cele mai dotate din lume. Spectacolul a fost la înălțimea evenimentului, toate probele oferind momente memorabile.

CSI***** PARIS 1 - 3 DECEMBRIE 2006

Deși era concurat de finala de la München a concursului Riders Tour unde erau prezenți cei mai buni călăreți germani (Ehning, Meredith și Ludger Beerbaum, Ahlmann, Kutscher, Fucks, Bengtsson și Frühmann, Parisul a atras 20 dintre cei mai buni cavaleri mondiali printre care campionul mondial Jos Lansink și olimpic - Rodrigo Pessoa.

Prima probă a fost câștigată de Ucraina prin Gregory Wathellet cu Caser, în timp ce Roger-Yves Bost s-a plasat pe locul al doilea cu King Royal Star. Bosty s-a plasat de altfel foarte bine în concurs raportând proba rezervată cailor de 7 ani cu Lucky de Quettehon (Flipper d'Elle) și trofeul „Sporturile Ecvestre” care recompensează pe cel mai bun călăreț francez.

Francezii s-au mai plasat foarte bine în alte probe, culminând cu victoria lui Julien Epaillard, cu Icare du Manet în premiul Ceneca și a lui Florian Angot cu First de Launay în Marele Premiu.

Florian Angot a fost primul care a reușit parcursul fără greșală, fiind bineînțeles foarte satisfăcut de prestația calului său, care deși era cam crispat, mai ales la obstacolele de lângă tribună în primele probe, în Marele Premiu s-a decontractat și a sărit într-adevăr foarte bine. În baraj, Florian Angot era hotărât să-și păstreze titlul obținut în 2005, lucru destul de greu având în vedere faptul că urmau călăreți foarte rapizi, precum Eugénie Angot sau Rodrigo Pessoa. First de Launay s-a descurcat foarte bine pe virajele foarte strânse și totul s-a terminat cu bine pentru el.

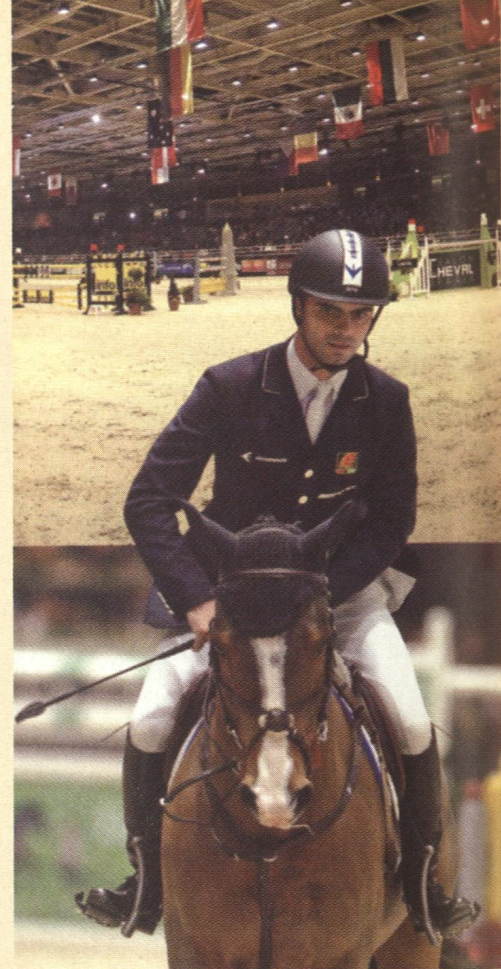
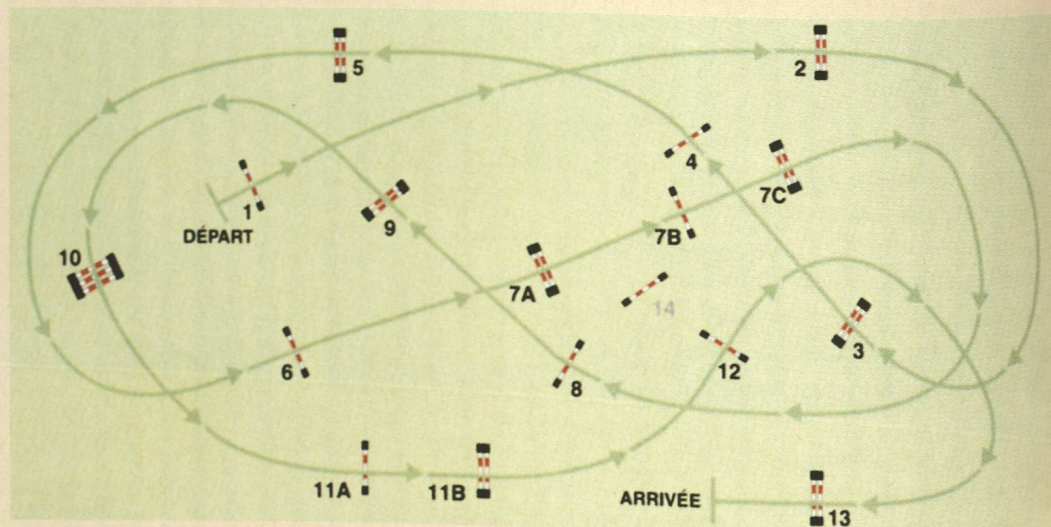
Eugénie Angot cu Cigale du Taillis a făcut o greșală, iar campionul olimpic Rodrigo Pessoa cu Oasis (Tlaloc M) care

pareau să se îndrepte spre victorie, au pierdut cu o zecime de secundă.

„Astăzi ne-a lipsit ceva. Oasis a sărit foarte bine, i-a căzut o potcoavă, dar nu cred că acest lucru ne-a făcut să pierdem timp”. Cât despre Florian Angot, el s-a putut bucura din plin de această a treia mare victorie în aproape o lună și ceva (după CSI Caen și Pro 1 Rennes

CLASAMENT - MARELE PREMIU

1. FLORIAN ANGOT (FRA) First de Launay*
 2. RODRIGO PESSOA (BRE) Oasis
 3. JESSICA KÜRTEN (IRL) Castle Forbes
 4. STEVE GUERDAT(SUI) Jalisca Solier
 5. EUGÉNIE ANGOT (FRA) Cigale du Taillis
 6. DANIEL DEUSSER (ALL) Upsilon d'ocquier
 7. ALBERT ZOER(P-B) Okidoki
 8. CASSIO RIVETTI(BRE) Olona
- PARCURSUL MARELUI PREMIU
BAREMA A la timp cu baraj
Baraj: 5 - 6 - 7AB - 14 - 12 - 13 - 9

Grajdurile, noi locații a concursului CSI*****Paris

- Mărimea padocului care s-a dublat față de edițiile precedente, terenul mult mai mare cu toate dotările aferente au costat 330.000 euro.
- Organizarea acestui eveniment a costat 2.000.000 Euro - adunați de la parteneri, din vânzarea biletelor, din spectacolul „La Nuit du Cheval” și din Campionatul Mondial al Pur Sângelui Arab.
- Rodrigo Pessoa și Baloubet du Rouet (cel mai bun franțis din lume) au primit medalia MERITUL AGRICOL
- Roger Yves Bost a primit trofeul celui mai bun călăreț francez.

FINALA TOP TEN de la GENEVA

Călăreții participanți la finala TOP TEN Christian Ahlmann, Albert Zoer, Jessica Kürten, Marcus Fuchs, Marcus Ehning, Michael Whitaker, Meredith Beerbaum, Rolf Göran Bengtson, Gerko Schröder și Ludger Beerbaum. Meredith Beerbaum câștigă pentru a doua oară finala Top Ten. „Sentimentul de a fi în fruntea celor mai buni călăreți din lume este formidabil. Shutterfly este în momentul acesta cel mai bun cal, după părerea mea“, a declarat Meredith Beerbaum.

CLASAMENTUL FINALEI TOP TEN de la GENEVA 9 Decembrie 2006:

1. MEREDITH MICHAELS BEERBAUM cu SHUTTERFLY	5. MARKUS FUCHS cu NIRMETTE
2. ROLF GÖRAN BENGTTSSON cu Mac KINLEY	6. ALBERT ZOER cu LINCOLN
3. GERKO SCHRÖDER cu EUROCOMMERCE BERLIN	7. MARCUS EHNING cu GITANIA
4. MICHAEL WHITAKER cu INSUL TECH MOZART DES HAYETTES	8. JESSICA KÜRTEN cu JIPEY DARK
	9. CHRISTIAN AHLMANN cu LORENZO
	10. LUDGER BEERBAUM cu GLADDYS

CSI DE LA GENEVA 10 decembrie 2006

Au luat parte 40 de călăreți pe un parcurs care a fost declarat dificil.

CLASAMENTUL MARELUI PREMIU CSI - W DE LA GENEVA

1. STEVE GUERDAT cu JALISCA SOLIER	6. MARCUS EHNING cu GITANIA
2. CHRISTIAN AHLMANN cu CÖSTER	7. EDWINA ALEXANDER cu ISOLVAS PIALLOTA
3. BEAT MÄNDLI cu IDEO DU THOT	8. HEINRICH HERMANN ENGERMANN cu ABOYEUR W
4. ALBERT ZOER cu OKIDOKI	9. SIMON DELESTRE cu INÉDITE DE BALME
5. GRÉGOIRE OBERSON cu OLEANDRE	

PE SCURT

Cel mai bun concurs 2006

■ Concursul CSI***** de la San Patrignano din Italia a primit titlul pentru cel mai bun concurs în aer liber al anului 2006.

■ Titlul a fost decernat de către un juriu compus din arbitri și călăreți internaționali cum ar fi Rodrigo Pessoa și Ludger Beerbaum recompensând eforturile organizatorilor

în ceea ce privește calitatea evenimentului, a ambianței, a solului, a primirii călăreților și a publicului, a dotărilor.

■ Otto Becker și-a sărbătorit ziua de naștere pe 3 decembrie - la concursul CSI***** de la Paris oferindu-și Premiul Toubin&Clement pe care l-a câștigat cu Limbo.

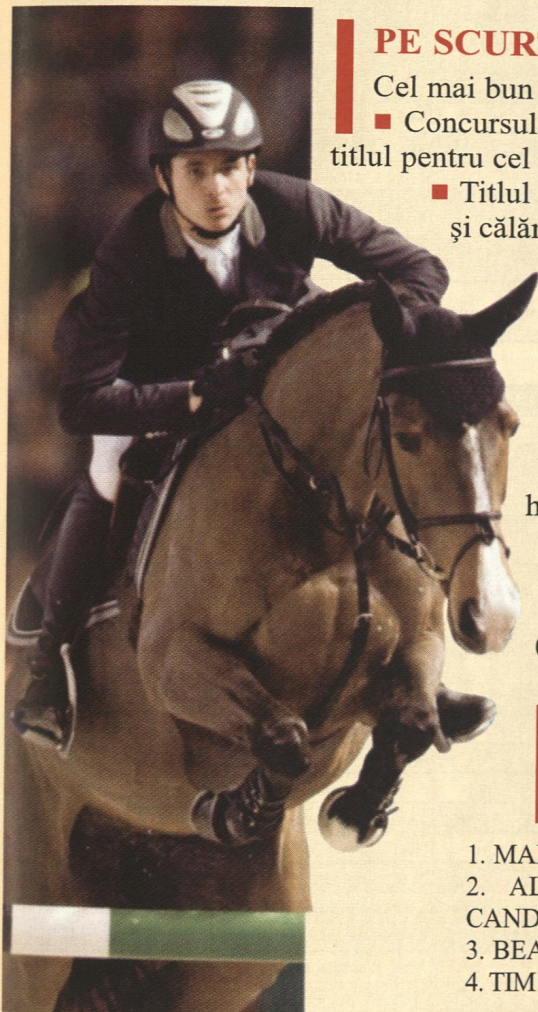
■ La CSI - W de la Geneva s-a reîntors în concursul hipic proba de „șase bare“.

Proba a fost câștigată de către daneza LINNEA ERICSSON la înălțimea de 2,12 m.

Julien Epailard s-a plasat al doilea, cu Scare du Manet (Pappilon Rouge).

CSI - W DE LA LONDRA, SALA OLYMPIA CLASAMENTUL MARELUI PREMIU DE LA LONDRA ETAPĂ DE CUPĂ MONDIALĂ

1. MARKUS BEERBAUM cu LEENA	5. ALBERT ZOER cu OKIDOKI
2. ALOIS POLLMAN-SCHWERCKHORT cu CANDY	6. MARK ARMSTRONG cu THESAURA
3. BEAT MÄNDLI cu INDIGO IX	7. ERIC VAN DER VLEUTEN cu AUDI'S PALOMA
4. TIM STOCKDALE cu FRESH DIRECT CORLATO	8. JESSICA KÜRTEN cu CASTLE FORBES LIBERTINA

Campionatul Mondial de cai tineri CSI – LANAKEN 2006

Campionat de 5 ani

Rang	Cal	Sex-Rasă	Origine	Călareț	Țară
1.	CALVADOS	M Z	Chellano Z./Chartago Z	Roelof Bril	NED
2.	BALLADE VAN HET INDIHOF	F BWP	Thunder van de Zuthoeve/ Heartbreaker	Wilm Vermeir	BEL
3.	COCO	M Meckl	Celestial/ Monsum	Andre Thieme	GER
4.	UNLIMITED T	M KWPN	Manhattan/ Corland	Karim el Zoghby	EGZ
5.	UNTOUCHABLE Z	M KWPN	Heartbreaker/ Burggraaf	Stefan Corten	BEL
6.	HEATBEAT	M KWPN	Heartbreaker/ Ramiro	Soren Knudsen	DEN
7.	LUGANER	M HANN	Landclassic/ Ramiro/Son	Rikke Haastrup Pedersen	DEN
8.	HANNAH	M OLD	Gran Corrado/Nagano	Yves Houtakers	NED
9.	BINGO	H BWP	Indem d'Azur/ Feinschnitt	Dayro Arroyave	COL
10.	CARITOUX Y	M Z	Chellano Y/ Namorka	Sander ubachs	NED
11.	UTAN	KWMPN	Burggraaf/Concorde	Guy Ransens	BEL
12.	UNIVEAU	M KWPN	Numero Uno/ Burggraaf	Philip Miller	GBR
13.	ZEKINA Z	F Z	Zandor Z/ Carthago Z	Gerber Morsink	NED
14.	TAUNUS	M PHBA	Lavandel/Czad	Jacek Bobik	POL
15.	BOLONIE	F OLD	Baloubet du Rouet/Arentino	Valdemaras Zukauskas	LTU
16.	NEVER ENDING	F WESTF	Nekoma/feueganz	Marc Bettinger	GER
17.	ULORINE	F KWPN	Peter Pan/Burggraaf	Omer Karaevli	TUR
18.	UPERRCLASS	H KWPN	Concorde/Indoctro	Bianca Schoenmakers	NED
19.	VDL GROEP USHI	F KWPN	Mr Blue/Uriel	Kack Ansems	NED
20.	ULISCA	F KWPN	Kigali/Faldo	Gert van der Hof	DEN

Campionat de 6 ani

Rang	Cal	Sex/Rasă	Origine	Călareț	Țară
1.	A PICKACHU DE MUZE	M BWP	Kannan/Chin Chin	David MC Person	GBR
2.	TELLO	H KWPN	Balouet du Rouet	Alan waldman	SUA
3.	ALOUBET-GRANINUS	M BWP	Balouet de Ruet/Grannus	Luiy Augusto Ichaso	BRA
4.	PLACIDA	F WESTF	Polydor/Report I	Philip Gorontzi	GER
5.	AMARYLLIS	F BWP	Cumano/Darco	J. Jones	SUA
6.	AN SIDEC	H KPWN	Andiamo Z/Fantastique	Joe Clee	GBR
7.	MARVELLA AR PARK	F SF	Rocky du Carel/Alpha de la Fosse	Julie-Pascale Ruant	BEL
8.	TOPAS	M KWPN	Epilot/Grosso Z	Tim Hoster	GER
9.	HYPNOTIC	H KWPN	Baloubet du Rouet	Ibrahim Hani Kamal Bisharat	JOR
10.	VDL GROEP TRUE BLUE B	H KWPN	Mr Blue/Polydor	Leopold van Asten	NED
11.	CERANO VON HOF CH	H CH	Cernnunos van Hof	Edwin Smits	NED
12.	CABALLIERO	M WESTF	Champion du Lys/Acord II	Valdemaras Zukauskas	LTU
13.	QUALLAN	F PRE	Quantas/Lauriston	Jacobo Maldonado Yassi	ESP
14.	MUSCARIS D'ARIEL	M SF	Diamant de Semmily/Laudanum	Yves Vanderhasselt	BEL
15.	CHIPPENDALE Z	M Y	Cento/Cassini	Stefan Corten	BEL
16.	APIOLA VAN'T HEIKE	F BWP	Grandeur/Lys de Darnen	Yves Vanderhasselt	BEL
17.	CONVERTER	M OLD	Contender/Silvio I	Caroline M"uller	GER
18.	MARQUIS DE LA LANDE	M SF	Quito de Baussy/Starter	Frank Schillewaert	FRA
19.	TROUBLEMAKER	F KWPN	Armstrong/Notaris	Ibrahim Hani Kamal Bischarat	JOR
20.	JK HORSETRUCKS PELIGROSO	H SF	Carthago Z/Umour de Fenaud	Mans Buurman	NED

Campionat de 7 ani

Rang	Cal	Sex/Rasă	Origine	Călareț	Țară
1	CLASSIC LADY	F SWB	Cardento/Maraton	Svante Johansson	SWE
2	LIMELIGHT DE BREVE	F SF	Allegretto/Une passion	Laura Renwick	GBR
3	WUNDERBOY VAN DER ZUUTHEOVE	M BWP	Argentinus/Nimmerdor	Jan van Dyck	BEL
4	CAVALIER ANDY	H ISH	Cavalier Royale/Diamond Chin	Lucy Buchanam	IRL
5	SIEP	H KWPN	Larino/Voltaire	Omer Karaevli	TUR
6	VERELST CASARIO II	M HOLST	Carentino/Leonid	Yves Vanderhasselt	BEL
7	RUE BLANCHE	F	Rabino/Genever	Angel Nyagolov	BUL
8	CABRIOLET Z	M Z	Calvaro Z/Tenor de la Cour	Jules van Roosbroeck	BEL
9	JK HORSETRUCKS TOP SECRET Z	F Z	Calvaro Z/Top Secret	Mans Buurman	NED
10	SIGALI	F KWPN	Kigali/Larome	Angelique Hoorn	NED
11	VDL GROEP SAPPHIRE B	F KWPN	Mr Blue/Grand Veneur	Jack Ansems	NED
12	VDL SOUTHWIND	H KWPN	Baloubet du Ruet/Ahorn	Dennis van Tilburg	BEL
13	SCOTCH	H KWPN	Calido I/Amaretto I	Angelique Hoorn	NED
14	SERVILLE	M KWPN	Lancelot/Renville	Wesley Heydens	NED
15	GUCCI	H KWPN	Mr Blue/Torrero	Nuri Dijks	NED
16	QUARTY II ADELHEID Z	Z	Quality Touch/Zandigo	Mathjis van Asten	NED
17	VDL GROUP SANTANA B	F KWPN	Mr Blue/Danielle	Leopold van Asten	NED
18	LOOPS DE BATILLY	H SF	Concorde/Jalisco B	Kevin Staut	FRA
19	PALOMA DES PLANES CH	F CH	Padarco van het Hertsveld/Urymate de Ste Hermelle	J"org R"othlisberger	SUI
20	QL	H SWB	Quite Easy/Good Future	Angelie von Essen	SWE

CLASAMENT INDIVIDUAL CSO - PALMARES MONDIAL (30.09.2006)

Rang	Cal	Sex	Culoare	Născut(ă) în:	Origine	Stud-book	Țară	Punctaj
1	The Sixth Sense	Cal	Murg	1996	Zorro T&Granada/Grannus-Granit	WESTF	Germania	1720
2	Authentic	Cal	Murg	1995	Guidan&Gerlinda/Katell	KWPN	SUA	1420
3	Quibell	Femelă	Murg închis	1994	Quidan de Revel&Tattersal Whitney/Lagano	DWB	Germania	1385
4	Castle Forbes Libertina	Femelă	Murg	1996	Achill-Libero H&Patine/Polydor	WESTF	Germania	1306
5	Insul Tech Portofino 63	Femelă	Murg	1994	Habsburg&Besetrichta/Orthos	KWPN	Olanda	1274
6	Aboyeur W	Cal	Murg	1994	Anmarsch&Dominique/Fiola	WESTF	Germania	1268
7	Oki Doki	Cal	Murg	1996	Jokodus&Kentuky/Topas	KWPN	Olanda	1205
8	Arko III	Mascul	Bia	1994	Argentinus&Unika/Beach Boy	OLD	Marea Britanie	1165
9	Checkmate 4	Cal	Murg închis	1995	Contender&Petit Cardinale/Pit Bube II	HANN	Germania	1155
10	L.B. No Mercy	Cal	Bia	1995	Libero&Dillenburger	KWPN	Olanda	1145
11	Shutterfly	Cal	Murg închis	1993	Silvio I&Famm/Forest	HANN	Germania	1140
12	Isovlas Pialotta	Femelă	Murg	1991	Pilot&Akazie/Akitos xx	WESTF	SUA	1135
12 ex	Sapphire	Femelă	Roib	1995	Darco&Idjaz C/Hedjaz	BWP	SUA	1135
14	Ideo du Thot	Cal	Murg	1996	Arioso du Theilet&Battante du Thot/Shaliman du Thot	SF	Franța	1075
15	Gitanja 8	Femelă	Gri	1992	Capitol I&Liberia/Sacramento Song	HOLST	Germania	1073
16	Sandro Boy	Mascul	Murg închis	1993	Sandro&Wiodora/Grannus-Granit	OLD	Germania	1039
17	Eurocommerce Milano	Femelă	Roib	1994	Indorado&Ilona/Beaujolais	KWPN	SUA	1025
18	In Style	Cal	Murg	1995	Acord II&Diana/Lord	HOLST	Canada	965
19	L'Espoir	Cal	Roib	1996	Landwind II&Fleche du Mury Marais/Feinschmitt I	Z	Belgia	650
19 ex	Hickstead	Mascul	Bia	1996	Hamlet&Jomara/Ekstein	KWPN	Olanda	650
21	VDL Groep Fletce Rouge	Femelă	Murg închis	1993	Pappilon Rouge&Utopie Rouge II/Kissovo	SF	Olanda	640
22	Eurocommerce Berlin	Mascul	Gris	1994	Casini&Estia/Caretino	HOLST	Germania	638
23	La Toya III	Femelă	Murg	1995	Fortuin Z&Nottaris	BWP	Belgia	930
24	Topic van't Voorhof	Cal	Murg	1996	Non Stop&Quiblesse/Grandus	BWP	Belgia	890
25	Gladys S	Femelă	Roib	1992	Grandeur&Angelique/Apart	WESTF	Germania	883
26	Cöster	Cal	Gris	1993	Calato&Dispache/Constant	HOLST	Germania	875
27	Lincoln	Mascul	Murg	1993	Faldo&Gerda/Bredero	KWPN	Olanda	863
28	Baloubet du Rouet	Mascul	Roib	1989	Galoubet A&Mesange du Rouet/Starter	SF	Belgia	860
29	Peppermill	Mascul	Murg	1997	Burggraaf&Litaire/Voltaire	KWPN	Marea Britanie	840
30	Obelix	Cal	Murg	1996	Burggraaf&Jelzerina/Nimmerdor	KWPN	Franța	830

CLASAMENT INDIVIDUAL DRESAJ - PALMARES MONDIAL (30.09.2006)

Rang	Cal	Sex	Culoare	Născut(ă) în:	Origini	Stud-book	Țară	Punctaj
1	Keltec Salinero	Cal	Murg închis	1994	Salieri&Luna/Lunqua	HANN	SUA	2167
2	Satchmo 78	Cal	Murg închis	1994	Sao Paulo&Legata/Legat	HANN	Germania	1974
3	Elvis VA	Cal	Roib	1996	Esperi&Georgia/Garibaldi II	HANN	Germania	1930
4	Warum Nicht FRH	Cal	Roib	1996	Weltmeyer&Winja/Donzel	HANN	Germania	1894
5	Gelnet Ligh	Mascul	Murg	1993	Flemmingh&Gazelle/Columbus	KWPN	Olanda	1870
6	Blue Hors Matine	Femelă	Gris	1997	BlueHors Silver&matadie/Matador	DWB	Danemarca	1844
7	Salieri CH	Cal	Murg	1994	Sinclair/Lysander	CH	Elveția	18816
8	Forest Gump NRW	Cal	Murg închis	1995	FlorestanI&Parodie/Pilot	WESTF	Germania	1777
9	Sunrise	Femelă	Murg închis	1994	Singular Joter&Waidwerk	HANN	Olanda	1742
10	Sterntaler Unicef	Mascul	Murg închis	1995	Sion&Alina/Manstein	OLD	Germania	1715
11	Wahajama Unicef	Femelă	Murg închis f	1994	Warkant&Anaconda/Acapulco	HANN	Germania	1683
12	Max	Cal	Murg	1995	Master 850&Aperetiffaa	SWB	Finlanda	1681
13	Piccolino 19	Cal	Murg închis	1992	Price Thatch&Gloria/Ganymed	HANN	Germania	1678
14	Falada M	Femelă	Roib	1991	Forest xx&Grafalda/Grande	HANN	Germania	1673
15	Hardthof's Ludewig G	Cal	Murg	1995	Landfrieze&Impression/Ibikus	OLD	Germania	1670
16	Hexagon's Ollright	Cal	Roib	1996	Rubiquil&Jamaica/El Corona	KWPN	Olanda	1645
17	Lesotho 5	Cal	Roib	1993	Lauries Crusador&Welfen Lady/World Cup I	HANN	Germania	1638
18	Bjorsells Briar 899	Mascul	Roib	1991	Magini&Charis/Krocket	SWB	Suedia	1617
19	Lancet 2	Mascul	Murg	1993	Wenzel I&Stella	HANN	Olanda	1573
20	Royal Black Label	Cal	Murg închis f	1995	Randa&Aja/Weston	THU	Rusia	1553
21	Wellington 209	Cal	Murg	1995	Wanderer&Grenata/Garibaldi II	HANN	Germania	1550
22	Guinness 888	Mascul	Murg închis f	1990	Dolomit DH 314&Rockette/Elizar	DWB	Suedia	1530
23	Weltall VA	Cal	Murg	1994	Weltmeyer&Prinzessin/Picard	HANN	Germania	1499
24	Regent	Cal	Murg	1992	Resident	DWB	Elveția	1485
25	Memphis	Cal	Murg închis	1994	Larome&Elana	RHEIN	Olanda	1469
26	Le Bo	Cal	Roib	1993	Lauries Crusador&Elizabeth/Eisenhertz I	HANN	Germania	1468
27	Bonaparte 67	Cal	Roib	1993	Bon Bonaparte&Cattleya/Consul	HANN	Germania	1452
28	Paganini	Cal	Murg	1994	Pavarotti van de Helle&Nouchka/Sheyenne de Baugy	RHEIN	Belgia	1447
29	Broere Jazz	Mascul	Roib	1991	Cocktail&Charmante/Ulster	KWPN	Olanda	1434
30	Cockney 7	Cal	Murg	1991	Caretino&Z Cortina/Corso	HOLST	Germania	1424
30 ex	Douglas Dorsey	Cal	Roib	1991	Donnerhall&Sonnet	HANN	Marea Britanie	1424

CLASAMENT INDIVIDUAL CCE - PALMARES MONDIAL (30.09.2006)

Rang	Cal	Sex	Culoare	Născut(ă) în	Origini	Stud-book	Țară	Punctaj
1	Ypājā Karuso	Cal	Murg	1993	Krocket&Just Splendid xx	SWB	Finlanda	376
2	The Foreman	Cal	Murg	1996	Across the Field&Four Flora/Quadratic	PS	SUA	365
3	FRH Serve Well	Femelă	Murg	1994	Sherlock Holmes&Waleska&Warkant	HANN	Germania	325
4	Air Jordan II	Cal	Roib	1995	Amerigo Vespucci&Warani/Wittensee	HANN	Germania	313
5	Mr Pracatan	Cal	Murg	1992	Nadelshiba&Laika		Marea Britanie	307
6	Ben Along Time	Cal	Murg	1995	Cavalier Royale&Camapigners Dream/Campaigner	ISH	Marea Britanie	282
7	Gormley	Cal	Roib	1991	Sandalay&Willowmonk	ISH	Irlanda	277
8	Gordon	Cal	Murg	1996	Voltaire II		Noua Zeelandă	256
9	Ringwood Cockatoo	Cal	Gris	1991	Peacock&Baileys Folly	ISH	Elveția	249
10	Flame	Cal	Roib	1993	Sanction&River Gem	PS	Australia	244
11	Smooth Criminal	Cal	Murg	1993			Australia	238
12	Yeoman's Point	Cal	Murg închis	1993		NZSH	Marea Britanie	231
13	Lord Killighurst	Cal	Murg închis	1991	Western Promise		Marea Britanie	230
14	Sleep Late	Cal	Gris	1991	Kuwait Beach xx&Fast Asleep/Evening Trial	SHBGH	Germania	225
15	My Fair Lady	Femelă	Murg închis	1992	Testarossa&Princess Fair/Prince fair	SWB	Suede	219
16	Toytown	Cal	Roib	1993			Marea Britanie	217
17	Ballin Coola	Cal	Roib	1994	Highlang King&Dawn Girl/Prince Fair	ISH	Marea Britanie	213
18	Tamarillo	Cal	Murg	1992	Tarnik&Mellita		Marea Britanie	212
19	Look at That	Cal	Roib	1994			Noua Zeelandă	208
20	Duddles	Cal	Murg	1994			Noua Zeelandă	206
21	Gazelle de la Brasserie CH	Cal	Murg	1994	Karacondo&Oree de la Brasserie	CH	Elveția	205
22	Marius Voight-Logistik	Cal	Gris	1994	Condrieu xx&Echse/Laurin	HOLST	Germania	204
23	Silence	Cal	Murg	1990			Noua Zeelandă	200
23 ex	Southern Ben	Cal	Roib	1996	Sir Godfrey&Bijoutere/Noble Bijou	PS	Noua Zeelandă	200
25	Royal Venture	Cal	Murg închis	1990		PS	SUA	197
26	Belcam Aberdeen	Femelă	Murg închis	1989	Aachen&Tamioka Jo		Australia	194
27	All Luck	Cal	Murg	1994			Australia	193
28	Amazing Odyssey	Cal	Murg	1994	Amazing Bust&Ard Glare		Australia	190
29	Diablo Heart	Cal	Murg	1993			Australia	188
30	Coup de Coeur	Cal	Murg închis	1994	Joli Coeur&Dark Image/Louella Inschalla II		Marea Britanie	187
30 ex	Seal	Cal		1991			Australia	187

FINALA CUPEI MONDIALE

CSO - Kuala Lumpur 2006

Rg	Călăreț	Țară	Cal	Total
1	MARKUS ENHING	Germania	Sandro Boy	0
2	JESSICA KÜRTEN	Irlanda	Libertina Castle Forbes	1
3	BEAT MÄNDLI	Elveția	Idéo du Thot	4
4	JUAN CARLOS GARCIA	Italia	Albin III Loro Piana	6
5	MEREDITH MICHAËLS	Germania	Checkmate	8
6	MICHAËL WHITEAKER	Marea Britanie	Porfino Insul Tech	10
7	ROLF-GORAN BENGSSON	Suedia	Mac Kinley	12
8	PIA-LUISE AUFRECHT	Germania	Abrisco Hofgut Liederbach's	13
9	GERCO SCHRÖEDER	Olanda	Milano Eurocommerce	13
10	HEINRICH ENGEMANN	Germania	Aboyeur W	14

Dresaj-Amsterdam 2006

Rg	Călăreț	Țară	Cal	Total
1	ANKY VAN GRUNSVEN	Olanda	Salinero Keltec	87,75
2	ISSABELLE WERTH	Germania	Warum Nicht	81,15
3	JAN BRINK	Suedia	Briar-Bjorsells	79,32
4	EDWARD GAL	Olanda	Lingh Group 4 Securicor	79,07
5	IMKE SCHELLEKENS-BARTELS	Olanda	Sunrise	76,96
6	ANN-KATRIN LINSENHOFF	Germania	Wahajama Unicef	76,75
7	LAURENS VAN LIEREN	Olanda	Ollright Hexagon's	75,30
8	LOUISE NATHORST	Suedia	Guinness	73,80
9	LONE JOERGENSEN	Danemarca	Ludewig Hardthof's	72,70
10	JOEROEN DEVROE	Belgia	Paganini	71,05

JOCURILE ECVESTRE MONDIALE 2006 - AACHEN

Individual CSO

Rg	Călăreț	Țară	Cal
Aur	Jos Lansink	Belgia	Cavalor Cumano
Argint	Beezie Madden	SUA	Authentic
Bronz	Meredith Michaels B.	Germania	Shutterfly
4	Edwina Alexander	Australia	Isovlas Pialotta
5	Ludger Beerbaum	Germania	L'Espoir
6	Gerco Schröder	Olanda	Eurocommerce Berlin
7	McLain Ward	SUA	Sapphire
8	Michael Whitaker	Marea Britanie	Insul tech Portofino
9	Ludo Philippaerts	Belgia	Parco
10	Niklaus Schurtenberger	Elveția	Cantus

Individual Dresaj

Rg	Călăreț	Țară	Cal
Aur	Isabell Werth	Germania	Satchmo
Argint	Anky van Grunsven	Olanda	SalieroaKeltec
Bronz	Andreas Helgstrand	Danemarca	Blue HorsMatine
4	Steffen Peters	SUA	Floriano
5	Nadine Capellmann	Germania	Elvis VA
6	Silvia Ikl?	Elveția	Salieri CH
7	Heike Kemler	Germania	Bonaparte
8	Jan Brink	Suedia	Bjorsells Briar 899
9	Imke Schlenkens- Bartels	Olanda	Sunrise
10	Bernadette Pujals	Mexic	Vincent

Individual CCE

Rg	Călăreț	Țară	Cal
Aur	Zara Phillips	Marea Britanie	Toy Town
Argint	Clayton Fredericks	Australia	Ben Along Time
Bronz	Amy Tryon	SUA	Poggio
4	Frank Ostholt	Germania	Air Jordan 2
5	Hindrich Romeike	Germania	Marius Voight-Logistik
6	Bettina Hoy	Germania	Ringwood Cockatoo
7	Heelan tompinks	Noua Zeelandă	Glengarick
8	Magnus Gällerdal	Suedia	Keymaster 3
9	Sharon Hunt	Marea Britanie	Tankers Town
10	Karin Florent Laghouag	Franta	Make My Day

Echipe CSO

Rg	Țară	Călăreț	Cal
1 Aur	Olanda	Piet Raymakers Jeroen Dubbeldam Albert Zoer Gerco Schröder	Van Schijdel's Curtis BMC Up and Down Okidoki Eurocommerce Berlin
2 Argint	SUA	Margie Engle Laura Kraut Mc Lain Ward Beezie Madden	Hidden Creek's Quervo Gold Miss Independent Sapphire Authentic
3 Bronz	Germania	Ludger Beerbaum Christian Ahlmann Meredith Michels B. Marcus Ehning	L'Espoir Cöster Shutterfly Noltes Küchengirl
4	Ucraina	Bjorn Nagel J-C van Geenberghe Grégory Wathelet Katharina Offel	Pilgrim Osta Rugs Tresor Loriot Atlanta
5	Elveția	Christina Liebherr Niklaus Schurtenberger Werner Muff Beat Mändly	L.B.No Mercy Cantus Plot Blue Indigo IX

Echipe Dresaj

Rg	Țară	Călăreț	Cal
1 Aur	Germania	Hubertus Schmidt Heike Kemmer Nadine Capellmann Isabell Werth	Wansuela Suerte Bonaparte Elvis VA Satchmo
2 Argint	Olanda	Laurens van Lieren Imke Schellekens-B. Anky van Grunsven Edward Gal	Hexagon's Ollright Sunrise Keltec Salinero Group 4 Securicor Lingh
3 Bronz	SUA	Leslie Morse Guenter Seidel Steffen Peters Debbie McDonald	Tip Top 962 Aragon Floriano Bretina
4	Danemarca	Anders Dahl Nathalie Zu Sayn-W. Lone Jorgensen Andreas Helgstrand	Afrika Digby Hardthof's Ludewig G Blue Hors*Matine
5	Suedia	K. von Krusenstierna Tinne Vilhelmsen Louise Nathhorst Jan Brink	Wilson Solos Carex Guinness Bjorsells Briar 899

Echipe CCE

Rg	Țară	Călăreț	Cal
1 Aur	Germania	Frank Ostholt Himrich Romeike Bettina Hoy Ingrid Klimke	Air Jordan 2 Marius Voight-Logistik Ringwood Cockatoo Sleep Late
2 Argint	Marea Britanie	Zara Philips Daisy Dick William Fox-Pitt Mary King	Toy Town Spring Along Tamarrillo Call Again Cavalier
3 Bronz	Australia	Clayton Fredericks Megan Jones Andrew Hoy Sonja Johnson	Ben Along Time Kirby Park Irish Jester Master monarch Ringwoud Jaguar
4	SUA	Amy Tryon Kimberley Severson Will Faudree Heidi White	Poggio Winsome Adante Antigua Northern Spy
5	Suedia	Magnus Gällerdal Dag Albert Linda Algotsson Viktoria Calerbäck	Keymaster 3 Who's Blitz My Fair Lady 59 Ballys Geronimo

CIRCUIT SAMSUNG SUPER LIGA - CUPA NAȚIUNILOR

Marele Premiu CSIO La Baule

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	M. EHNING	Germania	Noltes Kuckengirl
2	L. BEERBAUM	Germania	L'Espoir
3	MC L. WARD	SUA	Sapphire
4	A. ZOER	Olanda	Okidoki
5	J. WHITAKER	Marea Britanie	Peppermill
6	M. ROBERT	Franța	Galet d'Auzai
7	M. FUCKS	Elveția	La Toya III
8	J. EPAILLARD	Franța	Icare du Manet

Marele Premiu CSIO Aix la Chapelle

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	M. EHNING	Germania	Noltes Kuckengirl
2	H. GODIGNON	Franța	Obelix
3	E. LAMAZE	Canada	Hickstead
4	B. ALVES	Brazilia	Canturo
5	M. M-BEERBAUM	Germania	Shutterfly
6	C. AHLMANN	Germania	Cöster
7	J-C. VAN GEENBERGHE	Ucraina	Osta Rugs Quintus
8	R-G. BENGTSOON	Suedia	Ninja La Silla

Marele Premiu CSIO Rome

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	N. SKELTON	Marea Britanie	Arko III
2	M. WHITAKER	Marea Britanie	Mozart des Hayettes
3	U. KIRCHHOFF	Germania	Carno
4	F. SLOOTHAAK	Germania	Legurio
5	H-H. ENGEMANN	Germania	Aboyeur W
6	R-G. BENGTSOON	Suedia	Grandina 22
7	W-J. VAN DER SCHANS	Olanda	Nouvelle
8	S. LAFOUGE	Franța	Gabelou des Ores

Marele Premiu CSIO Lucerne

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	N. SKELTON	Marea Britanie	Arko III
2	M. EHNING	Germania	Gitania
3	C. AHLMANN	Germania	Cöster
4	L. KRAUT	SUA	Miss Independant
5	U. FÄH	Elveția	Gary III * AS
6	F. ANGOT	Franța	First de Launay HN
7	G. SCHRÖDER	Olanda	Eurocommerce Berlin
8	J. WHITAKER	Marea Britanie	Peppermill

Marele Premiu CSIO Rotterdam

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	M. EHNING	Germania	Gitania
2	B. ALVES	Brazilia	Canturo
3	J. LANSINK	Belgia	Cumano *Cavalor
4	M. WHITAKER	Marea Britanie	Mozart des Hayettes
5	C. MC CREA	SUA	Vegas
6	S. DELESTRE	Franța	Inédite de Balme
7	P. JARRY	Franța	Haxelle Dampierre
8	E. VAN DER VLEUTTEN	Olanda	Paloma

Marele Premiu CSIO Hickstead

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	R-Y. BOST	Franța	Ideal de la Loge
2	H. ENGEMANN	Germania	Aboyeur W
3	W. FUNNEL	Marea Britanie	Mondriaan *Cortaflex
4	T. VOSS	Germania	Leonardo B
5	P. ERIKSSON	Suedia	Cardento *VDL
6	J. WHITAKER	Marea Britanie	Peppermill
7	W.J. VAN DER SCHANS	Olanda	Nouvelle
8	U. KIRCHHOFF	Germania	Carino

Marele Premiu CSIO Dublin

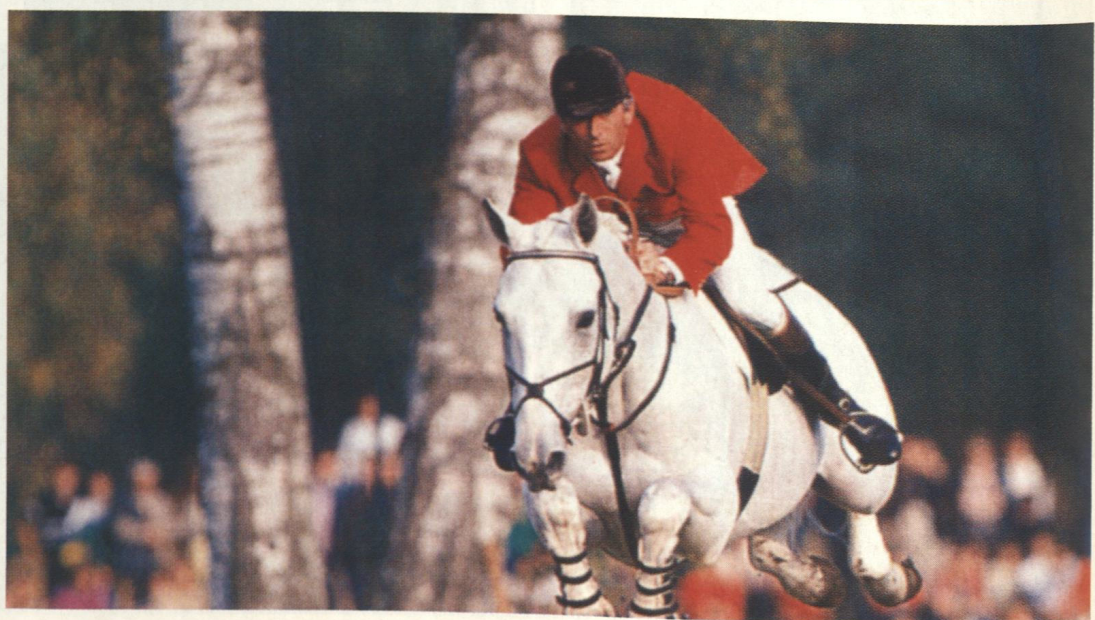
Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	M. ASHE	SUA	Neuville
2	M. FUCHS	Elveția	La Toya III
3	M. BURKE	Irlanda	Chippison
4	H. ENGEMANN	Germania	Aboyeur W
5	J. EPAILLARD	Franța	Icare du Manet
6	G. SCHRÖDER	Olanda	Eurocommerce Milano
7	S. BREEN	Irlanda	World Cruise
8	U. KIRCHHOFF	Germania	Carino

Marele Premiu CSIO Barcelona

Rg	Călăreț	Țară	Cal
1	M. WHITAKER	Marea Britanie	Portofino 63*Insul Tech
2	A. ZOER	Olanda	Okidoki
3	J. DUBBELDAM	Olanda	Up and Down *BMC
4	B. MADDEN	SUA	Authentic
5	M. EHNING	Germania	Gitania 8
6	J. EPAILLARD	Franța	Icare du Manet
7	W. MUFF	Elveția	Plot Blue
8	P. FREDICSON	Suedia	Magic Bengtsson *H&M

Cupa Națiunilor

CSIO	1	2	3	4
La Baule	GERMANIA	SUA	FRANȚA	OLANDA
Aix la Chapelle	GERMANIA	SUA	MAREA BRITANIE	ELVEȚIA
Roma	FRANȚA	MAREA BRITANIE	SUA	IRLANDA
Lucerne	GERMANIA	ELVEȚIA	SUEDIA	OLANDA
Rotterdam	ELVEȚIA	SUEDIA/FRANȚA	-	SUA
Hickstead	MAREA BRITANIE	FRANȚA	SUA	OLANDA
Dublin	GERMANIA	OLANDA	IRLANDA	SUA
Barcelona	GERMANIA	OLANDA	SUA	SUEDIA
Finale Super Ligue	GERMANIA	SUA	OLANDA	FRANȚA

Martín Hardoy, cel ce vorbește cu caii

Martín nu avea note prea bune în studenție. Pentru a-l pedepsi, tatăl său îl pune la treabă în timpul vacanțelor: dimineața la vaci, la ferma familiei; după-amiază la carte. Astfel, având de-a face cu *gauchos*, el a învățat să lucreze cu caii, în special să dreseze mânjii.

În tinerețe a participat la întreceri de rodeo (*jineteadas*) cu cai năvăși. La vârsta de douăzeci de ani s-a accidentat la spate în timpul unui meci de rugby și trei vertebre au necesitat operație. Lunga convalescență i-a oferit posibilitatea de a căuta metode mai blânde pentru dresarea cailor, fiind sătul de metodele argentinienne tradiționale.

Astfel, a început să călătorească prin întreaga lume pentru a învăța în școli de echitație din Europa, respectiv SUA și Argentina. Talentul i-a fost, de asemenea, influențat de culturile originale. Martín evidențiază exemplul lui Martín Fierro, cartea în care indienii reușesc să-și convingă caii să se culce pe jos, permițându-le astfel să se ascundă și să-l surprindă pe inamic.

Martín Hardoy a constatat că violența față de cai nu duce la nimic bun. El a conceput o metodă proprie, bazată pe gentilețe și știință: dresajul rațional fără violență (*la doma racional y sin violencia*). Este un produs al echitației și etologiei europene clasice; ideea este să afli cum gândește calul. Îmbrăcat ca un gaucho, el folosește căpăstru de cauciuc și frâie flexibile pentru a evita rănirea calului. Locuiește și lucrează în Haras Argentino, în apropiere de Luján.

Recorduri

- Calul cel mai mare era din rasa „shire“, pe nume Samson și a trăit prin 1850. Avea înălțimea de 2,19 m și cântărea 1524 kg.
- Pursângele cel mai mare a fost Tritonis. Avea înălțimea de 1,98 m, și cântărea 950 kg și a murit în 1990 la 7 ani.
- Poneiul Little Pumpkin, avea înălțimea de 35,5 cm la greabăn și cântărea 9 kg la 5 ani.
- Jolg a fost înregistrată drept cea mai mică poneiță, cu 68 cm la greaban la 5 ani.
- Măgărița Verveive de Biard măsoara 78,5 cm la greabăn.
- Recordul în lume de săritura în înălțime la cai este deținut de către un căpitan din armata chiliană: în 1949 a sărit 2,47 m. În Franța, Michel Parrot sare în 1973, 2,41 m. Agresor cu călărețul, R. Illoio a câștigat o probă de forțe cu 2,15 m.
- Săritura în lungime la cai este de 8,40 m (Andrei Ferreira cu Something).

Dietă

- Un jocheu de curse cântărește de la 48 la 56 de kg la o înălțime de 1,55 m.
- Un călăreț de sărituri cântărește cam 60 de kg la 1,60 - 1,70 m.

Recorduri la viteze

- Un cal se deplasează în medie la pas cu 6 - 8 km/h, la trap cu 10-48 km/h, la galop cu 15-62 km/h.
- Anduranță: 10 km parcurși în 4 h 21s de către norvegianul Smith Krelland în 1902. Curse cu obstacole: 52-53 km/h.
- Plat (curse): 65 km/h pe 1000m, 57 km/h pe 3000 m. Record de viteză: 7 km/h pe 400 m, sau media de 48 km/h pe 6 km. Atelaje: 302,81 km în 24 ore (în 1901) cu o trăsură ușoară.
- În 1981 Shareef Dancer, un cal de curse, a fost sindicalizat (mai mulți proprietari au cumpărat părți din valoarea lui) cu 336 milioane de franci francezi. A fost răpit în februarie 1983, iar răpitorii au cerut 24 milioane de franci și nu au obținut decât 14. Totuși, prețiosul cal nu a mai fost recuperat niciodată.
- La licitații, recordul este de 19,2 milioane de dolari pentru calul de curse Nihilator. În Franța recordul este deținut de o mână de 1 an cumpărată în 1998 de M. Al Maktoun (Dubai) – 9 milioane de franci.

Prețuri de aur

- Iată câteva prețuri medii de montă (în curs): cal de tracțiune 46 euro, armăsarul *selle français* sau anglo-arab, de la 76 la 3000 euro, pur sânge, de la 150 la 38000 euro. Recordul mondial este deținut de Nothern Dancer: 15000 euro în 1965 și 1 milion în 1985. Un armăsar montează în medie 20 de iepe pe sezon, cei mai căutați ajung până la 130 de iepe.

Căluțul cabrat

■ Lorena Stroe

Enzo Ferrari nici nu se gândea să producă mașini de curse în 1929 când a înființat Scuderia Ferrari. Scuderia înseamnă în italiană grajd și are sens dacă ne gândim la faimosul căluț cabrat, simbolul mărcii. Căluțul cabrat a fost folosit de unul din cei mai buni aviatori italieni, Francesco Barracca. El îl avea pictat pe partea laterală a aeronavelor, fiind aducător de noroc. La câțiva ani după moartea pilotului, mama acestuia l-a rugat pe Enzo Ferrari să folosească sigla pe mașinile sale. Dar, prima oară, sigla nu a fost folosită de Enzo pe o mașină Ferrari, ci pe un Alfa Romeo modificat de Scuderie. Din nou, interesant, sigla Ferrari e aproape identică cu stema orașului Stuttgart a cărui denumire vine de la cuvântul *Gestutt*, care în germană înseamnă „fermă de armăsari“.

Enzo Ferrari se trăgea dintr-o familie destul de înstărită din Modena, care avea o afacere în prelucrarea metalelor. Familia avea îndeajuns de mulți bani ca să își permită un automobil încă de când Enzo era mic, într-o epoca în care mașinile erau rare. Enzo a văzut prima sa cursă de mașini când avea 10 ani. Împreună cu fratele lui Dino au fost duși de către tatăl lor să vadă o cursă pe străzi în orașul apropiat, Bologna, și se pare că acest sport i-a trezit interesul.

După Primul Război Mondial Ferrari s-a hotărât că vrea să devină pilot de curse pentru compania FIAT. După ce a dat greș în obținerea acestui post s-a mutat la Torino, unde a nimerit în anturajul unor piloți de curse chiar la

FIAT și unde și-a găsit de muncă ca om de legătură cu furnizorii de piese de mașini. Jobul lui consta în faptul că trebuia să conducă camioane, foste militare, spre sud, unde urmau să fie refăcute și apoi vândute ca automobile.

După aceasta, și-a găsit o slujbă mai bună la CMN, o firmă de mașini, grație prieteniei sale cu Ugo Sivocco, pe care l-a întâlnit la Torino. Ferrari a luat parte la prima sa cursă de mașini în octombrie 1919 pe un deal de lângă Parma, la volanul unei mașini inscripționate CMN. Demonstrația sa a fost suficientă pentru a-și face intrarea la Targa Florio. A fost o perioadă șofer pentru Isotta-Fraschini, moment în care a devenit posesorul și totodată șoferul unei exotice și foarte scumpe mașini

marca Alfa Romeo.

În octombrie 1920 și-a croit drum chiar în echipa celor de la Alfa Romeo, plecând de la Targa Florio împreună cu Giuseppe Campari. O lună mai târziu l-a convins și pe Sivocco să se alature firmei Alfa Romeo. În timp ce făcea pe pilotul de curse el și-a făcut și o firmă cu care a deschis o reprezentanță Alfa Romeo la Modena. El a concurat mai mult sau mai puțin pentru Alfa Romeo, dar în schimb și-a construit în cei câțiva ani o rețea asupra căreia își exercita influența, în principal fiind vestit pentru puterea lui de convingere față de piloții care se alăturau echipei, printre care și vestitul inginer de la FIAT, Luigi Brazzi. Pe vremea aceea Alfa Romeo a produs și prima mașină pentru un Mare

Premiu, numită P1. Sivocco are un accident la Monza cu această mașină și moare.

Brazzi a sugerat companiei să angajeze un alt inginer de la FIAT numit Vittorio Jano ca să dezvolte mașina. Rezultatul a fost mașina Alfa Romeo P2, care s-a dovedit un succes imediat în 1924, dar în 1925 a fost retrasă datorită morții pilotului Antonio Ascari în timpul Marelui Premiu al Franței. Mașina P2 a lui Jano a fost scoasă din producție. Enzo Ferrari continuă să își vadă de afaceri și concura ocazional. În 1929 Alfredo Caniato și Mario Tadini, precum și alții, au hotărât să finanțeze o echipă de curse în care să alerge Ferrari, cu mașini preparate special de Alfa Romeo. Cu bani la dispoziție, au fost capabili să îl angajeze și pe Campari și echipa a început să crească. Când Alfa Romeo s-a decis că îl vrea pe Campari înapoi, Ferrari a făcut un târg în care a pus mâna pe una din mașinile P2 ale lui Jano și l-a angajat pe Tazio Nuvolari să o conducă.

Succesul a dus la extindere și echipa i-a angajat pe tinerii promițători Baconin Borzacchini și Luigi Arcangeli

și, în timp ce sezonul din 1930 progresa, Scuderia Ferrari a început să fie tot mai mult văzută ca echipa fabricii Alfa Romeo. La sfârșitul lui 1932, când Jano pregătea mașina P3, Alfa Romeo s-a decis să se retragă din curse. Ferrari a încercat să pună mâna pe P3, dar a fost refuzat. Cum rivalii de la Maserati și Bugatti aveau mașini mult mai bune, Ferrari și-a pierdut toți piloții de top și s-a luptat cu mașinile vechi de la Alfa.

Într-un final, managementul lui Alfa Romeo s-a îndurat și a livrat la Modena P3-ul. Bazzi și șoferul de teste al Alfa au plecat de la Alfa Romeo și s-au alăturat Scuderiei Ferrari, care i-a mai angajat și pe Luigi Fagioli și pe veteranul Campari. Echipa a avut succes imediat, dar la Monza Campari are un accident de mașină și moare. Același tip de accident îi răpise viața și fostului pilot de la Ferrari, Borzacchini.

La sfârșitul anului Alfa Romeo i-a încredințat întregul departament de curse lui Ferrari. El i-a angajat pe Achile Varzi, Louis Chiron și pe Carlo Trossi (și partener în echipă). De asemenea, au mai fost angajați ca piloți secundari algerienii Guy Moll și Marcel Lehoux. Creșterea

majoră a producătorilor de mașini din Germania făcea dificilă însă pentru Ferrari participarea la nivel de Mari Premii. Moll a câștigat la Monaco. În acel an însă a murit câteva luni mai târziu într-o cursă la Pescara. La sfârșitul anului, Varzi a plecat la echipa AutoUnion. Ferrari a reușit să îl convingă pe Nuvolari să se întoarcă și l-a angajat pe Rene Dreyfus să îi fie partener, împreună cu Chiron. În acel an Nuvolari a reușit o victorie extraordinară împotriva germanilor la Nurburgring în vechiul Alfa Romeo P3.

Era clar însă că italienii nu pot să concureze cu germanii și în 1936 Chiron a plecat la Mercedes-Benz și Dreyfus la Talbot. Nuvolari a rămas și a fost secondat de o nouă stea promițătoare, Nino Farina. Alfa chiar și modificate nu erau competitive și în acel an compania și l-a apropiat pe Wilfredo Ricart ca să vadă ce poate face să ridice performanțele mașinilor. Ricart și Ferrari s-au certat și au ajuns chiar dușmani, rezultatul fiind că în vara lui 1937 Alfa Romeo a cumpărat 70% din Scuderia Ferrari. Bătălia pentru putere a continuat prin faptul că Alfa și Ferrari

lucrau în paralel la proiecte diferite. Echipa lui Ferrari a produs ceea ce mai târziu a fost cunoscut sub denumirea de Alfa Romeo 158 (Alfetta). Alfa Romeo și-au dezvoltat propriile idei și Nuvolari a fost atât de dezamăgit încât a plecat la AutoUnion. Alfa Romeo l-a concediat pe Jano și compania a anunțat că departamentul curse va fi relocat la Torino.

Micuța echipă a continuat munca la dezvoltarea Alfetta și în curând operațiunile au fost întrerupte de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, deși Ferrari era oficial concediat de la Alfa încă din 1939. Ferrari a folosit o parte din banii adunați ca să își facă un magazin de mașini numit Auto Avio Costruzione și a început să producă părți pentru motoare de avioane. În timpul anilor războiului Ferrari a cumpărat pământ la Maranello, în afara Modenei, ca să construiască o fabrică departe de bombardamente.

Când războiul s-a terminat și fabri-

cile lui Alfa Romeo zăceau în ruină, Enzo Ferrari a decis că cel mai bine ar fi să meargă singur mai departe și să își construiască propriile mașini de curse. Bazzi și Gioacchino Colombo i s-au alăturat. Colombo a proiectat un motor V12 nou și s-au hotărât că mașina să se numească Ferrari 125. Curând după aceasta Colombo a fost chemat înapoi la uzinele Alfa Romeo redeschise.

Dezvoltarea motorului a continuat însă și în sfârșit Ferrari 125 era gata de competiție. Veteranul Franco Cortese a concurat prima dată pe această mașină la Piacenza în mai 1947. Mașina era pe primul loc când s-a stricat. Două săptămâni mai târziu Cortese a concurat la Caracalla lângă Roma și a câștigat. Concurența era slabă. Motorul a fost reconstruit și făcut de capacitatea de 1.9 litri, iar mașinile au suferit modificări de design, dar erau greu de controlat și chiar Bazzi s-a accidentat și și-a rupt piciorul. Aceasta a fost intrarea lui

Raymond Sommer la Ferrari, pentru care a și adus o victorie imediată la Toriono, dar de asemenea concurența era mediocră. Rezultatul a fost că Ferrari a reușit să îl angajeze iar pe Colombo și încă un tinerel Aurelio Lampendi care mai fusese la Ferrari o scurtă perioadă până nu plecase la Isotta-Fraschini. Succesul a atras de asemenea și o sumă de potențiali cumpărători bogați pentru mașinile lui.

Colombo a muncit să îmbunătățească 125-ul în timp ce Lampardi a proiectat 166, care era disponibil pentru clienți. Luigi Chinetti a înființat un showroom pentru Ferrari în New York și compania a intrat în afaceri. Prima victorie importantă a echipei a venit la Mille Miglia în 1948 cu Clemente Biondetti.

Alfa Romeo și-a revenit rapid și în toamna lui 1948 Ferrari și Alfa se duceau în Torino și câștigul i-a revenit lui Jean-Pierre Wimilla de la Alfa.

ZINGARO

TEATRU ECVESTRU

Bartabas

Călăreț francez, dincolo de a fi un dresor de cai talentat, Bartabas este un veritabil coregraf. Clement Marty face, într-adevăr, caii să danseze și îi transformă în adevărați actori de spectacole grandioase, deopotrivă teatrale și creative. El este, de asemenea, realizator de film.

Zingaro

Remarcat în 1977 în cadrul festivalului *off* de la Avignon, el a înființat,

în 1984, teatrul ecvestru Zingaro (țigan - în italiană). Zingaro era numele unui cal negru, fetișul trupei, care este aproape exclusiv feminină.

În 1989, teatrul Zingaro s-a instalat în fortul din Aubervilliers, unde a creat și prezentat numeroase spectacole:

- cabaret ecvestru
- Operă ecvestră
- „Himeră“
- „Eclipsă“
- „Triptic“
- „Lougta“

■ „Battuta“

Succesul a fost de o asemenea anvergură încât turnee pentru „Himeră“, „Eclipsă“, „Triptic“ și „Lougta“ au fost organizate în toată Franța, dar și în străinătate.

La data de 5 mai 2006, „Battuta“ a fost prezentată la Istanbul, o cavalcadă în galop, o frescă a vieții țigănești, prezentând mai ales clișee - hoții de buzunare (și/sau de genți) sau venerabilul zgârie-brânză.

„Battuta“, este o odă (închinată)

libertății și vitezei, inspirată de cultura țigănească. Este un ritm de nestăpânit, grație a două orchestre țigănești care se lansează într-un duel îndrăcit (nebu-nesc), iar călăreți și cai împletesc, timp de o oră și jumătate, acrobații în galop. Este un spectacol situat la antipodi față de Loungta, cu cai mereu la galop, pentru a oferi publicului o călătorie poetică și umoristică din lumea (societatea) țigănească.

40 de cai, 16 călăreți și 15 muzicieni țigani dau viață acestei noi creații a teatrului Zingaro. Battuta, care trebuia să fie realizată în 3 ani, a fost prezentată la Festivalul de la Avignon, apoi la Namur, în Belgia, pentru ca apoi, în sfârșit, să se întoarcă la publicul său din cartierele din Aubervilliers.

Academia de spectacol ecvestru

Începând din 2002, Bartabas conduce

Academia de spectacol ecvestru de la Versailles, al cărei scop principal este să creeze un cadru pedagogic pentru a transmite cunoștințele, ridicând disciplina ecvestră la rang de artă.

Recent a organizat două spectacole în Grădinile de la Versailles:

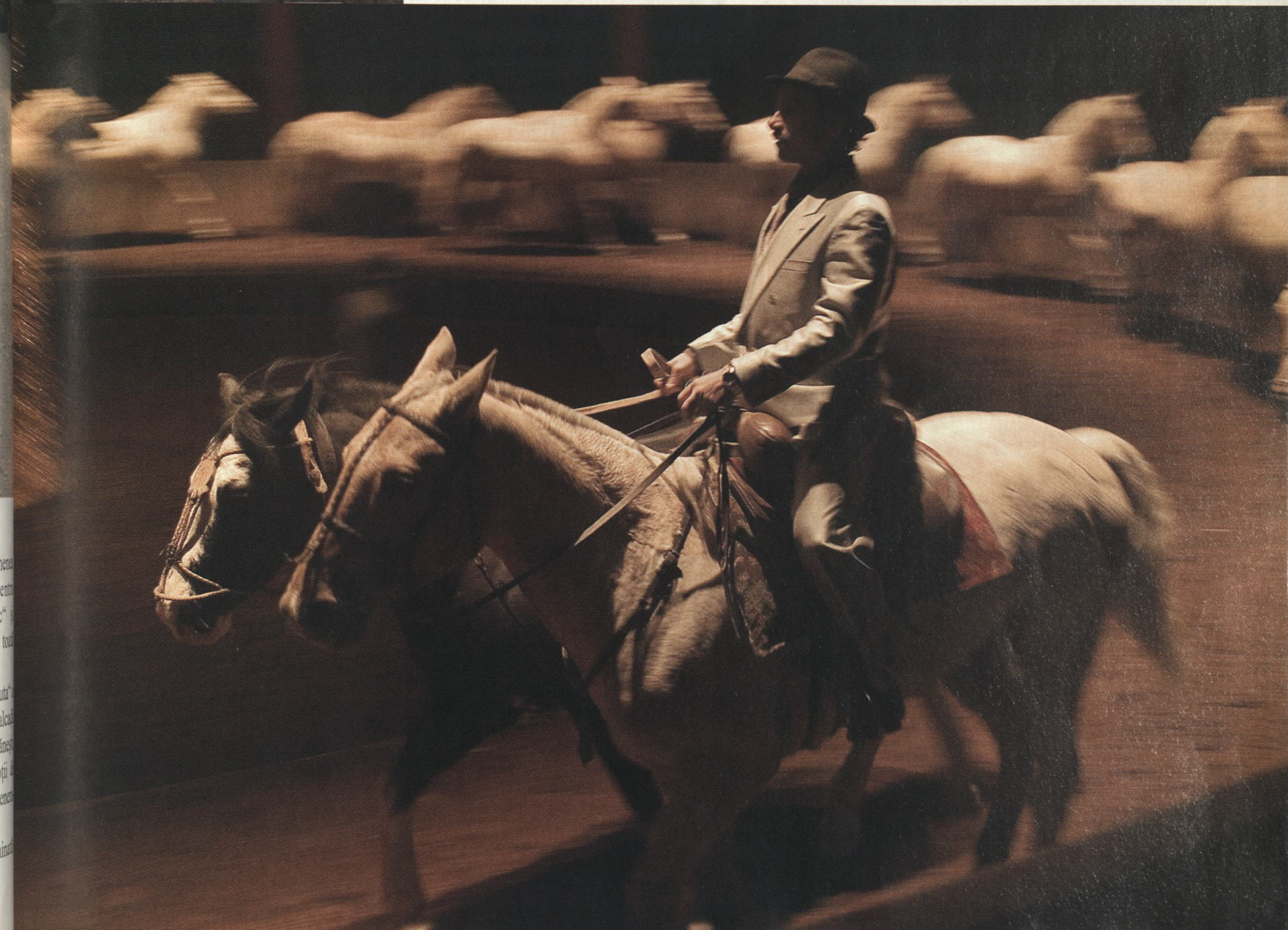
■ „Le Chevalier de St. George...“, operă inspirată din viața lui Joseph de Bologne, violonist și compozitor.

■ „Voyage aux...“, operă inspirată din viața lui Rene Madec, bazându-se pe un fragment din opera cu același nume a lui Rameau.

Filme realizate:

■ 1993 - „Mazeppa“ - care povestește viața pictorului Theodore Gericault și a maestrului ecvestru Franconi.

■ 1996 - „Chammane“ - care povestește epopeea „pe cal“ a unui evadat din gulag trecând prin taiga.

CONCURS FOTO

Revista **Calulmagazin** lansează concursul de fotografie, cu tema „Calul”. Dacă aveți imagini foto pe această temă, puteți să le trimiteți, în format digital, la adresa **calulmagazin@gmail.com**. Imaginile trimise, tehnic, trebuie să corespundă următoarelor criterii:

- dimensiune: 22x14 cm
- rezoluție: 260 dpi
- format: **tiff** sau **jpeg** maxim quality

Fotografiile care nu sunt în format digital pot fi trimise și la adresa Str. Pictor Sava Henția, nr. 2, sector 1, București.

Cele mai bune fotografii, vor fi publicate în revista noastră. Primii trei autori vor fi premiați astfel: premiu I – abonament 12 luni, premiu II – abonament 6 luni, premiu III – abonament 3 luni.

Autorului de pe primul loc i se oferă șansa publicării unui pictorial în paginile revistei noastre.

IMPORTANT

Revista **Calulmagazin** găzduiește gratuit anunțuri de mică publicitate pentru: vânzări-cumpărări cai, atelaje, dresaj, transport, echipament. Numai pentru persoane fizice.

Anunțul d-voastră la e-mail: **calulmagazin@gmail.com**

Sau la telefon/fax: 021/22.34.111

Pentru anunțurile cu poza tariful este de 20 lei/anunț

Persoanele juridice se adresează redacției pentru mare publicitate sau anunțuri de mica publicitate.

Calul

magazin

o revistă pur-sânge

Doresc abonament(e) la revista lunară **Calul**, începând cu luna, anul

Durata abonamentului:

☐ 3 luni	☐ 6 luni	☐ 12 luni
Prețul abonamentului: 13 RON	25 RON	50 RON

Firma:

Adresă:

Localitate: Județ:

Director general:

Telefon: Fax: Mobil:

Cod fiscal: Nr. înreg. Reg. Comerț:

Domeniul de activitate:

Pentru contractarea unui abonament la revista **Calul** aveți la dispoziție 2 modalități:

- Telefonați la redacție la 0727.750.109 și comunicați datele firmei (nume, adresă, cod fiscal, telefoane, persoana de contact), precum și perioada dorită de abonament, urmând ca în cel mai scurt timp să primiți o factură proformă, cu ajutorul căreia veți achita suma respectivă prin ordin de plată. După ce banii au intrat în contul **World MediaGraph** veți primi recomandat prin poștă și factura fiscală.

- Virați direct suma corespunzătoare variantei de abonament dorită în contul **World MediaGraph** și apoi sunați la redacție sau trimiteți un e-mail la adresa **world.mediagraph@gmail.com**.

Pentru sume în lei aveți la dispoziție următorul cont: RO71BRDE030SV358428503000 BRD Pitești

CALENDARUL ANUAL DE ÎNGRIJIRE

Calul
 magazin

Anul

Numele calului

	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie
Îngrijiri veterinare	Vizită de control anuală ☐					
	Vizită dentară anuală ☐					
Parazitism	Fermifug ☐		Fermifug ☐			
Potcovărie	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐
Igienă	Dezinfectarea boxei ☐		Dezinfectarea boxei ☐			
Întreținere	Verificarea pășunii ☐		Dezinsectizare ☐ Dezinsectizare ☐			

	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
Îngrijiri veterinare	Vizită de control anuală ☐					
	Vizită dentară anuală ☐					
Parazitism	Fermifug ☐		Fermifug ☐			
Potcovărie	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐	Potcovire ☐
Vaccinuri			Gripă ☐	☐	☐	
Igienă	Dezinfectarea boxei ☐		Dezinfectarea boxei ☐			
Întreținere	Dezinfectarea boxei ☐		Dezinfectarea boxei ☐			

NUMERE UTILE ȘI URGENȚE

Veterinar: Alimente:
 Potcovar: Furaje:
 Clinică: Literă:
 Farmacie:

